ERIK MAJTÉNYI

capcana de BETON

ERIK MAJTÉNYI

CAPCANA DE BETON

în românește de
VERONICA BÂRLADEANU

EDITURA FACLA – 1976

Locul întimplărilor, cititorul îl va determina singur, plasîndu-l după dorinţa şi după imaginaţia sa, pe teritoriul oricărei ţări de pe bătrînul nostru continent al cărui pămînt a fost răscolit de roţile carelor de război şi de şenilele tancurilor hitleriste. Pe un asemenea loc s-au ridicat – şi în realitate – piramidele de beton despre care este vorba în această carte. Dar nici numele protagoniştilor, nici alte amănunte nu indică un loc anume.

Autorul simte nevoia acestei precizări pentru a-şi scuti cititorii de efortul unor căutări inutile.

CAPITOLUL INTII

— Un ultim efort şi ajungem în vîrf! – îl încurajă Eva pe Victor, care se căţăra în urma ei. Fata, zveltă, cu părul blond ca firul de pai, călca pe panta abruptă cu pas mai sigur decît atleticul Victor. Urca aproape fără nici un efort, deşi pe timpuri, cînd nu se inventase încă ecranul panoramic şi nu erau la modă actriţele italiene atît de subţirele încît le-ar fi ajuns pînă şi jumătatea unui ecran de tip vechi, deci pe timpurile acelea, s-ar fi zis despre ea că e nemîncată sau străvezie şi s-ar fi găsit repede o bunică milostivă s-o pună la îngrăşat. Eva, fiică a zilelor de azi, abia ciugulea mîncarea pentru că, după părerea ei, se îngrăşase într-un mod ruşinos, deşi cei din jurul ei luau cunoştinţă fără prea mare convingere de cele cîteva kilograme în plus de care se temea fata. în ciuda acestor amănunte, în timpul obositoarei ascensiuni rezistă mai uşor la efort decît Victor, studentul venit din Capitală, de două ori candidat la titlul de campion la nataţie. Asta se datora cu siguranţă faptului că Victor se născuse într-o regiune de cîmpie şi nu încercase niciodată să urce un munte cît de cît mai

de doamne ajută, nici măcar unul ca Şeaua Dîmbului de pe creasta căreia Robert striga nerăbdător:

— Nu mai ajungeţi odată?

Robert era fratele Evei, coleg de an şi prieten bun cu Victor, pe care-l invitase să-şi petreacă, o parte din vacanţă în oraşul L; şi, nu putem vorbi despre Robert fără să amintim pasiunea lui fanatică pentru alpinism. Să ajungă în vîrf, unde să-şi poată încînta ochii cu întinderea depărtărilor era mereu nepotolita năzuinţă a vieţii lui (desigur pe lîngă profesia de inginer constructor de maşini pe care şi-o alesese). Acum se desfăta umplîndu-şi plămînii cu aerul curat al înălţimilor. Stătea şi contempla de pe creasta Şeii Dîmbului de parcă ar fi văzut privelişte pentru prima oară şi de parcă această privelişte n-ar fi fost imaginea bine cunoscută a oraşului său natal.

Peisajul era frumos, într-adevăr. Dincolo de Şeaua Dîmbului se întindeau şiruri de munţi masivi care, pierzîndu-şi crestele în aburii norilor, scăldaţi în soare sau umbriţi de ceaţă, îmbrăcau o gamă fascinantă de culori de la argintiu la albastru metalic şi pînă la cele mai fine nuanţe de ruginiu. Mai încoace, la piciorul muntelui se aşternea, în forma unei seceri uşor arcuite orăşelul, dezvelind distinct, printre casele ca nişte jucării, şerpuirea străzii principale, în dreapta căreia, dincolo de rîu, se vedeau uscătoriile fabricii de cărămizi iar în stînga, pînă la piciorul muntelui, se întindea curtea spaţioasă a fabricii de cherestea, minusculă privită de aici de la înălţime, de unde mormanele de scînduri aşezate într-o ordine geometrică ai fi putut crede că le-ai putea cuprinde fără nici un efort în

palma unei singure mîini.

— Iaca am ajuns – îi spuse Eva fratelui, apoi se întoarse din nou către Victor care venea gî- fiind îndesat: – Hai mai repede, găligane, şi spune-mi dacă a meritat să-ţi dai sufletul pînă aici sus.

Victor, ajuns în vîrf, se uita în jur abia trăgîndu-şi suflarea.

— Superbi – zise mai mult din politeţe, de- cît din convingere, pentru că, dacă ar fi fost după sufletul lui, s-ar fi trîntit pe dată în iarba moale. Apoi, pe măsură ce durerea, care-i străbătea muşchii, se transforma într-o uşoară amorţeală privi cu mai mult interes valea însufleţită care se întindea pînă la piciorul lanţului muntos. îşi roti privirea urmărind şerpuirea rîului şi se opri scrutînd, spre dreapta, rariştea unui brădet la marginea căruia se vedeau nişte ridicături cenuşii destul de bizare.

— Alea ce sînt? – întrebă arătîndu-le.

— Nu ştii? – şi mră Eva. S-a scris despre ele nu numai în presa locală şi ci în cea străină. Pentru ziarişti a fost o adevărată desfătare: „Taina oraşului L” sau: „Misterul secolului”, cum le plăcea lor să etaleze titlurile cu litere mari, dar celor de aici, mai cu seamă bătrînilor, nu le prea place să se vorbească despre asta. Aici sînt puţine familii care să nu privească spre aceste locuri cu sufletele întunecate de triste amintiri. Pentru ai noştri locul acesta înseamnă doliu cernit nu „eveniment senzaţional” .. . Dar cum de n-ai citit tu despre asta?

— Ştiu şi eu, poate nu-mi mai amintesc – răspunse Victor – acum însă mi-ai trezit curiozitatea.

— Dar vezi, să nu fie prea trează şi mai ales, acolo jos, nu vorbi despre asta! spuse Robert arătînd spre vale. Eva avea dreptate, oamenilor nu le place ca cineva, din curiozitate, să-şi bage nasul în treburi care nu-i privesc. Dacă vrei, eu îţi pot spune povestea dar cu o condiţie – şi vocea îi deveni tragică: Vreau să mănânc! Salvaţi un biet alpinist chinuit, care păstrează marea taină ...

— Bine, mîncăciosule! rîse Eva şi se îndreptă spre rucsacul pe care, evident, îl cărase pînă sus Robert (bietului Victor asta i-ar mai fi lipsit).

Cei doi băieţi se aşezară pe iarbă. Robert îşi scoase briceagul şi aruncă priviri ce nu puteau fi interpretate altfel decît nerăbdătoare spre soră-sa, care trebăluia pe lîngă rucsacul deschis. Privirea lui Victor urmărea şi ea mişcările fetii, ce-i drept cu sentimente mult mai puţin prozaice. Dealtfel nici foame nu îi era, se simţea mulţumit că se poate întinde după plac şi că, privit de aici, de pe iarbă, trupul ei zvelt, desenat pe vîrful munţilor din partea cealaltă a văii, mişcările ei înlănţuite ca într-o îmbrăţişare de albastru curat al cerului, i se păreau şi mai frumoase.

Intre timp dejunul se rîndui pe faţa de masă de plastic, pîine cu unt, caltaboşi, ouă fierte şi miere. Robert nu aşteptă să fie invitat la masă. Victor simţi şi el cum i se deschide pofta, în schimb Eva, ca de obicei, gustă cîte puţin din toate şi începu să vorbească:

— Pot să-ţi spun şi eu povestea piramidelor de beton, pentru că în următoarea jumătate de oră nu cred că se va putea conta pe volubilitatea frăţiorului meu drag, mai repede nici nu îndrăznesc să

sper că se va sătura.

Robert ridică din umeri, dar gestul lui echivoc nu putea fi interpretat nici ca o reacţie la ironia soră-şi şi nici că nu i-ar fi indiferent care din ei doi va spune povestea. De întrebat însă nu putea fi întrebat pentru că era mult prea preocupat de înghiţirea tacticoasă a unor îmbucături considerabile.

Eva terminase de mîncat, mîncat e un fel de a spune destul de exagerat, deschise capacul termosului, îşi turnă putină cafea fierbinte şi aprinse o ţigară. Văzînd-o, Robert dădu dezaprobator din cap, dar de vorbit încă nu putea vorbi. Eva nu-i dădu atenţie, ştia bine că gestul lui era la adresa ţigării, îi suna parcă în urechi obişnuita mustrare: „un pedagog să nu dea exemplu prost". Eva terminase pedagogia şi era educatoare în orăşelul L – dar ştia prea bine că fratele ei nu rostise aceste vorbe în calitate de apărător al principiilor pedagogice ci mai degrabă în calitate de alpinist care nu-şi preface plămînii în ,,teren de depozitat funingine", cum obişnuia Robert să se exprime. Sufla, preocupată, fumul şi privea în depărtări, de parcă ar fi încercat să-şi adune din ele într-o ordine anume gîndurile, apoi începu să povestească:

— Ceea ce ai văzut acolo jos, adineauri, sînt nişte piramide destul de mari din beton. Le-au construit nemţii în iarna anului 1943, sau la începutul anului 1944, nu-mi amintesc exact. Poate, totuşi, să fi fost spre primăvară, la sfîrşitul lui februarie şi începutul lunii martie, dealtfel asta nici măcar n-are importantă, spun doar că au lucrat destul de multă vreme în spatele unor împletituri de

sîrmă căptuşite cu rogojini care ascundeau construcţia. Accesul în această direcţie a fost interzis.

în vară, cînd cimentul se leagă mai bine, s-au turnat piramidele de beton, dar înainte de asta, pe terenul bine ascuns privirilor s-au efectuat nişte lucrări misterioase, lucrări care au durat vreme îndelungată.

De fapt, lucrau acolo nu nemţii, ci oamenii noştri, mai cu seamă bărbaţii tineri pe care-i luaseră cu forţa. îţi spuneam de aceea că această construcţie gigantică a adus doliu aproape asupra fiecărei case din oraş, pentru că oamenii noştri de pe şantier nu s-au mai întors niciodată. Nu se ştie nici măcar unde, în ce groapă comună îşi dorm somnul de veci. Se presupune că i-au executat pe toţi ca să nu poată dezvălui secretul construcţiei. Murind, au luat taina în mormînt şi misterul n-a fost elucidat nici pînă astăzi...

Victor terminase de mîncat şi acum îşi sorbea îngîndurat cafeaua pe care Eva i-o turnase între timp. După o vreme întrebă:

— Şi n-a încercat nimeni?

— Ce să încerce? îl întrerupse furios Robert, oprindu-se o clipă din mestecat. – Cum să nu fi încercat, mai bine n-ar fi făcut-ol

Victor înţelese abia acum de ce nu era indicat să se discute despre asta, acolo jos. Dacă pînă şi Robert, care îi este cel mai bun prieten, iar aici, într-un anume sens, îi este şi gazdă, se înfurie în asemenea hal auzind o simplă întrebare, la ce s-ar putea aştepta oare de la un străin?

Eva destrămă tensiunea. îi aruncă fratelui o privire liniştitoare, apoi îşi continuă fraza întreruptă:

— Ştii, la început s-a ocupat de problema asta una din secţiile tehnice ale armatei. Soluţia le era la îndemînă: să arunce piramidele în aer. Da, numai că acelea explodau şi singure – pînă şi cîmpia din faţa lor era minată în felul cel mai neaşteptat. Cu nişte metode speciale, nu ştiu cum, dar specialiştii au stabilit că minele sînt aşezate în lanţ la cîte nouă paşi una de alta. închipuie-ţi un grilaj uriaş, ca o imensă tablă de şah, pe care, la întretăierea a două linii, te aşteaptă o mină. Dar accidente s-au întîmplat şi după asta. Un ofiţer tînăr care lucra la curăţirea cîmpului a călcat pe un fitil şi a murit de groază. S-a stabilit ulterior că făcuse un şoc nervos, pentru că e lesne să-ţi imaginezi cîtă încordare îţi cere o asemenea muncă, bietul de el greşise numărătoarea.

Eva tăcu o clipă privind depărtările. Apoi continuă cu voce scăzută.

— îl cunoşteam pe ofiţerul acela. Eram încă o copilă dar mi-l amintesc, fusese încartiruit la două case depărtare de casa noastră, ştii acolo unde pragul e făcut din jumătatea unei roti de moară.

— Şi au mai fost şi alte victime? – întrebă Victor intimidat.

— înainte de asta, da, după, nu – răspunse Robert care terminase în sfîrşit de mîncat. El nu fuma şi din principiu nu consuma nici cafea. – Au continuat să lucreze cu mai multă prudentă, după reguli foarte stricte şi sub o supraveghere draconică. Dar nu multă vreme. Cînd au costa- tat că nu se pot atinge de piramide, pentru că din motive misterioase pot zbura şi ele în aer lăsînd loc unor alte straturi de beton – asta s-a constatat din fericire cu totul întîmplător şi fără sacrificiul unor

viefi omeneşti – au renunţat, au încercuit din nou zona cu garduri de sîrmă şi nimeni nu avea voie să se apropie de terenul acela.

Urmă o tăcere pe care nici unul din ei nu se grăbi să o destrame. Lui Victor îi stătea pe limbă întrebarea: „Oare ce poate fi în interiorul piramidelor?”, dar îşi dădu seama de îndată că întrebarea asta şi-o puseseră probabil de nenumărate ori încă mulfi alţii şi tocmai de asta fuseseră senzaţionale reportajele despre piramide. Da, ziarele se întrebaseră, dar oare la ce concluzii au ajuns? Puse mai apoi această întrebare cu toate că ştia că ipotezele şi supoziţiile fantastice nu pot avea nici o însemnătate.

—■ Au fost şi multe supoziţii – răspunse Robert. După unii piramidele au fost construite ca nişte obişnuite cazemate militare de unde, după evacuarea regiunii, ai noştri puteau fi atacaţi din spate. Alţii sînt de părere că ar fi nişte depozite de arme, arsenalul mult pomenitelor arme secrete. Iar alţii ziceau că poate au fost construite ca ascunzătoare pentru Hitler însuşi. Dar îţi dai seama, nu se poate pune preţ pe asemenea prezumţii...

Conversaţia se întrerupse din nou. Şi cel care rupse tăcerea *iu* din nou Victor.

— Mă gîndesc – spuse mai mult ca pentru sine – ce copilărie aventuroasă am fi avut noi dacă drăcia asta de beton ar fi fost pe meleagurile noastre. Cîţi copilandri ar fi nesocotit gardul de sîrmă şi ar fi încercat să pătrundă în cazemate.

Róbert dădu din cap.

— Gîndeşte-te, în primul rînd, că pe copii i-ar fi întîmpinat mult mai multe pericole ca pe specialişti bine pregătiţi. Şi nu uita ceea ce ţi-am mai spus, la

noi aceste piramide poartă în ele un simbol de doliu şi groază. Le urîm, am fost învă- ţaţi să le urîm şi ura asta poate fi mult mai puternică decît curiozitatea.

Victor îşi făcea de lucru cu marginile feţei de masă.

— Şi totuşi, după atîţia ani nici un semn ... nici un punct de reper.

Eva îi răspunse precipitat, ca şi cum ar fi vrut să încheie cît mai repede discuţia.

— Un punct de reper a existat totuşi. Desigur şi despre asta s-a scris şi ziarele au dat tot atîtea înţelesuri lucrurilor, ca şi ipoteze. Dar oare nu mai vrei puţină cafea?

— Ba da, te rog!

Eva îi umplu ceaşca, apoi continuă:

— E vorba despre bătrînul Márton, maistrul fierar, eu nu-i cunosc decît copiii. Fiul lui mai mare e farmacist, l-ai văzut desigur stînd în uşa farmaciei...

Victor dădu afirmativ din cap.

— Asemeni celorlalţi, bătrînul Márton, pe vremea aceea a fost tîrît şi el acolo. El a fost singurul care a reuşit să evadeze. Au tras în el, dar cu toate că era rănit de moarte s-a tîrît cu greu pînă la coliba pădurarului. Pădurarul nu l-a putut salva şi după ce bătrînul şi-a dat sufletul l-a îngropat în grabă şi încă în aceeaşi noapte s-a strecurat pînă în oraş, la nevasta fierarului, ca să-i predea ultimul mesaj al soţului ei, dealtfel era un mesaj destul de bizar. Bine a făcut sărmanul că s-a grăbit să-l transmită, pentru că a doua zi SS-iştii au răscolit urmele evadatului cu ajutorul cîinilor şi cum

acestea se opreau la colibă, l-au împuşcat şi pe pădurar. Nu se ştie dacă i-au cerut sau nu să le arate unde a îngropat cadavrul, cert este că după război familia i-a găsit rămăşiţele pămînteşti. Abia atunci l-au îngropat în cimitir. Dar cu siguranţă el deţinea un secret important, din moment ce l-au executat şi pe bietul pădurar din cauza lui.

— Spuneai ceva despre un mesaj bizar . ..

■— Da, pe aici îl ştiu toţi copii şi au scris despre asta şi ziarele străine. Pădurarul i-a spus nevestii fierarului că muribundul, Márton, zicea ceva despre un şofer şi că, murind i-a dat o plăcuţă de metal, farmacistul a înrămat-o şi o păstrează şi azi. Pe plăcuţă sínt două nume de persoane şi două de localităţi. Toţi le ştim pe dinafară – spuse Eva şi îşi privi fratele.

— Martha Aue, Bieldeck şi Adam Miihl, Ei- chig – zise Robert. în orăşelul L. pe oricine ai întreba ştie să-ţi spună numele astea. Şi oamenii le rostesc aşa cum rosteau probabil popoarele primitive cuvintele unui blestem fără înţeles sau cu smerenia magilor din Evul Mediu care credeau că expresia „abraxis" are putere de vrajă. în oraş ajunge să pronunţi doar aceste două cuvinte ca bricegele ascunse prin buzunare să se deschidă singure, ca şi cum ar fi apărut în faţa purtătorului călăii înşişi.

— Şi după război – întrebă Victor a cărui curiozitate fusese biciuită la auzul acestor nume – nu a încercat nimeni s-o găsească pe această Martha şi pe acel Adam?

— Păi, tocmai despre asta e vorba – continuă Eva. încercînd să-i găsească, s-a constatat că nu există nicăieri în lume vreo localitate care să se cheme Bieldeck sau Eichig. S-au gîndit deci că

aceste nume au o cu totul altă semnificaţie.

■— Dar ziceai adineauri ceva despre un şofer – insistă Victor.

Robert zîmbi.

— Un ziarist a speculat şi ideea asta. Deoarece localităţile cu asemenea nume nu există nicăieri şi cum pădurarul era un om simplu şi cu destul de puţină ştiinţă de carte, spunea el, bătrî- nul Mârton trebuie să fi spus cuvîntul „chiffre" auzit la nemţi, adică scriere cifrată ...

— Cu siguranţă, asta e destul de simplu – fu de părere Victor.

— Da, dacă presupunerea e justă. Dar cu asta n-am ieşit încă din labirintul presupunerilor. Să presupunem că este, intr-adevăr, vorba de o scriere cifrată. Cine o descifrează? Şi ce rezolvă asta? – spuse Robert.

— Şi totuşi aici e cheia misterului – se încăpăţînă Victor.

— Da, o cheie care n-are decît minerul, dar nu şi limba care deschide. Şi nici unde e broasca închisă cu această cheie nu se ştie ...

— Şi pe urmă nu s-a mai aflat nimic? întrebă Victor dezamăgit.

— Nimici – dădu Eva din cap. Dar poate ar fi timpul să pornim. Se înserează şi atunci ţin-te orbecăială pe panta abruptă.

Argumentul îl impresionă şi pe Victor care căzuse pe gînduri. Nu se prea da în vînt după pantele abrupte, nici măcar să coboare nu-i prea plăcea, pentru că atîta învăţase şi el că uneori coborîşul e chiar mai greu decît căţăratul. Strînseră resturile dejunului, aruncară o ultimă privire spre

crestele care, în strălucirea apusului, îmbrăcau culori şi mai frumoase şi porniră spre casă. Acum Victor mergea în faţă, ce-i drept nu pentru că aşa i-ar fi plăcut lui, dar, neîndemînatec cum era, se tot împiedeca, sau îşi lua prea mult avînt şi era fericit cînd se putea prinde de ceva spre a-şi stăvili viteza. într-o asemenea situaţie nici că se mai gîndi la taina piramidelor de beton, dară mi-te să mai fi vorbit despre asta, dealtfel era limpede că Robert şi soră-sa îi spuseseră tot ce ştiau.

Ajuns acasă, problema începu să-l preocupe din nou. Mama lui Robert îl şi întrebă în timpul mesii.

— Te-a obosit atît de tare excursia? Măcar de ţi-ar fi făcut poftă de mîncare! Te rog, mai ia puţină friptură, ai spus doar că-ţi place.

Victor se mai servi odată dar atît de absent încît pînă şi stăpînului casei, contabilului şef al fabricii de cherestea, i se păru ciudat.

— Poate că oaspetele nostru nu se simte bine? – îi spuse el nevesti-şi, dar asta nu era de- cît un mod indirect de a se adresa acestui student din Capitală.

— Mulţumesc, n-am nimic – răspunse Victor mecanic. -

Eva îl privi o clipă. Iar frăţiorul ei cel mic rămase cu furculiţa în aer privindu-l uimit pe musafirul aproape nepoliticos de îngîndurat. Robert îşi dădu seama îndată cum stau lucrurile şi încercă să-şi scuze prietenul.

•—■ Voi nu-l cunoaşteţi încă, aşa e el cînd îşi bate capul să rezolve o problemă de matematică. Ce-i drept, acum nu de matematică e vorba. A văzut de sus piramidele de beton şi i-am spus noi

povestea lor.

în mod bizar această explicaţie nu îl însenină pe bătrîn. Cum îi spusese oare Robert? Acolo jos nu trebuie vorbit despre *asta.* Terminară cina fără să-şi mai spună nimic după masă. Robert se duse cu tatăl său pînă la vecinii cărora le venise de departe, după o îndelungată absenţă, o rudă, femeia se duse la bucătărie. Victor îi zise Evei:

— Nu mai aveţi ziarele acelea?

— Ar putea să mai fie cîteva dintre ele pe undeva – răspunse Eva, poate în pod, dar acolo nu este lumină. Şi chiar dac-ar fi, acum trebuie să-i controlez lecţiile lui Otto.

Micuţul Otto – cu toate că era în vacanţă – avea un program de lecţii foarte strict. Copilul se pregătea pentru examenul de corigenţă la matematică. Ciudat lucru, pentru că puştiul era deştept şi socotea surprinzător de uşor. Taică-său se şi înfuriase şi îl bombănise observînd că: „a picat tocmai la matematică, leneşul ăsta, care rezolvă orice problemă complicată prezentată sub formă de joc şi nici una, oricît ar fi de uşoară, din manual". Asta bătrînul nu o pricepea de loc, dar poate fiindcă trecuse o bună bucată de vreme de cînd terminase el cursul primar.

Eva se duse deci să controleze caietele lui Otto şi Victor rămase singur în sufragerie. Gîndu- rile îi alergau departe, lăsaseră în urmă Şeaua Dîmbului şi poposiră la piramide. Venise în orăşelul acesta să se odihnească şi de două săptă- mîni nu-şi frămîntase mintea cu nici o problemă mai serioasă, acum începură să-l preocupe ziarele acelea, dar cu siguranţă de pomană . ..

Avu acces la ele abia a doua zi, după ce Eva le

găsi în pod, fără ca asta să-i facă o plăcere deosebită lui Robert, pe de o parte pentru că după părerea lui n-avea nici un rost să-ţi baţi capul cu mistere de nedezlegat, care mai trezesc şi tristele amintiri ale celor de pe aici, pe de altă parte pentru că îşi cunoştea prietenul şi ştia că acum va fi inabordabil pînă ce nu se va plictisi de piramidele alea blestemate.

Aşa s-a şi întîmplat. Două zile în şir l-au chemat în zadar pe Victor la scaldă sau în vreo excursie, el, încăpăţînat, rămînea acasă citind pentru a douăzecea oară reportajele cu titluri senzaţionale şi îşi frămînta mintea gîndindu-se la cele citite.

Dac-ar fi ştiut că rezolvarea era afară şi nicidecum acolo înăuntru! Dar asta i se limpezi abia a treia zi cu totul şi cu totul întîmplător.

CAPITOLUL DOI

... A treia zi, cu totul şi cu totul întîmplător! într-o vreme, distracţia preferată a lui Victor era calculul probabilităţilor. Prietenii îi cunoşteau experienţele simple făcute cu mărunţişul extras din pălărie: însemna unele monede cu o cruciuliţă, apoi nota rezultatele extragerilor pe fîşii lungi de hîrtie şi demonstra incidenţele. îi cunoşteau şi biblioteca în care adunase toate cărţile cu privire la subiect şi

deseori îl obligau, la reuniuni, să dovedească, cu ajutorul unor demonstraţii sub formă de joc legitatea întîmplării. Victor le satisfăcea cu plăcere insistentele, cu toate că în sinea lui se supăra că un lucru atît de serios e luat drept glumă. Pentru că el acorda acestei probleme o atenţie mult mai mare, ajungînd pînă la o fundamentare filozofică a ideii. îl interesa, printre altele, problema misterioasă a înlănţuirii neprevăzutului; de pildă, omul după ani în şir îşi aminteşte de cîte cineva la care nu se gîndise niciodată şi persoana, la mai puţin de cinci minute, îl cheamă la telefon. Victor refuza în asemenea împrejurări orice explicaţie supranaturală, considera că fiecare lucru izvorăşte dintr-o cauză anume, pe care n-o cunoaştem încă. Era convins că neprevăzutul, consecutiv, repetat în lanţ n-are nimic comun cu teoria probabilităţii, ţinînd mai degrabă de alte sfere, ştia că în toată lumea se fac cercetări cu privire la transferul de idee, avea cîteva cunoştinţe despre biounde, ce-i drept nu prea multe, pentru că el se pregătea să devină inginer mecanic, dar în cazul acesta, al piramidelor de beton – nici prin minte nu i-a trecut că în întîmpinarea lui va veni acel tainic neprevăzut.

în dimineaţa aceea, Robert reuşise să-l smulgă pe Victor dintre cei patru pereţi ai camerei.

E drept că avea şi Eva contribuţia ei. Dar să nu analizăm latura asta a lucrurilor, pentru că nu are nici o legătură cu firul principal al întîmplării, ar complica-o doar inutil. Aşa cum complică în-totdeauna în mod inutil treburile bărbaţilor, ochii strălucitori şi limpezi ai unei fete, un zîmbet drăguţ şi o voce ale cărei unduiri nu permit nici un

echivoc...

E mai demnă de consemnat dorinţa lui Victor: dacă tot o pornesc hai-hui, să meargă spre cîmpul minat, împrejmuit cu sîrmă.

Robert refuză categoric.

Victor schimbă tactica, propuse să urce din nou Şeaua Dîmbului.

Căzură de acord.

Ziua îi întîmpina cu strălucirea fierbinte a soarelui de vară. Trecură cîteşi trei pe străzile oraşelului şi, ca de obicei, rucsacul greu îl căra Robert. Acum şi Victor era împovărat de o greutate: semnul de întrebare al problemei nerezolvate. Deasupra uşii frizeriei prin fata căreia trecuseră soarele bătea într-un disc metalic şi el se cutremură la gîn- dul că şi din această familie zace cineva în acel necunoscut mormînt colectiv.

Taraba pe două roti a vînzătorului de îngheţată cu şapcă roşie era luată cu asalt de tineri de vîrsta lor – şi Victor se întrebă involuntar cîţi dintre ei sînt orfani? în canalul îngust pe unde se scurgea apa fîntînii arteziene copii se jucau cu bărcute de hîrtie şi el îşi imagină că dedesubtul lor, în văgăuni subterane, sînt aliniate arme cumplite şi cu o destinafie tainică. îi aruncă Evei o privire furişă şi se gîndi că într-o zi, pe neaşteptate, armele acelea ar putea bubui din nou ieşind din ascunzătoarea lor secretă. Apoi alungă aceste gînduri. Fusese primit aici cu amabilitate şi el îşi tot frămîntă mintea cu lucruri neavenite, astfel că poate stăpînului casei prezenta lui îi devenise o povară.

Ajunseră la poalele Şeii Dîmbului. Victor îşi părăsi firul gîndurilor şi, indispus, măsură înălţimea

muntelui. Spera poate în taină că drumul care duce spre vîrf va fi mai scurt azi, sau măcar mai puţin abrupt. Dar înălţimea i se arăta imposibilă şi parcă mai depărtată şi obositoare ca acum trei zile.

— Nu există pe undeva o cărare mai puţin abruptă? – întrebă cu timiditate.

— Este, -— răspunse Eva – prin brădet. La nevoie o poate urca şi un camion.

Victor îşi privi întrebător prietenul. Sau poate am fi mai aproape de adevăr dacă am spune că privirea lui era mai curînd rugătoare.

Oricum, Robert îl înţelese. Şi cum Victor îl ascultase şi renunţase pînă şi la explorarea terenului minat, dădu aprobativ din cap:

— N-am nimic împotrivă, puteţi merge şi pe acolo.

— Putem merge? întrebă Victor mirat, accentuînd pe primul cuvînt.

-— Desigur, puteţi – răsună răspunsul – tu pentru că ne-ai convins de aptitudinile tale de alpinist, Eva pentru că singur nu ai nimeri drumul. Eu însă nu, sublinie Robert negaţia care îl privea, pentru că eu am venit să urc, nu să mă plimb pe bulevard.

Astea fiind spuse, şi-ar fi văzut de îndată de drum dacă Robert n-ar fi strigat în urma lor:

-— Şi cu rucsacul ce facem? Ori domniilor voastre le e ruşine să-l ducă?

— Victor, gata de sacrificiu, luă sacul. Era firesc să-l care el pe un drum mai uşor de suit.

îi era ruşine de Eva pentru că nu-i venise lui ideea asta de la început şi poate şi pentru că alesese drumul acela. Totuşi, se bucura că, în sfîrşit,

poate rămîne singur cu ea. Mergeau spre brădet, fără să-şi vorbească şi în ochii fetei strălucea parcă o undă de ironie. Asta îl cam supăra pe Victor. Oricît de puţin s-ar fi priceput el să curteze o fată măcar atîta lucru ştia: slăbiciunea care te pune în inferioritate nu e arma cea mai sigură pentru a cuceri inima unei femei. Ce situaţie tîmpită! Ar fi vrut să-i vorbească fetei, îşi formulă mental frazele, dar le îndepărtă una cîte una. Şi, cu cît se lăţea tăcerea dintre ei, cu atît părea mai greu de destrămat. Victor ar fi dorit o atmosferă destinsă, o conversaţie vioaie dar era convins că oricît de mult ar dori el atmosfera de destindere pe care şi-o imagina dacă ar îndrăzni măcar să deschidă gura, cuvintele ar suna bolovănoase.

în sfîrşit, fata rupse tăcerea.

Intraseră în pădure şi pe lîngă cărarea înclinată se ivi un izvor zidit în piatră brută şi captat într-o ţeavă ruginită. O placă imortaliza numele celor care o ridicaseră în amintirea fiului lor, victimă a unui accident de vînătoare, cu gîndul să „ostoiască setea celor care colindă aceste meleaguri”, cu siguranţă în apropierea locului unde avusese loc trista întîmplare, inscripţia însă nu pomenea nimic despre asta. Tot ei aşezaseră probabil aici şi masa fixată pe capre de lemn împreună cu cele două bănci.

— Dacă pînă şi drumul acesta te-a obosit – spuse Eva arătînd spre una din bănci – ne-am putea aşeza puţin.

„Dacă pînă şi drumul acesta” ... – poate cuvintele n-au fost rostite cu ironie, dar în anumite situaţii chiar cuvintele rostite cu cea mai bună intenţie înţeapă.

— Mulţumesc, nu sînt obosit! – răspunse Victor şi trase furios de curelele rucsacului.

În schimb răspunsul, fără nici o umbră de echivoc, era tăios.

Eva nu-l băgă în seamă. Dulce fată. Numai de n-ar fi sunat şi fraza următoare a batjocură:

— Nu vrei un pahar? E foarte bună apa asta...

— Mulţumesc, nu mi-e sete! – răspunse Victor poate puţin mult prea prompt. Asta era o a doua săgeată în ricoşeu.

Eva continuă să nu observe.

îşi urmară drumul cu paşi puţin legănaţi. Victor din ce în ce mai încurcat... o urma. Dracu s-o ia de prostie fără marginii Acum ar putea să-l considere nu numai timid, ci şi necioplit... Şi acum nu mai putea deschide nici o conversaţie.

Dar ce oare ar putea să-i spună?

Privi neajutorat în jur. Drumeagul se încovoia urcînd pe malul unui rîu, spre stînga, pe malul celălalt al rîului, dealul se ridica destul de abrupt pînă ia cotitura următoare. Cărarea era acoperită de dale netede de piatră asemănătoare şisturilor de ardezie, pe ici pe colo, printre crăpături, în terenul umed creştea iederă şi muşchi.

— Să scurtăm drumul! – spuse Victor cu o hotărîre bruscă şi săltînd rucsacul greu sări peste firicelul de apă.

— Nu, nu o lua pe acolo! strigă Eva în urma lui. Acolo e pericol de surpare.

— Da' de unde, e destul de consolidat – răspunse Victor şi începu să se cațere. Simţea o uşurare plăcută, ceva care i-ar fi dat putere să învingă pînă şi crestele Himalayei. Şi în contrast cu senti-

mentele lui de pînă atunci ar fi dorit ca panta ’ aceea să fie şi mai abruptă ca fata să urmărească cu sufletul la gură efortul lui spectaculos.

— Vino înapoi! strigă Eva îngrijorată.

Asta sună cu totul altfel decît observaţiile ironice rostite lîngă fîntînă şi se gîndi că acum fata stă acolo pe malul pîrîului cu ochii strălucitori în luminile cărora undele de ironie au cedat locul unui fior de teamă şi ea e îngrijorată de soarta lui, se teme pentru el.. . Dar toate astea şi le imagina doar pentru că nimic în lume nu l-ar fi putut determina să se uite în urmă, asta ce-i drept ar fi fost şi greu, panta era mai înclinată şi mai alunecoasă decît se aşteptase, iar pietrele, în formă de dale, erau şi ele mai puţin fixate decît păreau, prea recomandabil nu era să pui piciorul pe ele, adineauri de abia atinsese una că se şi dislocase imediat rostogolindu-se cu mare vuiet spre pîrîu.

Depăşise doar jumătate din înălţimea pantei cînd, punînd piciorul stîng pe ceva, rămase cu el suspendat în gol, deşi acel ceva i se păruse, dacă îşi aducea bine aminte, o rădăcină fixată solid în pămînl, numai că acum n-avea timp să-şi bată capul cu aduceri aminte, cele două mîini căutau desperate un punct de sprijin în pămîntul umed, toată greutatea trupului i se sprijini pe piciorul drept, care începuse acum să alunece.

Reuşi cu greu să prindă o ramură, dar, uscată cum era, se rupse pîrîind... şi mai alunecă un pic ... şi acum nici piciorul drept nu-l mai ţine . .. se rostogoli . .. pietre şi uscături se prăvăleau sub el şi pe lîngă el, acum nu mai era nevoie să încerce să se agaţe, nici n-ar fi avut de ce, ci trebuia să aibă grijă ca în această alunecare să nu

păţească ceva ... să frîneze căderea . . . Dumnezeule, nu şi-ar fi închipuit că se căţărase atît de sus. . . acum parcă ar aluneca mai încet, poate chiar să privească în urmă . .. desigur, nu alunecă în direcţia de unde venise, ci lateral, pe o pantă mai abruptă, undeva în spatele gurii de piatră a fîntînii.., mai e puţin şi ajunge în vale ... o zmucitură puternică, ... şi iată că n-are nimic ... dar piciorul... de ce oare nu-l poate mişca? Şi ce e cu durerea asta ascuţită în gleznă?

— Victor, Victor! – aude strigătul Evei, dar asta parcă ar fi o altă Evă, ce voce sublim de melodioasă are, nu auzise niciodată un glas mai frumos ca vocea asta înspăimîntată, temătoare, care îi strigă, aproape îi urlă numele... de nu l-ar durea glezna atît de tare ... şi rucsacul? ... îl are? ... îl are, slavă Domnului. ..

— Victor! se aude din nou vocea Evei.

— Sînt aici! – răspunse, ruşinîndu-se la gîn- dul că unde în altă parte ar putea fi şi că fata asistase la lunecarea lui neputincioasă printre vreascuri.

— Ai păţit ceva? – întrebă Eva grăbindu-se să ajungă la adîncitura din dosul fîntînii.

— Doar piciorul... – răspunse Victor răguşit, **i** se uscase gîtlejul, apoi îşi adună forţele: – Nu, nu cred să fi păţit ceva . . . s-a prins undeva... sper să nu-l fi scrîntit...

— Stai să văd!

Şi se aplecă spre el, cît de plăcută îi era apropierea asta, şi ce bine că nu păţise nimic, acum vor porni din nou spre creastă şi ce haz o să facă de această încercare caraghioasă ...

Doar glezna, fir-ar a naibii! .. .

— Stai, s-a prins într-adevăr – zise Eva opintindu-se cu un pietroi.

El nu se putea uita în jos atît era de strimtă groapa de sub el.

— Ce piatră a dracului – continuă Eva – dar uite că se mişcă!

Piatra s-a mişcat şi, eliberîndu-se, piciorul nu îl mai durea. Victor se întoarse destul de neîndemînatec şi, aşa cum zăcea pe jos, sau poate sprijinit de rucsac, termosul, sau untiera de aluminiu îi apăsa cumplit spatele, începu să-şi pipăie glezna.

— Măi Victor, ce-i asta – strigă Eva, care se străduise pînă acum să împingă ceva mai încolo piatra solidă, ca nu cumva, lunecînd înapoi, să le cadă pe picioare.

Victor întoarse privirea.

Văzu o gaură întunecoasă. Piatra o mascase, iar piciorul lui alunecase între piatră şi marginea găurii.

— Ai grijă, o făcea atentă pe Eva, trebuie să fie vreo vizuină.

— Vizuină? întrebă Eva mirată. De cînd îşi sapă animalele gropi cu margini şi colţuri geometrice ca puţul pentru apometru?

Victor uită cu desăvîrşire durerea din gleznă, sîsîi doar cînd se lăsă cu toată greutatea pe ea, era limpede că nu era scrîntită şi se aplecă lîngă Eva.

Pe cît se putea vedea de sus cavitatea avea, într-adevăr, o formă geometrică sever conturată.

-— Şi nu e nici măcar adîncă! – observă Victor. Aş putea coborî, dacă am împinge piatra mai încolo ...

— Şi piciorul? – întrebă Eva.

—- N-are nici pe dracu – răspunse Victor şi, fără să mai aştepte răspunsul fetei, lăsă jos rucsacul, împinse piatra o dată şi încă o dată şi apoi sprijinit în coate îşi dădu drumul în groapa adîncă de vreo doi metri. îşi dădu drumul şi atinse pă- mîntul, ce-i drept piciorul stîng resimţi puţin această atingere. Dar totul dură doar o fracţiune de secundă, apoi se auzi exclamaţia lui mirată:

— Asta ce-o mai fi!?

— Care asta? – întrebă Eva.

Victor nu-i răspunse. Pe peretele cavităţii se înşiruiau nişte cerculeţe strălucitoare de aramă de mărimea unei palme. Erau şase, aşa cum putea aprecia el la prima vedere. Făcu un pas să se apropie de ele şi, cum în penumbră nu putu stabili distanţa, îşi lovi mîna dreaptă de perete.

— Ar trebui să vezi şi tu – îi spuse Evei care era sus – dar atunci cum mai ieşim de aici? Poate dacă ai putea împinge piatra aici în groapă şi ne-am sui pe ea ...

— Cum să nu, poate-ţi cade în cap – răspunse Eva.

— Nu, este loc destul aici, dar nu, nu e bine ... Groapa trebuie astupată la loc ...

în capul lui Victor ideile se succedau cu o viteză fantastică, stîrnite poate şi de lecturile lui din ultimele zile. Nimic nu se conturase încă limpede, stabilise probabil doar subconştient o legătură între piramidele de beton şi această cavitate, dar instinctele îi funcţionau fulgerător, era şi acesta un secret, o taină foarte importantă, deocamdată trebuie păstrată tăcerea... faţă de cine şi de ce, nu

ştia încă.

— Ai putea să vorbeşti, să-mi spui ce ai găsit acolo jos – spuse Eva nerăbdătoare.

Da, cum să nu, sigur că ar putea să spună. Fusese atît de uluit de descoperirea lui încît aproape uitase de fată.

— Ceva foarte ciudat. Nu ai nişte chibrituri?

— Cum să nu! – răspunse Eva şi îi întinse chibriturile. – Ai grijă să nu ţi se întîmple ceva.

Aha! Prima observaţie în urma demonstraţiei acrobatice de adineauri! Numai că pînă şi cea mai mică grijă a lui Victor, în clipa aceea, era mai mare decît grija pentru tonul cu care îi vorbea fata. Aprinse grăbit primul băţ de chibrit şi văzu ceea ce presupuse de altfel că va vedea. O uşă blindată pe care erau fixate discuri de aramă, încercă să învîrtească un disc, funcţiona uşor de parcă ar fi fost uns cu ulei de curînd.

Şase discuri, şi cifrul acela e format din şase nume, două nume şi prenume şi două presupuse localităţi. Ştia şi el pe dinafară cele şase denumiri, se gîndea doar de zile în şir la treaba asta.

— Ei, ce se întîmplă, ce tot faci acolo? – întrebă din nou Eva.

— Iartă-mă, e aproape neverosimil ce am găsit aici. O uşă blindată cu şase discuri prinse pe ea. Oare există vreo legătură între cheia cifrului şi discuri?

— Ce legătură ar putea fi? Piramidele de beton sînt la mai bine de un kilometru de aici, dincolo de Şeaua Dîmbului.

— Dacă mergem pe drum, dar pe sub pămînt drumul poate fi mai scurt.

— Asta aşa e, atunci încearcă literele!

— Nu se poate, discurile sínt notate cu cifre.

— Stai puţin... să aprind o ţigară. Numai că am chibriturile la tine.

— Apleacă-te să-ţi dau un foc.

Eva se aplecă deasupra găurii şi din penumbră Victor îi admiră profilul delicat, vibraţiile ireale ale părului auriu luminat de flăcăruia minusculă. Totul dură doar o clipă. Eva se ridică şi Victor se îndreptă din nou către uşa blindată. Acum i se duse iarăşi gîndul la întîmplarea care se împlineşte legic. Dar nu filozofă prea mult pentru că gîndurile i se succedau cu repeziciune.

— Ascultă, am o idee. în primul rînd, Martha are cinci litere, nu-i aşa?

— Şase, răspunse fata, gîndeşte-te la ortografia germană ...

— Ai dreptate, – aprobă Victor.

Jos scînteie lumina unui chibrit, apoi se auziră pîrîituri mărunte, ca la formarea unui număr de telefon, erau doar ceva mai sacadate.

— Al doilea nume e Aue. Doar trei litere. Pe ăsta îl pot forma şi fără lumină. Fac economie, adăugă glumind.

Din nou pîrîituri.

Eva strigă:

— Următorul: Bieldeck. Cu ie şi ck. Stai puţin. Bi-el... opt. Din nou o flăcăruie, din nou zgomotul rotirii discului.

— Adam, patru am mai economisit un băţ de chibrit.

— Şi Miihl, cu h mut – continuă fata. îmi faci un serviciu deosebit mie, dar pe doamna Emma

tutungioaica o păgubeşti.

Rămăsese Eichig cu ch – şase litere. După ce învîrti şi al şaselea disc Victor încercă clanţa care avea forma unei sfere de metal. Nu se întorcea nici la dreapta, nici la stînga. Apoi o apăsă. Nici un rezultat. Se sprijini cu umerii de uşa blindată şi o împinse – al naibii, îl străfulgera o durere în gleznă dar uşa nimic.

— Nu merge – spuse el.

— Şi ce vrei să faci? – întrebă Eva. – Mai bine ai ieşi de acolo . ..

— Păi... ştiu eu ... pentru moment n-am nici o idee mai de doamne-ajută.

Aruncă la lumina unui chibrit o ultimă privire înciudată spre uşă, apoi se întoarse şi începu să se gîndească cum să iasă din gaură.

în clipa asta în spatele lui se auzi o pîrîitură ceva mai puternică ca cele dinainte.

Se întoarse cu iuţeala fulgerului. Socotise desigur că acum se va deschide uşa. Dar în întuneric nu distingea nimic.

Aprinse încă un chibrit şi-l apropie de discuri. Strigă uluit.

— Măi, Eva!

— Ce e, nu mă mai enerva ...

— Toate cele şase discuri au revenit la zero!

— Asta e ciudat.. .

— Trebuie să fie semnalul că nu e bună cheia ... Şi acum eu ce să fac?

— Să vii sus şi să mă întrebi acelaşi lucru aici!

Victor îi dădu dreptate Evei. Trebuia să iasă de acolo. Abia îi rămăseseră cîteva beţe de chibrit.

Glezna îi semnală cu o durere ascuţită intensitatea efortului făcut să se salte spre a ieşi din

groapă. Eva desprinsese ambele curele ale rucsacului şi trăgîndu-l din răsputeri încercă să-l ajute pe băiat. Victor, stătea acum, în sfîrşit, din nou lîngă ea şi oftă uşurat.

— Eh, p-asta o făcurăm ...

— P-asta ai făcut-o, – răspunsese Eva cu un zîmbet poznaş privind spre versantul pietros pe care urmele lunecării lui Victor se desenau evidente ca balele argintii ale melcilor pe frunzele uscate.

— Să împingem piatra la loc – propuse Victor, care acum nu mai era dispus să se supere pentru ironiile Evei. Oricum s-ar fi întîmplat şi oricît de caraghios ar fi fost, la urma urmei acestui fapt i se datorează descoperirea acestei taine bizare. Taina – şi asta era convingerea lui fermă – care le va furniza cheia, tăinuită de decenii, a secretului piramidelor de beton.

Eva nu-l întrebă de ce trebuie să împingă piatra la loc. Cu instinctul de complicitate al femeii pricepu de îndată că aceasta este acum o taină a lor, şi trebuie păstrată. De ce numai a lor nu-i dădea prea mare bătaie de cap şi nici sentimentul de uşoară vinovăţie care se amesteca în această complicitate nu o mai frămînta. Pentru că acest secret nu era al lor, era al oraşului, poate al întregii ţări,

dar pentru moment îl deţineau numai ei, pentru că sigur nu-l mai ştia nimeni şi încă nici nu era cazul să-l afle cineva ...

Mai tîrziu . ,. poate ... cîndva . ..

Victor era frămîntat de un alt gînd: aici e problema, Marea Problemă – poate cea mai mare, cum n-a mai fost şi cum poate nici nu va mai fi alta mai mare. Trebuie rezolvată neapărat.

Nemaivorbind de acela care poate fi celălalt deţinător al răspunsului la întrebare! Dar despre asta să nu vorbim pînă cînd nu va vorbi Victor însuşi.

Cu un mic efort reuşiră să aşeze piatra la loc, aproape aşa cum fusese ea, astupaseră oarecum gaura şi acum ăsta era lucrul cel mai important.

După ce îşi recăpătară suflarea, Eva întrebă:

— Poţi urca pînă în vîrf? Desigur nu de-a dreptul ca adineauri.

Acum ironia ei suna cu totul altfel. Şi nu era deloc jignitoare ...

— Cred că da – răspunse Victor.

îşi puse rucsacul şi porni după fată.

Cînd sări peste firul apei simţi din nou o săgeată ascuţită în gleznă. Acum durerea era mai puternică decît fusese.

Oftă spontan şi cu foc.

Eva se întoarse:

— Poate n-ar trebui să forţezi nota ...

— Mi se pare că nici n-aş reuşi – răspunse Victor.

— Ştii ce, aşează-te frumos, aici lingă izvor, eu am să urc după Robert şi îl aduc aici. Restul o să-l vedem pe urmă, pînă atunci te mai odihneşti un pic.

-— Nu! . . . Rămîi cu mine.

Cenuşiul literelor noastre de tipar nu pot reda în nici un fel încărcătura emoţională a acestor cuvinte banale. Erau atît de rugătoare, de patetice şi de calde, ca un jurămînt.

Vorbise pe un ton care-l speriase şi pe el însuşi. N-ar fi vrut să se dezvăluie chiar într-atît...

Şi dacă o clipă mai înainte ar fi dorit să poată retrage acele trei cuvinte, acum după ce auzi răspunsul Evei s-ar fi mustrat dacă nu le-ar fi spus. Răspunsul era:

— Bine, rămîn ...

Alte două vorbe, răspunsul cel mai firesc Ia cele cîteva care se rostiseră înainte. Oare şi greutatea acestora era cuprinsă în tonul cu care au fost spuse? De ce le simţise Victor atît de pline de sens, atît de edificatoare? De ce simţea şi fata acelaşi lucru?

Nu se înşelase oare?

Nu greşim oare cu toţii, atunci cînd descoperind rezonanţe şi tonalităţi care ne impresionează, încărcînd înţelesul banal al unor simple cuvinte cu gravitatea subînţeleasă a declaraţiilor capitale?

Din fericire greşim întotdeauna în cuplu .. . Asemeni acelor doi tineri care se aşezaseră acum pe banca de lîngă fîntînă şi îşi spuneau probabil lucruri la care nu se cuvine să tragem cu urechea.

Dar acum nici gînd de aşa ceva! Poate pentru că vibraţia inimii era încă prea proaspătă pentru a putea îmbrăca o haină sonoră, poate pentru că trăiseră o emoţie şi mai puternică, şi o trăiseră vibrînd alături.

Şase tainice discuri de aramă.

— E sigur că Robert va coborî pe aici? – întrebă

Victor pe neaşteptate.

— Nu poate veni prin altă parte. Aşteaptă el o vreme, apoi porneşte în întîmpinarea noastră. Şi nu uita un amănunt. ..

— Care? . . .

—■ Aici e mîncarea. Ne-ar căuta şi-n fundul iadului.

Din nou ironia asta! Dar cu cîtă plăcere asculţi cînd e luat altul în tărbacă!

în ceea ce îl privea pe Robert mai era un lucru despre care nici unul din ei nu pomenise încă .. .

Robert trebuia pus la curent. . .

Sau poate că nu discutaseră despre asta pentru că era firesc să fie aşa?

Sau poate se temeau amîndoi de acelaşi lucru? Că Robert nu va fi dispus să păstreze taina uşii blindate?

Erau bine inspiraţi dacă de asta le era teamă.

Cînd sosi Robert şi află povestea uită pînă şi de bucatele din rucsac. Trebuiră să împingă din nou piatra la o parte ca el să poată privi uşa cu ochii lui, la lumina puţinelor beţe de chibrit care-i mai rămăseseră Evei! (cel puţin domnişoara va fi obligată să nu mai fumeze pînă ajunge acasă).

— Să nu lăsăm nici o urmă, nu cumva să dea careva pe aici pînă nu anunţăm miliţia.

Victor se ridică de lîngă piatră.

— Tu vrei să anunţi miliţia?

— Natural!

— Şi de ce e, mă rog, atît de natural?

— Şi după părerea ta de ce n-ar fi?

Pe Victor întrebarea îl luă prin surprindere, încurcat se aplecă din nou şi împinse piatra mai încolo. Apoi porniră tăcuţi către casă.

Intr-un tîrziu, Victor începu să vorbească:

■— Uite, ţi-am spus, prima încercare, cu discurile n-a reuşit, vezi bine. Dar am convingerea fermă că între plăcuţa de aramă a bătrînului Márton şi uşa blindată e o legătură directă. Tot aşa cum am convingerea că o să descopăr cheia discurilor. Tu ştii prea bine cît de mult îmi plac şaradele astea şi că le şi rezolv de obicei.

— Ştiu -— răspunse Róbert.

— Atunci, urmăreşte-mi puţin logica! Legea spune că acela care găseşte o comoară trebuie să o declare. Dar nu spune că cel care descoperă un mister trebuie să-l declare la oficiul de stat pentru dezlegarea misterelor. Dealtfel, cred că ştii că nu-mi place să mă laud, dar cunoşti tu şi ai putea să-mi indici azi în oraşul L pe cineva, care, dacă nu cu atîta aplicaţie, măcar cu atîta pasiune s-ar dedica rezolvării acestei probleme ca mine?

— Nu, nu cunosc, dădu din cap Róbert, ceva mai concesiv.

—■ Şi apoi, la ce bun să agităm spiritele cu un mister rezolvat pe jumătate? Eu pentru moment nu văd nici un pericol care ar pleda pentru asta. După părerea mea de la uşa blindată la piramide e un drum fără cotituri. Acolo au închis accesul curioşilor cu un cîmp de mine, aici cu taina unei uşi blindate bine ascunse. Acela care îi cunoaşte secretul, acela poate pătrunde înăuntru, acela este obligat să pătrundă şi nu-mi închipui că ar putea fi întîmpinat de un salut care să-i pună viaţa în pericol. Dealtfel, sacrificîndu-şi viaţa, bătrînul Márton a voit să ne dea cheia intrării. înăuntru, ce ne-ar putea întîmpina? Gîndind logic, ţi-ai putea imagina că după mai bine de douăzeci de ani, la mai mult de

două decenii după încheierea războiului, ar putea să ne întîmpine acolo un detaşament de pază?

— Nu. Asta ar fi cu neputinţă! Mi-ar fi mai uşor să cred aşa ceva despre piramidele egiptene .. .

— Păi vezi! Atunci, atunci acordă-mi un răgaz .. .

Róbert căzu pe gînduri. Era limpede că simţul datoriei se războia în sufletul lui cu argumentaţia lui Victor. Era puţin descumpănit şi, după o scurtă pauză, se întoarse către Eva:

— Tu ce părere ai?

Eva tăcu un timp, apoi răspunse:

— Victor a descoperit gura de abataj; şi încă într-un mod destul de spectaculos – spuse cu o uşoară undă de ironie, apoi continuă cu seriozitate: – Ar fi putut să ţină secretul pentru el, de aceea cred că putem lăsa lucrurile aşa. Şi pe urmă, dacă timp de douăzeci de ani nimeni n-a cunoscut această taină, trei patru zile nu mai contează . ..

Victor trebui să facă un mare efort să-şi reţină un chiuit de bucurie. îl bucura nu numai faptul că Eva era de partea lui, şi în felul acesta avea cîştig de cauză, ci şi altceva.

A minţit, constată el în sine, beat aproape de bucurie. A minţit pentru mine, ca să am eu cîştig de cauză. în realitate minciuna e mititică, e drept că eu am făcut pe grozavul gratuit, dar totuşi ea a făcut descoperirea. Şi asta a trecut-o sub tăcere . ..

-— Bine -— hotărî Robert. – Pentru moment vom tăcea. Dar promite-mi că numai pînă în clipa în care se va deschide uşa. Restul nu e treaba noastră.. .

•— Bineînţeles! Şi cît timp îmi acorzi pentru asta?

— Cît timp? Cum e şi firesc, atîta timp cît mai rămîi la noi .. . Cum zicea Eva, dacă a stat douăzeci de ani, mai poate sta o vreme uşa aceea închisă ... Ceea ce văd însă limpede este că acum, ca şi zilele trecute, voi fi lipsit de prea plăcuta-ţi prezenţă. ..

— Eh, omul din cînd în cînd mai are nevoie şi de odihnă .. . rîse Victor – Şi pe urmă cel puţin acum nu mai macin în gol, cum ai binevoit să observi cu superioară ironie ieri seară . ..

între timp ajunseră în oraş.

Abia acum, cînd căzuseră de acord, simţi Victor cît de rău îl doare din nou glezna. Şchiopăta vizibil.

— Văd că ţi-ai aranjat cît se poate de bine glezna, sau e doar actorie, ca să poţi sta zile întregi în singurătate?

Robert formulase întrebarea atît de mucalit îneît nu te puteai supăra pe el.

— Ia spune, te-a durut îngrozitor în prima clipă, pe urmă a trecut şi acum te doare în acelaşi]oc?

— Exact!

— Atunci nu te invidiez pentru ce va fi la noapte! N-ai să-ţi baţi tu capul cu nici un fel de uşă blindată. Mai bine zic să intrăm la farmacie să cumpărăm nişte apă de Burow.

Sfatul lui Robert fu unanim acceptat, cu atît mai mult cu cit Victor abia se mai putea ţine pe picioare.

Farmacistul îi primi cu amabilitate. îl cunoştea pe Victor din vedere şi se gîndea că i-ar face plăcere să-l cunoască personal. Asta, cum e de la sine înţeles, s-ar fi putut întîmpla şi fără să fie nevoie de o gleznă scrintită.

— Descalţă-te, tinere! – dădu dispoziţii în farmacie. Domnişoară, împachetează douăzeci de pastile de Burow!

Fata îmbrăcată în halat alb se pregătise să scoată pastilele dintr-un sertar, în timp ce farmacistul se aplecă deasupra gleznei cu pricina.

— N-aş putea spune că n-am văzut şi lucruri mai frumoase. îmi permiteţi să-l invit pe tînăr în camera mea. Am să-i fac un masaj, dar pentru asta trebuie să stea culcat.

Victor încercă să scape, dar Eva îl apostrofă atît de sever încît renunţă.

îl conduseră în încăperea alăturată şi acolo se întinse pe canapea. Farmacistul prinse cu mişcări profesionale glezna în cauză, în cazul de faţă această atingere era cel puţin la nivelul profesionismului cu care-şi exercitau călăii inchiziţiei meseria.

— Doare tare?

Victor nu răspunse. Strîngea puternic din dinţi.

Apoi cu totul pe neaşteptate durerea încetă. Nu simţea nimic, nici măcar atingerea degetelor osoase ale farmacistului. Să fi avut oare acele mîini puteri vrăjite?

Nu, numai că Victor zărise pe peretele de lingă divan, o plăcuţă de aramă înrămată:

„Martha, Aue, Bieldeck . . .”

Erau doar în casa fiului bătrînului fierar Mârton .. .

CAPITOLUL TREI

Robert avusese dreptate. Victor zăcu două zile în pat. Şi nu şi-ar fi părăsit odaia nici a treia zi, dacă înlănţuirea aceea a neprevăzutului nu şi-ar fi băgat coada în treburile lui.

În prima noapte nu putuse lipi geană de geană, dar nu preocupat fiind de taina uşii blindate, ci răscolit de dureri înţepătoare, insuportabile. Eva îi schimbă pînă la ore tîrzii compresele, dar aproape fără nici un rezultat. Pînă la urmă Victor o convinsese să se culce lăsîndu-i lui la îndemînă apa pentru comprese. Din cînd în cînd îşi schimba el compresele, dar durerile nu slăbeau şi reuşi să adoarmă abia în zori. A doua zi, pe la orele unsprezece, cînd se trezi şi cînd să spună că se simţea ceva mai bine, apăru un nou inchizitor.

— Lasă-te pe el, în picioare, imediat în picioare, – îl îndemna Robert – strînge din dinţi şi lasă-te pe el. Crede-mă, sînt turist bătrîn, altă soluţie nu există ... ştiu cît de tare te doare, dar încă din prima zi trebuie să umbli prin cameră .. .

Umblatul acesta era o jalnică şchiopătare şi după douăzeci de minute Victor era epuizat.

— Acum culcă-te şi încearcă să dormi – ordonă Robert. După o noapte ca asta e cazul să te odihneşti puţin.

Victor rămase singur şi constată că, dacă stă nemişcat, nu simte nici o durere. Era foarte obosit, poate şi somnoros, dar nici prin gînd nu-i trecea să

doarmă. Profită de faptul că ai casei, dincolo, umblau în vîrful picioarelor şi îşi vorbeau în şoaptă şi, făcînd un efort, se întinse să scoată din buzunarul jachetei întinse pe scaun un carneţel de notiţe şi creionul. Scrise din nou acele nume şi se gîndi îndelung la ele.

Şase nume: şase simboluri cifrice – ideea asta o susţinea cu o stăruinţă încăpăţînată. Dar de ce le încrustaseră pe o plăcuţă de aramă? Pentru ca cineva să le poată purta în buzunar şi la nevoie să le poată scoate la iveală. Numerele nu avusese voie să le noteze acel cineva, dar cu ajutorul unei chei simple le putea citi traducînd cele scrise pe plăcuţă.

Cum poate fi această cheie? Cu siguranţă era mai simplu de memorat ca un număr de telefon oarecare, pentru că, dacă ar fi fost mai greu, atunci nimeni n-ar mai avea nevoie de sistemul cifrat, s-ar putea memora numărul însuşi. De aici se mai poate trage şi o altă concluzie, cheia cifrată a discurilor de aramă a fost folosită foarte rar sau în orice caz la mare distanţă de timp. Poate individul sau indivizii de odinioară şi-au părăsit ascunzătoarea pentru multă vreme. Altfel ar fi memorat uşor numărul, la urma urmei cîte combinaţii de şase cifre nu se memorează în chip de număr de telefon de către oricare locuitor al Capitalei? Ce-i drept, oamenii le şi uită repede ... I se întîmplase şi lui ca plecînd pentru o lună în vacanţă să-şi uite propriul număr de telefon şi să facă, zîmbind, un efort spre a-l reconstitui. Asta însemna deci că persoana, proprietarul plăcuţei, sau destinatarul ei ■— trebuia să-şi amintească numărul exact după un timp mai îndelungat ■— luni sau poate chiar ani. De ce nu şi-l notase în carnet, printre numerele de

telefon, sub un nume fals, folosind poate chiar acel Martha Aue? întrebarea are un singur răspuns. Fiind vorba de un secret militar, era supus unor rigori severe. Dacă cineva ar fi găsit carnetul, ar fi putut încerca la rînd toate numerele notate în el.

Şi, totuşi, care poate fi acea cheie, aparent simplă?

Cu siguranţă numele acelea lipsite de conţinut au fost alese în baza unui anumit principiu. Asta ar trebui descoperit.

Era o problemă emoţionantă şi cu multe variante posibile.

Poate locul numeric ocupat în şirul alfabetic de prima literă? Asta era exclus din capul locului, M ocupă locul treisprezece şi litera trebuie să corespundă unei singure cifre.

Găsise pe biroul din cameră un caiet neînceput în care notă de nenumărate ori acele nume.

Să fie oare indicele numeric al consoanelor? Dar al doilea nume nu cuprinde nici o consoană! Bine, atunci poate fi zero şi rezultă numărul 405233. Ar trebui încercat, deşi pare prea simplu. Sau poate simbolul vocalelor: 233213. Ăsta e un număr şi mai simplu, n-are nici o fantezie, devine neverosimil. Nu, trebuie să fie la mijloc ceva mai complicat, mai şiret!

Se mai jucă o vreme cu ipotezele, apoi i se făcu somn.

Cînd, mai tîrziu, Eva îi bătu în uşă, dorind să-l cheme la cină, dormea profund, fata nu se îndură să-l trezească. Şi el dormi pînă a doua zi dimineaţa, cînd se trezi auzind că cineva umblă în vîrful picioarelor prin cameră.

Era gospodina casei:

— Ei, bine că te-ai trezit. îţi aduc imediat gustarea, doar n-ai mîncat nici aseară . ..

Şi într-o clipă se întoarse aducînd ceai, unt, pîine prăjită şi ouă moi.

— Mănîncă liniştit în pat – zise femeia şi Victor se opuse în zadar, pentru că ea, întorcîn- du-se pe călcîie, îi întinse un lighenaş cu apă călduţă şi un prosop. Victor, destul de încurcat, îşi spălă mîinile, faţa, apoi începu să mănînce.

— Eva s-a dus pînă la grădiniţă, fac nişte transformări pe acolo, iar Robert s-a dus la farmacie, că s-a terminat Burow-ul.

Victor voia tocmai să spună că piciorul nu-l mai doare de loc şi că nu mai e nevoie de comprese, dar femeia ieşise şi închidea încet uşa în urma ei. Auzind acestea, Victor mîncă grăbit, se îmbrăcă şi trecu în camera de zi pe care o foloseau şi ca sufragerie. Mai bine zis şontăcăi pînă acolo că de cum puse piciorul stîng pe pămînt înţelese că Robert nu se dusese degeaba după Burow. Luă caietul şi se întinse pe canapeaua din sufragerie. Otto stătea la masă şi făcea, foarte îmbufnat şi plictisit, nişte exerciţii:

„Martha, Aue, Bieldeck...” era atît de absorbit din nou de studierea acelor nume misterioase încît tresări abia cînd Otto îşi repetă rugămintea:

— Nene Victor, nu-mi ajuţi şi mie un pic?

— Deh . .. despre ce e vorba?

— E aici în manual un exemplu pe care nu-l pricep – zise Otto şi dădu înapoi cîteva foi din cartea de geometrie. – Zice aşa:

„Ce proprietăţi au figurile geometrice simetrice

faţă de o axă?”

— E destul de simplu – începu Victor.

— înţeleg şi eu despre ce e vorba, dar nu ştiu să explic.

— Ascultă, bătrîne, eu treaba asta am învă- ţat-o cam de multişor. Nu prea sînt la curent nici cu felul în care determinaţi voi proprietăţile figurilor geometrice. Dar dacă-mi dai puţin cartea . ..

Otto sări în picioare şi se grăbi să-i dea lui Victor cartea. Acesta i-o luă din mînă, parcurse exemplul şi voi să dea înapoi cîteva pagini dar ochii îi rămaseră aţintiţi asupra unui alt exerciţiu. Litere mari de tipar culese cu caractere dolofane se înşiruiau unele lîngă altele. Dedesubtul lor era următorul text:

„Stabiliţi axul de simetrie al acestor litere”.

— Ia stai, măi! – strigă Victor emoţionat şi puse deoparte cartea de geometrie luîndu-şi din nou caietul. Desigur, pe placa de aramă erau înscrise exclusiv litere mari. La asta nici nu se gîn- dise pînă acum, poate că important nu era numărul literelor, nici configuraţia lor sonoră, ci pur şi simplu forma lor geometrică ...

Acum scrise primul nume cu majuscule:

MARTHA

Ei, fir-ar al naibii! Fiecare literă e perfect simetrică, dacă tragem un ax vertical prin mijlocul corpului literei, aşa:

Fiecare literă se împarte în două jumătăţi

identice. Chiar fiecare? Ia să vedem:

MARTHA

Deci, a treia, litera R nu se împarte. Se abate de la regulă. Dar următorul nume?

— înţelegeţi? – întrebă curios Otto care privea mirat emoţia pe care o trăia musafirul lor la vederea exerciţiilor lui de geometrie.

-— Imediat, imediat... trebuie să mai văd ceva.

Păi da! Şi AUE e alcătuit din două litere simetrice paralel – a treia poate fi împărţită orizontal în două. Dacă aşa e pînă la capăt, atunci . .. atunci el va fi în posesia cheii cifrului.

Dar în BIELDECK prima literă nu se putea împărţi în două părţi simetrice cu ajutorul unui ax vertical. Nici a treia şi aproape fiecare se abătea de la regulă. Dar ia să ne oprim putini Aici literele se împart simetric pe o linie verticală. Aşa:

BIELDECK

Uraaa! Din nou toate opt! Fiecare parte superioară e identică cu cea inferioară. Fiecare cu excepţia lui L.

Şi literele din ADAM sînt vertical simetrice, cu excepţia lui D. Literele din MUHL la fel, cu excepţia lui L, care se abate de la regulă. Şi în sfîr- şit în EICHIG pentru a doua oară axul vertical, unde din nou litera G se abate de la regulă.

Atunci se poate nota cheia cifrului, ţinînd

seama de literele care se abat de la regulă cheia este următoarea: 334246. Victor oftă din rărunchi şi se gîndi la gleznă.

încercă să se ridice, dar glezna îl săgetă cu o durere cumplită.

Abia atunci îl observă pe Otto care aştepta nerăbdător un răspuns.

— Bine frătioare, spuse Victor înveselit de-a binelea după ce îi trecu durerea –, fii atent, am să-ţi explic . . .

Pînă să se întoarcă Robert cu apa de plumb, Victor se postă la fereastră şi cînd îl zări îi făcu nerăbdător semne cu mîinile şi porni şontăcăind în întîmpinarea lui.

— Ce-i cu tine? – îşi întîmpină el prietenul – De unde ti se trage viteza asta?

— Ştii tu cit face zece Ia puterea şasea? – îl întrebă Victor fără nici o altă introducere.

— Să tot fie un milion – răspunse puţin surprins Robert – dar de ce mă întrebi?

— Vino la mine în cameră şi îţi spun – şi Victor îl trase pe Robert după sine. închise uşa cu grijă apoi continuă:

— Din cele zece simboluri cifrice ale celor şase discuri metalice putem alcătui un milion de formule-cheie posibile. într-un ceas sînt 3 600 de secunde, în zece 36 000. Dacă presupunem că putem încerca o variantă pe secundă, cu condiţia să ne umble degetele cu viteza ventilatorului, în zece zile terminăm 360 de mii de variante şi într-o lună isprăvim toate variantele. Eu în schimb îţi deschid uşa blindată în două minute.

— Cum?

— Ascultă-mă cu atenţie . .. începu Victor şi îi arătă lui Robert caietul. Este imposibil ca această mică abatere de la regula generală care se repetă de şase ori la rînd să fie o simplă întîm- plare. Şi atunci ne putem explica şi de ce localităţile respective nu există însemnate pe nici un fel de hartă. Ar fi putut alege, la urma urmei, numele oricărui sat pierdut prin munţii Germaniei. Dar ei cu bună ştiinţă au redactat pe baza unei reguli geometrice stricte un nume geografic de rezonanţă verosimilă, dar cu totul şi cu totul ireal. Şi atunci putem deduce şi numărul: 33 42 46.

— Sună destul de logic ceea ce spui – constată Robert îngîndurat, aplecîndu-se din nou asupra foii de hîrtie. Un singur lucru nu prea pricep exact.

— Ce anume?

— Aici cele patru nume sînt aşezate pe patru rînduri, două cîte două: MARTHA, AUE, şi ADAM, MÜHL, şi fiecare dintre ele separat. Bine, asta nu e decît o capcană, pentru că trebuie să le luăm drept nume de persoane. Dar cele patru nume de persoane scrise consecutiv pe acelaşi rînd nu cred că se împart simetric în două pe un ax orizontal în timp ce denumirile din al doilea rînd, nume de presupuse localităţi sînt simetrice pe un ax orizontal. Şi atunci ar fi posibil ca E-ul şi AUE să nu fie a treia şi că MARTHA şi şirul AUE este a noua. L-ul din MUHL este al optulea în şirul ADAM MÜHL. Şi atunci numărul cheie se modifică.. . Stai puţin ... se poate şi aşa: 394286.

Victor dădu din cap:

—■ Nu este exclus. Dar chiar dacă este aşa, nu ne rămîn decît două combinaţii pe care le putem verifica îndată. Cînd începem?

— Păi asta depinde şi de faptul că tu, acum, ai să te ridici de pe scaun... uite aşa... şi te plimbi prin cameră... hai, copăcel, copăcel, dă-i înainte bărbăteşte, fără gemete ... gîndeşte-te între timp că uşa aia blindată nu e aici în dosul magaziei noastre de lemne, ci un pic mai depărtişor ... aşa ... sprijină-te de mine ... şi între timp lasă-mă să te felicit pentru descoperire... mie în vecii vecilor nu mi-ar fi trecut prin cap soluţia asta.

— Ce-i drept, fără exemplul lui Otto din cartea de geometrie, nici mie – răspunse Victor, care – cu toată durerea ascuţită pe care i-o provoca fiecare pas -— acum s-ar fi angajat chiar ca globe-trotteur.

Compresa i-o schimbă Eva, care sosise între timp şi căreia îi împărtăşiră descoperirea lor atît de neaşteptată. Spre marea lor surpriză, fata nu se entuziasmă de fel.

— Toată dimineaţa nu m-am putut gîndi la altceva – spuse ea – se şi mirau tîmplarul şi zidarul văzîndu-mă cît sînt de distrată. Mă gîn- deam că plăcuţe de aramă nu puteau face prea multe nemţii şi au observat cu siguranţă că una le lipseşte. Şi atunci.. .

— Şi presupui atunci că au schimbat numărul – o completă fratele.

— Presupun.

— Uite, la asta nu m-am gîndit – zise Victor puţin demobilizat. Dar asta putem s-o constatăm rapid. Şi dacă l-au schimbat, l-au schimbat, n-avem ce face! Noi am făcut tot ce am putut face, şi ceea ce va rămîne de făcut va fi să anunţăm autorităţile – continuă el privindu-l pe Robert. Dacă mi-amin- tesc bine, am citit undeva că fabricile de fichet-uri au cîte un tehnician specializat să deschidă seiff- urile

ale căror cifruri s-au pierdut. O să găsească ei un asemenea om ...

Evei i se păru cam ciudat că Victor acceptă cu atîta uşurinţă o asemenea rezolvare a strădaniei lor. Dar Robert, care-şi cunoştea de mult şi mai cu seamă foarte bine prietenul, ştia că pentru el problema cea mai interesantă nu mai era ascunzătoarea subterană, ci însăşi simbolul misterului, problema abstractă, teoretică şi pe asta o rezolvase.

Oricum, se înţeleseră că Victor trebuie să se mai odihnească şi că a doua zi vor putea face o plimbare pînă la poalele Şeii Dîmbului. Pentru excursia asta pregătiră un singur obiect care-l socotiră necesar: o lanternă.

CAPITOLUL PATRU

A doua zi dimineaţă, nici durerea încă persistentă din gleznă şi nici timpul care prezenta o uşoară înnourare nu-l puteau reţine pe Victor în casă. Dar trebuie să recunoaştem că din momentul descoperirii cifrului şi Robert şi Eva aşteptau cu nerăbdare să facă acest drum sperînd să lămurească un mister vechi de douăzeci de ani.

Cerul era de un cenuşiu ameninţător, nori zdrenţuiţi acopereau şirul munţilor şi învăluiau

contururile Şeii Dîmbului şi cu toate că era mijlocul verii, bolta închisă şi tomnatecă cernea picături de ploaie mărunte şi reci. Strada principală a oraşului, veselă de obicei, acum parcă ar fi fost învăluită de tristeţea unei nenorociri familiale. Era pustie, rece şi respingătoare, nici farmacistul nu stătea ca de obicei rezemat de uşa prăvăliei lîngă statueta spoită cu praf de bronz a maestrului Aesculap, deşi cu siguranţă i-ar fi făcut plăcere să-l salute pe Victor, care mergea acum spriji- nindu-se destul de bine pe gleznă. Se retrăsese desigur printre recipientele lui cu inscripţii latine sau poate şi mai în adîncul casei, în camera plăcut aranjată pe peretele căreia atîrna înrămată plăcuţa de aramă „MARTHA, AUE, BIELDECK. . scrijelită cu litere mari, în metal dur, ca un strigăt de acuzare al unei nopţi de demult şi al acelui meşter faur hăituit care a transmis cu preţul vieţii mesajul nedescifrat încă pînă azi. Sau poate spiţerul mestecă tocmai prafuri anodine, medicamente oarecare în mojarurile lui de porţelan, sau poate numără din zece în zece pilulele preparate şi le aşează în pliculeţe ştampilate, fără să viseze măcar că prin faţa farmaciei lui, trei tineri, după atîţia ani de uitare, pornesc la drum, dornici să ducă pînă la capăt rezolvarea acelui mesaj pentru care tatăl său a trebuit să putrezească sub hăţişurile Şeii Dîmbului.

Poate că nici unul din cei trei drumeţi nu gîn- dea chiar în felul acesta, privindu-l în trecerea lor pe maestrul Aesculap, dar dacă am turna în fraze gîndurile lor nerostite, înţelesul lor s-ar înşirui aproape la fel.

Şi se gîndeau nu numai la spiţer, ci la toţi

locuitorii orăşelului, la bărbaţii care în această dimineaţă sură îşi cheltuiau forţele muncind în atelierele celor două uzine, în birouri, la femeile care, privind dimineaţa cerul greu de povara norilor, şi-au amînat tîrguielile plănuite cu o seară înainte pentru o zi mai însorită şi ai căror copii, lăsînd azi mingea de fotbal şi coarda deoparte, dezleagă cuvinte încrucişate, răsfoiesc cărţi cu poveşti, călătoresc rînduindu-şi timbrele, departe cu gîndul, pe alte coordonate geografice. Şi e firesc ca viaţa cotidiană, cu monotonia ei să curgă lin în albia obişnuită, cu bucurii mărunte şi necazuri nesemnificative, învăluind în uitarea a două decenii cumplitele amintiri ale unui eveniment petrecut de mult, dar care prin urmările sale a condamnat atîtea femei la singurătate şi la întristare. Şi asta fără ca să ştie cineva *de ce,* fără ca cineva să îndrăznească să rostească sfîşietoarea interogaţie, – desigur în afara celor trei tineri, care coteau acum după colţul străzii principale, spre a intra în brădetul Şeii Dîmbului, cu speranţa că vor smulge pentru totdeauna şi definitiv îndoliatul linţoliu ce învăluia acest mister.

Ploaia se îndesise şi paşii celor trei tineri îi urmară ritmul. Victor constata bucuros că pasul îi e din ce în ce mai sigur, mersul fiind probabil remediul pentru vindecarea entorselor.

— Doare? —■ întrebă Eva.

Victor îi zîmbi:

— De loc .. .

Sub bolta întunecată zîmbetul lui luminos părea aproape nefiresc, la fel ca starea lor de tensiune, în

contrast cu atmosfera lîncedă şi înnourată a zilei.

După ce dădură la o parte piatra care astupa gura pîlniei, Robert se gîndi că n-ar fi fost rău să fi luat cu el un scăunel care să le ajute să urce înapoi la întoarcere. Pentru că, aşa cum era şi firesc, nici unul dintre ei nu era dispus să ră- mînă în afară cînd se experimentează magica formulă: „sesam deschide-te".

Dar se gîndi de îndată că trecerea lor pe străzile oraşului cu un scaun de bucătărie în braţe ar fi atras atenţia multora şi cine ştie dacă privitorii ascunşi pe după perdele nu i-ar fi luat drept nebuni.

Dar experienţa lui de alpinist îi veni în ajutor.

— O clipă ■— zise ridicîndu-se de lîngă piatră. Văzuse ceva mai încolo o creangă despicată la capete, groasă cît un braţ, era poate unul din acele vreascuri tîrîte la vale de alunecarea involuntară a lui Victor.

îi încercă rezistenţa cu genunchiul, apoi se întoarse către ceilalţi doi şi le aruncă băţul.

— Dacă îl înţepenim bine în pămînt şi îl rezemăm de peretele gropii putem urca pe el ca pe o scară de marmoră.

—■ Ei, atunci să pornim! zise Victor şi coborî primul. Eva îl urmă ţinînd în mină hîrtiuţa cu cele două cifre cheie, notate încă de acasă. Ultimul sări Robert.

Victor aprinse lanterna, Eva citi primul număr: 334246.

Era un efort gratuit. Dacă Eva ar fi locuit în capitală şi Victor timp de trei ani ar fi sunat-o zilnic la telefon, tot n-ar fi ştiut numărul mai bine pe de rost, cum ştia acest număr-cheie format din şase cifre.

Formă cele şase numere învîrtînd discul şi observă abia acum un amănunt care la prima vedere îi scăpase, discurile erau acoperite cu un strat subţire de ulei, de aceea nici nu ruginiseră şi străluceau ca noi, oricum, trebui să constate că după formarea numărului nu se întîmplă nimic. Clanţa nu se învîrti şi uşa nu cedă presiunii. în schimb discurile reveniră la loc.

— Celălalt – zise Victor, deşi îl ştia şi pe acesta pe dinafară: 394286.

După ce formă cele şase numere Victor puse din nou mîna pe clanţă, era prea tîrziu.

Uşa blindată se deschise fără zgomot şi parcă de la sine. Lumina gălbuie a lanternei pătrunse prin crăpătură, pipăind temătoare densitatea întunericului. în faţa lor se deschidea un culoar care timp de decenii fusese ascuns oricărei priviri. Capătul culoarului se pierdea undeva în întuneric ascunzîndu-şi astfel lungimea.

Cei trei tineri stăteau în faţa uşii deschise încremeniţi de uimire, cu genunchii ţepeni de parcă picioarele le-ar fi prins rădăcini în pămînt.

— Am reuşit – ar fi vrut să chiuie Victor, dar emoţia îi uscase gîtlejul.

Eva, la fel de mişcată, căută în penumbră, cu degetele tremurînde, mîna lui Victor, o găsi şi o strînse încetişor. Nu era o declaraţie, şi cu atît mai puţin o mărturisire, era mai degrabă comunicarea tainică transmisă prin undele nevăzute ale senzaţiilor că orice mărturisire ar fi de prisos, dîndu-le fascinant sentimentul că-şi aparţin, constituind un singur mare şi fierbinte tot.

Robert vorbi primul:

— Nu trebuie să intrăm . .. după cîte îmi amintesc aşa ne-am şi înţeles ...

— Desigur – răspunse răguşit Victor, în timp ce simţea o irezistibilă atracţie magnetică spre adîncurile culoarului, spre penumbra aceea tainică, spre cuibul care adăpostea de atîtea decenii miezul enigmei.

Sensibilă, mina Evei îi intui sentimentele. Şi degetele ei, receptacole fine de senzaţii, vibrară speriate şi dezorientate. Simţi că încordarea nervoasă care-l stăpîneşte acum pe tînărul de lîngă ea, gata să-l determine să facă pasul pentru care se pregătise atît, nu trebuie stăvilită, dar un instinct nemărturiisit îi spunea în acelaşi timp, că totuşi trebuie reţinut şi nu oricum şi nu de către oricine, ci tocmai de voinţa ei, de desperarea ei...

În clipele scurse ochii li se obişnuiseră cu penumbra coridorului. Văzură astfel că la trei paşi de ei, pe perete se desena o figură strălucitoare. Liniile fosforescente roşii albăstrii ale unei scheme nu prea complicate . . .

Schiţa se profila ca un mesaj de răspuns gîndului rostit de Robert, gîndurilor nerostite ale celorlalţi doi.

Victor, făcu aproape instinctiv un pas înainte, Eva îl urmă.

Paşii lui Robert erau nesiguri. Dar, în ultimă instanţă, schiţa strălucitoare îl atrase şi pe el.

Era aşa cum presupuseră, o schiţă simplă, evident planul culoarelor subpămîntene. Ici colo inscripţii scurte desenate cu litere mărunte: „Laborator“. „Arsenal”. „Uzină”. Se aplecară să descifreze corect inscripţiile şi, stăpîniţi de emoţie, nu se mirară că textul era scris în *limba lor maternă*

şi nu în germană.

Şi în aceeaşi limbă a lor se auzi răstindu-se la ei, de undeva din spatele lor, o voce hotărîtă:

— Mîinile sus!

Se supuseră speriaţi şi uluiţi şi priviră în urmă. Dar cum uşa blindată se închisese tocmai atunci, fără zgomot în spatele lor, nu distinseră nimic. Lanterna lui Victor îşi aruncă raza de lumină spre tavan.

În exterior, în groapa aceea nu fuseseră decît ei trei, deci acela a cărui voce se auzi din nou nu putuse intra decît pe o uşă secretă plasată între ei şi uşa blindată.

— întoarceţi-vă cu spatele spre intrare! Repede! Sau trag!

Toţi trei se supuseră fără să crîcnească ■—■ sau poate nu chiar toţi pentru că împuşcătura se auzi bubuind. Şuierul ei asurzitor se reverberă în golul coridorului de parcă ameţită s-ar fi izbit pe ici colo de pereţi.

Victor întinse dispersat mîna spre Eva, dar fata stătea chiar acolo, lîngă el.

Aproape simultan cu gestul lui se auzi din nou vocea aceea necunoscută pînă atunci:

— Nimeni nu mişcă! Am tras în gol!

Stăteau încremeniţi de spaimă. Nu puteau face nimic şi aşteptau alte ordine.

în curînd vocea se auzi din nou:

— Doi paşi înainte! Toţi! Intraţi pe uşa din dreapta.

într-adevăr, în dreapta lor, fără să facă nici un zgomot se deschise o uşă, acţionată pe cîte se părea

de un buton. Lumina neaşteptat de puternică din încăpere îi orbi aproape, făcîndu-le paşii nesiguri. Pînă să li se obişnuiască ochii cu lumina, uşa din spatele lor se închise la fel de încet.

Eva făcu un gest, ca şi cum, înspăimîntată, ar fi vrut să se agate din nou de braţul lui Victor, ba chiar gata să-l strige pe nume, reuşi însă în ultima clipă să-şi recapete stăpînirea de sine şi se simţi chiar ruşinată. Era doar şi fratele ei acolo . . . şi ea se temea doar pentru acest oaspete al lor.

De fapt nici nu era chiar aşa. Se priviră lung cu o întrebare mută în ochi. Erau toţi trei nevătămaţi! Şi această primă asigurare liniştitoare se putea citi în privirea fiecăruia.

Necunoscutul se vede că era frate cu dracul, pentru că vocea se auzi din nou:

— Ei, sînteţi nevătămaţi? E în regulă, bătrî- nul Gerhardt o să stea de vorbă puţin mai tîrziu cu voi. Deocamdată vă felicit pentru dezlegarea cifrului. în rest vom vedea ce urmează. Acum fa- ceţi-vă comozi, simţiţi-vă ca acasă. Sînteţi oaspeţii mei. Pînă nu voi fi nevoit să întorc roata mă voi purta ca o gazdă bună . . .

Necunoscutul rosti vorbele astea cu un pu- ternic accent german, dar în rest corect. De unde vorbea?

Cu siguranţă vocea îi era transmisă printr-un megafon ascuns pe undeva. Nu puteau stabili nici măcar direcţia din care venea vocea.

Se uitară atenţi în jur. Se aflau într-o cameră destul de spaţioasă şi plăcută. Faţă în faţă cu uşa se aflau două divane largi, între ele o masă, în stingă se vedeau uşile unui dulap zidit în perete. Ferestre

nicăieri. Pe pereţi butoane şi minere cu destinaţie secretă şi un burlan de metal care cobora din unul din colţurile tavanului terminîn- du-se la nivelul mijlocului într-un cot uşor îndoit şi închis.

Nu îndrăzneau să-şi vorbească. Necunoscutul, aşa numitul Gerhardt, sau poate altcineva, le putea intercepta vorbele.

După o vreme, Robert se hotărî şi se apropie de unul dintre divane. îl pipăi, era un gest bizar, de parcă ar fi vrut să vadă dacă e destul de moale, apoi se aşează fără să scoată nici un cuvînt. îl privea interogativ pe ceilalţi doi, Eva se încumetă şi ea şi se aşează pe al doilea divan iar Victor ocupă unul din cele două scaune de lîngă masă, îşi sprijini coatele de tăblia mesii şi îşi aplecă fruntea îngîndurată în palme. Abia acum îşi dădu seama că strînge convulsiv în mîna stingă lanterna încă aprinsă, o stinse şi o puse pe masă.

Gîndul că intraseră cu o naivitate atît de caraghioasă în capcană era cumplit.

Dar mai cumplit decît acest gînd era faptul că erau condamnaţi la tăcere. Abia îndrăzneau să se privească.

Fiecare dintre ei simţea povara unei apăsătoare răspunderi şi se mustră cu severitate. Pentru că fiecare dintre ei era convins că poartă răspunderea acestui pas necugetat ale cărui urmări erau încă greu de prevăzut.

Victor se gîndea, se gîndea în sfîrşit şi el că n-ar fi fost indicat să intre în construcţiile tainice de lîngă acest orăşel fără nici o măsură de siguranţă. Robert i-o spusese doar, îi atrăsese atenţia de la început, dar el nu îl luase în seamă. Nu-i fusese de ajuns să dezlege misterul cifrului, nu-i fusese de

ajuns să se convingă de viabilitatea soluţiei şi iată că astfel îşi tîrîse cel mai bun prieten şi pe această fată lipsită de apărare într-o primejdie de moarte. Gîndul acestei vinovăţii era mai apăsător chiar decît greul situaţiei în care se aflau.

Robert se blestema că n-a respectat cu consecvenţă hotărîrea lui iniţială. îşi cunoştea doar prietenul, ştia că e cinstit pînă în pînzele albe şi mai ştia că dacă el s-ar fi opus, prietenul i-ar fi respectat dorinţa. Dar schiţa fosforescentă l-a zăpăcit şi pe el. O clipă doar s-a abătut de la principiile de bază ale alpiniştilor: prudenţă şi disciplină şi iată în ce aventura s-au vîrît.

Cine ştie dacă există vreo ieşire din capcana asta diabolic alcătuită?

Frămîntările Evei nu erau atît de închegate, atît de logice, erau dominate mai curînd de groaza nedefinită de adîncuri, groază care acum se concretiza în întrebări: de ce nu o ascultase, de ce nu l-a tras înapoi, trebuia totuşi să facă aceea mişcare decisivă a braţului, să-l fi tras înapoi!

Nervoasă, voi să-şi aprindă o ţigară, dar constată că pachetul e gol. Plecase de acasă cu o jumătate de pachet şi fumase toate ţigările pe drum, acum îi va fi foarte greu, dar nu-i va necăji pe băieţi cu asta.

Pe Victor începu să-l frămînte gîndul găsirii unei soluţii care să le permită ieşirea de aici. Cei-lalţi doi înţeleseră asta de îndată ce îi văzură ochii pipăind tavanul şi cei patru pereţi ai încăperii şi degetele bătînd darabana pe tăblia me- sii. îi urmăreau privirea şi evident gîndul lor era acelaşi: să găsească cea mai mică fisură care le-ar putea deschide drum spre burniţa de afară şi i-ar putea

duce înapoi, măcar şi cu un singur ceas din viată în vremea cînd fără vreo bănuială şi fără conştiinţa ameninţării pericolului păşeau pe strada principală a orăşelului.

Dar ajunseră curînd toţi trei la concluzia că acela care, viclean îi momise să intre, nu îi va scăpa chiar atît de uşor din gheare.

Privirile triste pe care le schimbau între ei exprimau gînduri pe care nu îndrăzneau să le rostească de teamă să nu fie interceptate.

Dar cine poate fi străinul cu nume german care pronunţase cuvintele limbii lor materne corect doar cu un accent atît de pregnant străin? O fi singur? Şi ce face aici, la douăzeci şi ceva de ani după încheierea celui de-al doilea război mondial? Nu avură prea mult timp să-şi frămînte mintea, căci vocea se auzi din nou:

— Vorbeşte Gerhardt, căpitan al serviciului secret al forţelor armate germane. S-au instalat comod oaspeţii noştri?

După o scurtă pauză, în care nu primi nici un răspuns continuă:

— Vă sînt dator cu cîteva explicaţii. Ei bine, luaţi la cunoştinţă, micuţii mei prieteni, că v-aţi bucurat prea devreme de acea psihoză colectivă, pe care voi acolo afară aţi numit-o libertate. Totul nu-i decît un coşmar îngrozitor şi cîtă dreptate am vă puteţi da seama cîntărind situaţia voastră de acum. E adevărat?

Nici unul dintre ei nu răspunse, ar fi străpuns doar cu o privire furioasă batjocura rostită pe un ton mieros şi obraznic; dar încotro să îndrepte ei acea privire cînd nu puteau determina nici măcar

direcţia de unde se auzea vocea?

Numai că pe căpitanul Gerhardt tăcerea lor încăpăţînată nu-l supăra de fel.

— Cît sînteţi voi de liberi, cam tot atît de liberi sînt şi cei de afară! Singura deosebire este că bravilor voştri compatrioţi le-am permis vremelnic iluzia unui spa|iu mai larg de desfăşurare, în timp ce libertatea voastră de mişcare este circumscrisă în spaţiul cuprins între cei patru pereţi ai încăperii în care vă aflaţi. Totul datorită, desigur, unor trecătoare condiţii vitrege pe care am fost nevoiţi să le acceptăm. Subliniez însă că aceste condiţii sînt vremelnice pentru că situaţia se va schimba în curînd şi toţi vor trebui să se supună vrerii noastre, aşa cum, aici, voi, trebuie să vă supuneţi voinţei mele. Precum vedeţi, eu joc cu cărţile pe masă. Dacă veţi şti să-mi apreciaţi bunăvoinţa puteţi nădăjdui că veţi pleca de aici nevătămaţi. Dacă nu, luaţi la cunoştinţă că, dispunînd de mijloace tehnice moderne, îmi va fi foarte simplu să transform închisoarea voastră de azi într-o criptă de veci.

Urmă din nou o pauză scurtă, căpitanul Gerhardt îşi drese vocea şi continuă:

— Dar de ce să ne imaginăm viitorul în culori atît de sumbre? Pentru moment, sînteţi oaspeţii mei, aşa cum v-am mai spus-o. Vă cunosc foarte bine, sînteţi ospitalieri de felul vostru şi n-aş vrea să fiu mai prejos. Deci, vă rog să mă urmăriţi cu atenţie!

Continuă după o scurtă pauză de efect:

— Deasupra divanului din stingă sînt trei butoane. Dacă veţi apăsa pe primul, veţi putea scoate din dulăpiorul de dedesubtul lui trei porţii de

mîncare. Desigur, va trebui să fiţi modeşti, nu vă putem asigura un ospăţ împărătesc, pentru asta trebuia să vă fi anunţat vizita mai din timp, dar veţi primi pesmeţi, lapte praf şi conserve de carne. O singură dată pe zi! Puteţi apăsa ori de cîte ori vreţi pe buton, alimente se distribuie o dată pe zi. Ne pare rău, avem provizii puţine .. .

Toţi trei îşi îndreptară privirile spre butoanele indicate, dar nici unul din ei nu le atinse.

Căpitanul Gerhardt continuă să vorbească fără să dea vreun semn de tulburare:

— Văd că aţi găsit butoanele. Al doilea vă stă oricînd la dispoziţie. Dacă îl apăsaţi se va deschide în stînga uşa spre baie. Găsiţi acolo şi apă, vă puteţi spăla şi... totul ca la un hotel de lux.

Deci uşa pe care o descoperiseră puţin mai înainte nu era uşa unui dulap ci uşa spre baie.

Intre timp căpitanul Gerhardt explica utilitatea celui de al treilea buton.

— Prin apăsarea lui se pune în funcţiune poşta pneumatică. Pentru că noi vom coresponda. în sertarul mesii găsiţi un creion şi nişte formulare. Nu vă supăraţi, doar şi la hotel oamenii se înregistrează. Deci, procedaţi în felul următor: scoateţi din sertar trei formulare din patru. Le completaţi pe rînd – nu aveţi decît un singur creion – numerotaţi foile. Eu dacă am să am nevoie de voi am să vă strig conform numărului notat. Cînd aţi completat formularele apăsaţi al treilea buton, deşurubaţi capacul cablului poştal, este în colţul de lîngă uşă; scoateţi cutia de aramă în formă de cilindru, aşezaţi în ea formularele, aşezaţi cutia înapoi în ţeavă şi îi puneţi capacul la loc. Aţi înţeles? Peste trei ore, repet, exact peste o sută optzeci de minute am să

revin. Pînă atunci formularele trebuie aşezate în cutie, şi – atenţie! – mi le expediaţi apăsînd de două ori pe butonul indicat. Nu cred să aveţi de ce vă plînge, faţă de situaţia dată aveţi condiţii excelente, dar vă atrag atenţia că nu permit nici o abatere de la disciplină. Deci peste trei ore, fix.

Se auzi un declic slab, de unde se putea presupune că Gerhardt întrerupsese legătura cu celula lor.

Totuşi, puteau fi siguri?

Nu trage cumva cu urechea?

Nu-i supraveghează printr-un vizor?

Robert se ridică primul, se apropie de Victor şi deschise sertarul mesii. Găsi într-adevăr patru formulare, ca nişte fişe şi un creion cu mină. îl examină cu atenţie şi îl privi semnificativ pe Victor.

Celălalt înţelese îndată sensul privirii. Dacă în sertar ar fi fost un creion obişnuit, ar fi fost nevoieşi de un cuţit pentru cazul că i s-ar fi tocit sau rupt vîrful. Dar nu, nu era. La urma urmei ar fi putut avea şi ei un briceag prin buzunare – doar nu i-a percheziţionat nimeni la intrare. Ar li putut avea chiar şi un pistol. ..

Era un amănunt pe care nu-l pricepea. Şi nici cu Robert nu-şi putea lămuri gîndul. Băiatul continuă să examineze sertarul, descoperi un teanc de hîrtie albă. Victor avu o idee neaşteptată. Luă creionul din mina lui Robert şi scrise într-un colt cu litere mărunte: „nu completăm formularele! Am sau nu dreptate?”

Robei t citi şi cu ochii strălucind luă creionul şi scrise răspunsul:

„Bine înţeles că nu le vom completa”.

Apoi îi făcu Evei un semn, fata se apropie, citi rîndurile scrise de cei doi băieţi şi dădu afirmativ din cap.

Scăpaseră de ceea ce li se păruse cel mai cumplit, lipsa posibilităţii de a comunica. Pentru că era greu de presupus că Gerhardt ar fi putut descifra prin vreo crăpătură, din tavan sau din perete, scrisul lor mărunt şi acoperit de căuşul palmei, mai ales că Victor trăsese linii groase peste rîndurile scrise. Apoi deşurubă vîrful creionului şi cotrobăi prin sertar. Constată că erau aprovizionaţi cu o cantitate mulţumitoare de mine. Traseră de aici concluzia, şi pentru asta nu mai era nevoie să se consulte, că acel Gerhardt avea de gînd să ducă o îndelungată şi activă corespondenţă cu ei, dar că pe lîngă asta vor avea şi ei posibilitatea să comunice între dînşii fără nici un pericol.

Cei doi fraţi se aşezară lîngă masă şi acum Victor se întinse pe divanul din dreapta, le făcu semn celor doi să nu-l tulbure şi prietenii înţeleseră că îşi frămîntă din nou mintea cu dezlegarea unei noi şi încurcate enigme.

De unde ştia căpitanul că vor veni? Era doar pregătit. Cu siguranţă prima lor încercare neizbutită de a răsuci discurile îl pusese în gardă. Dar de ce nu-i percheziţionase la intrare? Dacă ar putea pereţii celulei să-i răspundă . . .

De ce n-a considerat Gerhardt important pentru el să ştie dacă ei dispun de arme sau nu?

în mintea lui presupunerile şi ipotezele, se succedeau intr-o goană febrilă.

Bun, să admitem, deşi timp prea mult n-a avut la dispoziţie, că şia dat seama că are de-a face cu trei tineri, trei studenţi. Ar fi putut să-i someze să-şi arunce armele. în cazul în care au, briceagul sau chiar lanterna.

Dar Gerhardt nu procedase aşa şi asta demonstrează că era nerăbdător să-i vadă intraţi în această încăpere.

De ce?

N-avea a se teme de sosirea unor noi vizitatori, doar închisese în urma lor uşa blindată. E greu de presupus că, apăsînd pe un buton, n-ar fi putut s-o închidă în aşa fel încît cifrul să nu mai funcţioneze. Dealtfel siguranţa şi calmul vocii lui, încetineala voită – ca în jocul degradant şi inuman de-a pisica şi şoricelul, nu puteau fi atitudini practicate de o persoană presată de spaima unui nou atac, sau care ar voi să-şi economisească timpul terminînd repede cu victimele căzute în capcana lui.

Atunci de ce acţionase Gerhardt cu atîta grabă?

Victor găsi o singură explicaţie plauzibilă:

Gerhardt este singur.

Este singur şi de aceea nu i-a putut perchezitiona, n-a putut verifica dacă au aruncat eventualele scule nedorite de el aici. Era important pentru el să-i vadă închişi aici şi s-a folosit în acţiunea lui de efectul surpriză.

Faptul că stăteau fată în faţă cu un singur temnicer şi nu cu o gaşcă de tîlhari îl linişti în-

trucitva pe Victor. De ce, n-ar fi putut spune nici el, îşi măsurau doar forţele cu o născocire tehnică diabolică, cu un duşman viclean şi bine înarmat, întrebat, n-ar fi putut spune în ce constă avantajul de a fi descoperit singurătatea temnicerului lor. Se miră chiar de liniştea şi seninătatea cu care se ridică şi se apropie de masă spre a le comunica tovarăşilor lui descoperirea pe care o făcuse:

„Gerhardt este singur, nu are ajutoarei”

Robert îl privi neîncrezător, Eva se mulţumi să clipească mirat, drept pentru care Victor scrise în continuare: „Dacă ar fi fost mai mulţi, ne-ar fi controlat la intrare”.

Apoi se întinse pe divan. îl invită în gînd pe Gerhardt la un duel. N-are decît să-şi execute micuţa lui partitură, el va fi vigilent! Va fi vigilent? Acum, într-adevăr, trebuie să-şi mobilizeze toată capacitatea combinatorie, toată logica şi să uzeze de cea mai mică breşă ce s-ar ivi.

Timpul trecea prelingîndu-se parcă pe pereţi şi după multă vreme se auzi din nou zgomotul de contact semnalînd trecerea celor trei ore. Odată cu asta, se prăbuşi, dovedindu-se a fi neîntemeiată prima ipoteză născocită de Victor.

Vocea care se auzi acum era o altă voce:

— Au trecut cele trei ore. Formularele nu au sosit şi în consecinţă căpitanul Gerhardt vă transmite că pentru nerespectarea ordinului veţi fi sancţionaţi şi pînă mîine seară nu veţi primi alimente.

Apoi, după o scurtă pauză, adăugă:

— Asta e sancţiunea cea mai uşoară. Dacă nu veţi asculta, vor urma altele mai grele.

CAPITOLUL CINCI

Ceea ce li se păru curios ascultînd noua voce şi ceea ce îi făcu să se cutremure, era lipsa totală a oricărui accent străin.

„Trădător” – scrise Robert, de parcă n-ar fi gîndit toţi trei acelaşi lucru.

Victor dădu scîrbit din cap, apoi îşi întoarse privirile spre Eva, care apăsa butonul fixat în stingă peretelui.

Vocea spusese adevărul.

Dulăpiorul se deschise, dar era gol. Căpitanul Gerhardd îi condamnase la o zi şi jumătate de post.

Eva apăsă şi pe al doilea buton şi se deschise într-adevăr uşa pe care ei o luară drept uşa unui dulap. După ce le trecu prima furie sechestraţii porniră să inspecteze terenul. Trecuse momentul furiei reţinute şi acum tacit, se pregăteau de luptă. Era necesar, deci, să cunoască obstacolele din jur.

Baia era o baie după toate regulile artei cu săpun, prosop, perie de dinţi (pastă nu era) şi în genere cu tot ce se obişnuieşte a se folosi într-o asemenea încăpere, cu excepţia oricărui orificiu de aerisire nemaivorbind de fereastră sau de vreo altă ieşire.

Mai încolo, pe un raft, găsiră o crăticioară şi o cutiuţa cu sare. Altceva nimic.

Nici aici nu îndrăzniră să-şi vorbească, de teamă că în pereţi ar putea fi instalată o reţea de microfoane.

Victor luă săpunul în mînă şi, instinctiv, îl

mirosi. Dar interesant nu era parfumul săpunului ci crăpăturile sale. Era tare ca piatra, se pare că Gerhardt nu controlase de multă vreme condiţiile pe care avea să le ofere unor eventuali vizitatori.

Acum Victor nu îndrăzni să facă nici o presupunere. Prima înfrîngere îl supăra într-atîta încît, ajuns înapoi în încăperea lor, mai trase o linie groasă peste ipoteza aşternută pe hîrtie.

Hotărî în sinea lui că orice s-ar întîmpla îşi va recompensa prietenii pentru eroarea pe care le-o servise fără să vrea, dar pe care bănuia că Gerhardt o premeditase.

Acum se aşeză Robert lîngă masă, Eva se întinse pe unul din divane şi evident epuizată după atîtea emoţii închise ochii şi adormi.

Cel puţin nu îi e foame, gîndi Robert cu un zîmbet amar. Apoi scrise cele două ipoteze de cifru şi – cine ştie de ce – scoase rădăcina pătrată din fiecare. între timp se gîndea la momentul cînd cei de acasă vor observa dispariţia lor. Constată arnărît că n-are de ce conta pe cei de acasă. Ei n-au cum să presupună nici măcar unde ar putea fi ei. Şi nici pe jocul întîmplării nu se poate conta. Gerhardt, de bună seamă, avusese grijă să mascheze intrarea. Dealtfel, cum le-ar putea descoperi urma? Cu ajutorul cîinilor? Afară plouase şi ploaia le spălase urmele şi în orăşelul L nici nu erau cîini poliţişti. Pînă să-i aducă din oraşul vecin, şi mai ales pînă să le vină ideea .. . Robert ridică dezamăgit din umeri.

Şi părinţii luil Cît de îngrijoraţi vor fi! Sau poate că au şi devenit neliniştiţi!

Dar mîine?! Şi poimîine?! Şi cine ştie pînă cînd va dura starea asta ...

în primul rînd, ar fi trebuit să se gindeasca la

ei. Bieţii bătrîni ar fi meritat să fie cruţaţi ... În clipa asta Robert ar fi putut defini cu greu cui se adresa furia care-i răscolea sufletul, se ura pe sine pentru că se prinsese cu asemenea naivitate în cursă sau ura violent pe cel care cu o cruzime diabolică, născocise această capcană?

îşi roti din nou privirea prin încăpere. Nicăieri nici o fisură, nicăieri nici o posibilitate de a scăpa din capcană. Peretele din dreapta era împodobit cu butoni şi cleme metalice, dar cine îndrăznea să le încerce utilitatea? Cine ştie ce pericole mascau? Erau şi aşa destul de ameninţaţi de un neprevăzut plin de capcane.

în acest răstimp, Victor, cu miinile încrucişate sub ceafă, inspecta crispat tavanul.

Nu, nu avea dreptul să renunţe la acest duel mut. în prima rundă a pierdut, acum va fi mai atent. Stătea faţă în faţă cu un duşman bine înarmat, se pare că Gerhardt folosea împotriva lor mijloacele tehnice de care dispunea nu numai cu binecunoscuta meticulozitate germană, ci şi minat de o pasiune sadică. însă dacă e vorba de tehnică, atunci de astă dată nu are de a face cu nişte prizonieri oarecare. E drept, Gerhardt lucrează cu meticulozitate, dar odată tot va greşi el.

Ia să ne mai gîndim puţin la logica perchezi-ţieil

Pare şi acum veridic că Gerhardt este singur. Ipoteza e contrazisă de apariţia celei de a doua voci. Aici apare nu nou semn de întrebare. De ce ajutorul lui Gerhardt nu este tot neamţ?

Probabil pentru că, în ipoteza că ar fi mai mulţi, numai Gerhardt le cunoaşte limba. Să fie oare mai mulţi? în afară de Gerhardt să mai fie şi alţii? Să nu

abandonăm cu uşurinţă unica ipoteză logică cu privire la percheziţie. Este însă cineva, care le ştie limba, care li s-a adresat în numele lui Gerhardt, dar pe care căpitanul nu a vrut să-l folosească spre a-i căuta. De ce oare? Nu prezintă suficientă încredere? Ia să ne oprim aici! Se poate presupune că ar fi cineva inapt pentru acţiune, dar acel cineva poate să rostească un mesaj. De pildă un bolnav! Infirm, neputincios ... sau .. . sau deţinut... ehei. .. încă un deţinut.

Gîndul acesta îl entuziasmă într-atît încît sări de pe divan. Robert îl privi întrebător, dar Victor se mulţumi să ridice din umeri nevoind să comunice o ipoteză care s-ar putea dovedi din nou eronată. Robert îi făcu un semn discret ducînd un deget la buze şi arătîndu-i că Eva a adormit şi că e bine să nu fie trezită.

Victor se trînti din nou pe divan.

Poate că presupunerile lui sînt absurde de la un capăt la altul şi doar dorinţa de a interpreta situaţia îl face să-şi ia gîndurile drept realitate .. . îi plăcea să creadă că Gerhardt este singur şi ţine în subordinea lui unul sau chiar mai mulţi prizonierii Sau poate acoliţi? Desigur s-ar putea ca vreunul dintre ei să i se fi spus, dar cine ştie la ce mijloace de presiune a cedat. Poate individul nici nu ştia de ce trebuie să rostească acele cuvinte şi cui le sînt ele adresate. Poate . . . poate nici n-a vorbit în faţa unui microfon şi Gerhardt a folosit doar o bandă imprimată de mult... dar şi pe bandă trebuia imprimat textul, deci el fusese rostit, situaţia rămînea aceeaşi. ..

Şi-l închipuia acum pe Gerhardt cuplînd mag-

netofonul odată cu trecerea celor trei ore.

E caraghios! – gîndi Victor în sinea lui, un bufon caraghios!

Asta dacă povestea cu magnetofonul era reală ...

Şi dacă nu era?

la să mai vedem!

„Căpitanul Gerhardt vă comunică ...” de ce „Comunică”. Ce treburi atît de importante poate avea aici sub pămînt că nu se deranja să le vorbească el însuşi? Judecind după voce, este fără doar şi poate un sadic, şi călăul acesta mieros se lipseşte de plăcerea de a le comunica victimelor sale prima măsură coercitivă?

Bizar ...

Şi mai ales neveridic.

Deci, cu magnetofon sau fără: bufon. Şi ce foloase trage din ceremonialul acesta rizibil?

Victor putea presupune două variante plauzibile. Ori s-a procedat astfel spre a-i induce cu bună ştiinţă în eroare, ori au avut o mostră de perversitate maladivă a unui psihopat, cu manii sadice ...

Dar lucrurile mai trebuiau cîntărite o dată.

Deci, una din dale: un căpitan disimulat în- tr-o ascunzătoare subterană care aşteaptă ca prizonierii lui să completeze nişte formulare.

Le dă un răgaz de trei ceasuri şi după trecerea lor, cînd constată, că prizonierii lui nu sînt nişte îngeraşi nevinovaţi, deci cînd ar fi nevoie de intervenţia lui dură spre a-i învăţa minte – atunci acest ofiţer „lipseşte” fără nici un motiv serios.

Cum adică „lipseşte”?

Iese din ascunzătoarea lui sigură să se plimbe

în ploaie? Tocmai acum cînd această ascunzătoare a fost descoperită? Imposibil. Sau poate doarme . .. De necrezut. . . Poate dormi oricînd şi oricît doreşte. Se află într-un punct mai îndepărtat al tainicei construcţii subpămîntene? Ce treburi urgente pe care nu le-a putut face ieri, sau alaltăieri sau miine, sau poimîine, sau oricînd ar putea avea acolo? Or, spusese singur că aşteaptă rezolvarea unor „situaţii vremelnice" (zadarnică speranţă, gîndi cu o amară satisfacţie Victor), dar asta chiar după aprecierea lui nu era o situaţie rezolvabilă în zile, săptămîni şi cu atît mai puţin în ore. Deci, după toate regulile unei logici elementare el ar fi trebuit să-i admonesteze la prima abatere de prizonieri. Dacă totuşi nu procedează astfel, atunci... dacă e pervers. Exclus. Dacă vrea să se distreze, dacă îi face plăcere să-i chinuie pe alţii, atunci avea un prilej pentru asta şi el n-ar fi ratat. . . Această ipoteză cade! Rămîne cealaltă, mai veridică, şi anume intenţia de a-i deruta. Şi cum anume vrea să-i deruteze?

Vrea să le sugereze că nu este singur. Toată comedia asta n-ar avea altfel nici un sens .. .

Deci, este totuşi singur!

Adică cum, toată comedia asta n-are nici un alt scop? Poate ar vrea să-i facă să creadă că duşmanul lor are colaboratori şi nu nişte colaboratori oarecare, ci compatrioţi de-ai lor pe care a reuşit să-i facă să lucreze cu el, să presupună deci că se va putea ajunge la o înţelegere şi cu noii veniţi.

Te-am prins, căpitane! -— gîndi Victor şi cit pe ce să-şi rostească gîndul cu glas tare.

Se ridică, se apropie de Robert şi scrise cu litere groase şi hotărîte:

„Nu m-am înşelat! Căpitanul este singur”.

Robert îşi privi mirat prietenul de parcă ar fi vrut să-i spună:

•—- Ai înebunit? Doar am auzit limpede vocea celuilalt.

Victor însă îi răspunse cu o uitătură atît de severă încît băiatul căzu pe gînduri. Cunoştea prea bine capacitatea de deducţie logică a prietenului său, ştia că nu prea dă greş şi mai ales acum, cînd afirmă cu atîta hotărîre un lucru în contradicţie flagrantă cu toate dalele reale, nu putea crede că nu are motive întemeiate.

Lui Victor i se părea hazardat să aştearna tot firul gîndului său pe hîrtie, aşa că scrise doar atît:

„Gîndeşte-te, de ce n-a vorbit chiar el? Ori crezi poate că a fost invitat la vreun chiolhan?”

Apoi trase din nou o linie groasă peste text făcindu-l indescifrabil.

Se întinse din nou şi începu să deşire un gînd care i se părea că-l duce spre o cărare mai puţin întortocheată.

Războiul s-a terminat de mai bine de douăzeci de ani. Duşmanul a trebuit să părăsească aceste meleaguri cu putină vreme înainte de încetarea focului. Făcuseră această construcţie într-o vreme în care ştiau că vor trebui să părăsească locul mobilizînd şi investind în construcţia ei energii de o valoare diabolică. Asta nu poate avea decît o singură explicaţie, au făcut-o ştiind că pierd terenul. Bun. Asta au dedus-o şi ziariştii care s-au ocupat de problema asta. Deci voiau să folosească această construcţie a lor ca o bază de acţiune, după eliberarea orăşelului L. Se pare că timpul acestei

„acţiuni” nu sosise încă, pentru că, dacă ar fi sosit vremea, s-ar fi putut deduce măcar scopul acţiunii. Şi, totuşi, pe această „acţiune“ se mai contează încă. O dovedeşte prezenţa căpitanului Gerhardt în aceste catacombe. El trebuie să fie investit cu o misiune . .. Dar care?

Şi cît de uluitoare este ideea că, după atîta timp de la sîngerosul măcel european, agenţii lui Hitler mai dăinuie încă pe aceste meleaguri! Oare ce vor? Ce pot voi în general şi ce vor aici?

Cum s-ar putea afla? Pentru că lămurirea acestui lucru e poate chiar mai importantă decît redobindirea libertăţii lor.

Sau mai exact, ei trebuie să scape de aici ştiind ce are de gînd căpitanul Gerhardt, ce planuri urzesc cei care l-au trimis sau l-au menţinut aici şi cum pot fi zădărnicite planurile lor.

Deasupra acestei văgăuni subterane se întinde un orăşel paşnic. Printre locuitori, mama şi tatăl prietenilor lui, micuţul Otto şi farmacistul, de moartea tatălui căruia este vinovat poate chiar acest Gerhardt. Un orăşel paşnic, ferm încredinţat că trăieşte într-o lume în care domneşte pacea. Locuitorii oraşului se aşază zilnic liniştiţi la masă, fără să bănuiască în vreun fel că dedesubtul picioarelor lor colcăie o maşină infernală, că ei ridică schele pentru grădiniţe deasupra acestei maşini diabolice, că îşi altoiesc cu grijă trandafirii deasupra unei maşini infernale şi că tot deasupra ei se duc duminica la meci...

E cumplit măcar şi gîndul acesta!

Dar ia să vedem!

S-au mai ivit cîteva semne de întrebare.

Gerhardt a fost acela care a ordonat împuşcarea bătrînului meşter fierar Márton? Asta ar fi fost important de ştiut, pentru că de aici s-ar putea deduce aproximativ vîrsta lui Gerhardt. Să presupunem că avea pe atunci treizeci de ani ■— doar nu puteau pune un individ mai tînăr în fruntea unei acţiuni atît de complicate şi confidenţiale – atunci înseamnă că acum ar avea cincizeci şi ceva de ani. în nici un caz mai puţin! Judecind după voce, se ţine destul de bine! Ori ar putea fi mai tînăr şi a fost trimis aici mai tîrziu? Greu de presupus, după Potsdam e dificil de acceptat ideea că au recrutat agenţi noi pentru o istorie d-asta. Şi dacă Gerhardt e vechiul Gerhardt? Victor zîmbi observîndu-şi formularea. Atunci se poate presupune că el trăieşte de douăzeci de ani sub pă- mînt? Ei bine, atunci e nebun! Sau a plecat între timp acasă şi a revenit din nou? Atunci înseamnă că se pregăteşte ceva, strict în această perioadă, ceva cumplit! Dar mai e ceva: s-ar putea ca Gerhardt să fie unul dintre locuitorii paşnici ai micului orăşel. Sau se dă drept unul dintre ei. Limba o cunoaşte la perfecţie, hîrtii false trebuie că are cu toptanul şi vine aici din cînd în cînd să-şi supravegheze comandamentul general.

Da, da! Ia stai! Şi dacă acum se dusese în tîrg şi de aceea nu le-a comunicat el însuşi penitenţa?

Atunci însemnează că şi-a lăsat labirintul în grija altcuiva. A acelui cineva care a vorbit în lipsa lui. Pe mîna unui nearian toată această construcţie subterană? Toată? înseamnă că individul respectiv se bucură de o mare încredere din partea lui Gerhardt, dacă în linii generale Gerhardt are căderea să-şi încredinţeze taina vreunui străin! Şi

dacă ar fi chiar aşa? Dar cum rămîne cu percheziţia? Individul l-ar fi putut ajuta. Sau atunci fusese plecat acela? Asta e o tîmpenie! Cum s-ar putea crede că ăştia forfotesc ziua-n amiaza mare prin faţa intrării secrete ca liceenii la balul de sîmbătă seara? E absurd!

Dar atunci?

Rămîne ipoteza că celălalt este închis şi el într-o încăpere şi că n-are a face cu toată maşinăria fiind şi el deţinut. Sechestrat ca şi ei. Şi atunci, dobitocul n-ar folosi prilejul să le spună compatrioţilor ceva încurajator?

încă o ipoteză neviabilă.

Mai rămîne o soluţie posibila. Şi anume că Gerhardt a plecat de mult şi ca a imprimat pe bandă textul pe care acum l-a difuzat. Dar de unde ştie că ei n-au completat formularele? Cum a luat măsuri să nu li se dea de mîncare cînd iniţial repartizase porţiile?

Rămîne în picioare prima ipoteză Gerhardt se preface. Vrea să ascundă ceva, să disimuleze realitatea.

Dar ce anume?

Si cum s-ar putea afla asta?

Se ridică, luă creionul şi îi scrise lui Róbert:

,,Să completăm formularele![11]

Róbert îl privi mirat. Nevenindu-i să-şi creadă ochilor mai citi textul încă o dată.

Apoi aşternu pe hîrtie o întrebare, o întrebare de amară ironie, cu evidentă intenţie de a-l jigni pe interlocutor, o întrebare încălzită la flacăra mocnită a revoltei:

— Ti-e foame?

Victor zîmbi atît de deschis citind întrebarea încît Róbert se ruşina de gîndul său. De ce ginduri îl suspectează el pe acest baiat cu suliéiul şi privirea atît de deschise? Pe prietenul său.

Prietenul luă cu un gest scurt creionul rezervor şi scrise scurt:

„Tim pitulv!”

Şi iată că această jignire grosolană, aşternuta pe hîrtie suna acum ca o binevoitoare iertare.

Acest cuvînt Victor nu îl şterse, şterse doar cele două propoziţii scurte dinaintea lui. Cuvîntul respectiv n-avea decît să-l citească Gerhardt şi să şi-l însuşească. Apoi îşi mobiliza toate forţele încercînd să îşi susţină hotărîrea cu argumente temeinice, dar exprimate cît se poate de concis.

Nu era uşor, dar se pare că reuşise din moment ce Robert l-a înţeles de îndată.

Robert, îl privi întîi pe Victor, apoi pe Eva, care dormea liniştită, se gîndea evident dacă să o trezească sau nu şi să-i comunice propunerea lui Victor, sau să aştepte pînă cînd fata se va trezi singură.

Apoi renunţă, şterse ultimul cuvînt şi începu să studieze formularul.

Cînd scoaseră prima oară formularele din sertar le priviseră superficial şi întrebările nu li se păruseră ieşite din comun, erau cuprinse în nişte rubrici obişnuite în formulare: locul naşterii.. . . data .... numele tatălui... al mamei ...

Scoase şi Victor o foaie şi scrise în pătrăţelul din stînga al foii cifra unu.

Timp aveau suficient, Robert îşi depuse formularul pe masă şi se apropie să vadă cum completează Victor rubricile formularului. Dădu aprobator din cap cînd văzu că Victor trece orăşelul L în dreptul locului naşterii, după ce trecuse la rubricile nume şi prenume nişte fantasmagorii.

Dacă ar fi fost într-o situaţie mai degajată ar fi rîs cu hohote cînd ar fi citit că la rubrica „profesiunea”, Victor scrisese „acar”. La rubrica privind studiile, Victor scrisese de asemenea nişte

date aiurea iar la „fraţi” trecea cil o inventivitate demnă de un poet fel şi fel de nume. în general prenumele avea o rezonanţă plină de o nobleţe princiară.

Intenţia lui Victor nu era doar să-l deruteze pe Gerhardt. Se gîndea că dacă prin absurd ofiţerul se duce totuşi în oraş e imposibil să nu dispună de toate datele lor personale acum cînd dispariţia lor devenise fără îndoială evidentă. Desigur pentru minciună li se cuvenea o nouă pedeapsă, dar măcar astfel puteau afla dacă Gerhardt întreţine sau nu vreo legătură în oraş.

Robert scrise şi el pe formularul pe care l-a notat cu numărul doi date cu desăvîrşire false.

Al treilea formular aştepta încă neatins.

Eva se trezi curînd, se miră puţin cînd văzu că cei doi, într-un acord perfect completaseră formularele, dar de îndată ce le parcurse cu privirea se lămuri. îşi luă formularul, numerotă: trei şi sub numele născocit scrise: „doică”. Băieţii, păstrînd o tăcere deplină, se luminară veseli.

Cînd formularele fură completate apăsară pe al treilea buton. Se auzi un zuruit slab şi cînd deşurubară capacul ţevii îndoite găsiră acolo un cilindru. Robert îl deschise şi aşeză înăuntru formularele făcute sul. Apoi puse cilindrul la loc, înşurubă capacul şi apăsă butonul de două ori. Ţeava zurui din nou semnalînd astfel alunecarea cilindrului.

Acum cînd se lăsaseră „îmblînziţi”, îi va ierta căpitanul Gerhardt? Eva apăsă curioasă primul buton. Nu, nu îi ierta. Dulăpiorul era gol.

Victor îşi privi ceasul. Erau condamnaţi să

rabde de foame mai mult de douăzeci şi patru de ore.

CAPITOLUL ŞASE

Mai mult de douăzeci şi patru de ore.

Lui Victor îi veni o idee. Scoase o foaie de hîrtie curată şi notă în colţul de sus din stînga data zilei.

„Sîmbătă 8 iulie – ora 17”.

Aşeză hîrtia pe colţul mesei şi căzu pe gînduri.

După joaca de-a formularele, prietenii lui se întristaseră. Erau amîndoi de acord cu Victor că în celula asta blestemată, unde nu puteau deosebi ziua de noapte, aveau neapărat nevoie de un calendar, materializarea acestui gînd le relevase încă o dată timpul nedelimitat pe care aveau să-l petreacă în această izolare.

Cît timp, cîte zile, cîte ore vor fi nevoiţi să noteze pe foaia albă? Şi le va ajunge o singură foaie?

Eva se gîndi la calendarul iniţiat de Robinson, nefericitul om eşuat pe o insulă pustie şi la zilele notate de el fără nădejde pe răboj şi îl invidia parcă pentru că, oricît de lipsită de orizont era

singurătatea lui, îşi ţinea evidenţa zilelor sub cerul liber, în bătaia ploii sau pe arşiţă în succesiunea firească a zilelor şi nopţilor. Ce-i drept, el era singur, şi era doar prizonierul unei insule şi nu al unui duşman conştient de scopurile sale, înrăit şi criminal. El îşi putea lua măsuri de apărare în faţa pericolului reprezentat de sălbătăciuni sau băştinaşi. Oricum, avea avantajul oricărei iniţiative. în timp ce aici, ei trei se aflau în ghearele căpitanului Gerhardt. Aici comandă el şi îi poate dirija după voia lui ca pe nişte biete marionete sau ca pe nişte neînsufleţite figurine de lemn pe cîmpul delimitat al unei table de şah. Cine ştie ce intenţii are, cine ştie cît timp i se poate rezista?

Robert era şi el răscolit de gînduri chinuitoare. Revedea în imaginaţie secvenţe de film sau îşi amintea pagini de roman în care luptătorii pentru libertatea poporului său îi înfruntaseră pe sîngeroşii călăi al Gestapo-ului. Se gîndea de multe ori: dacă ar fi fost el în locul lor cum ar fi rezistat atîtor încercări grele? Cum s-ar fi opus cruzimii inumane a călăilor, cît ar fi putut rezista chinurilor? Auzise cînd despre unul, cînd despre altul, spunîndu-se cu nemăsurat dispreţ că în timpul ocupaţiei a fost colaboraţionist. în legătură cu ideea asta avea el o nesiguranţă care-i răscolea gîndurile. Oare pot fi băgaţi în aceeaşi oală aceia care s-au alăturat fasciştilor din interese materiale sau laşitate cu aceia care la capătul unor chinuri supraomeneşti, dezumanizaţi de călăi, au scăpat vreun tainic amănunt . . . răspunsul era mereu acelaşi: mîrşăvia nu se poate asemui cu tragedia, dar trădarea rămîne întotdeauna o mîrşăvie fără nici o scuză.

Şi cu toate că în nenumărate rînduri se substituise celor chinuiţi, nu se gîndise niciodată serios că ar putea fi pus vreodată într-o asemenea situaţie. Şi iată că acum situaţia imaginată e realitate pentru toţi trei. Chiar şi pentru Eva, surioara lui, această fată delicată, poate puţin cam răsfăţată, despre a cărei capacitate de rezistenţă nu-şi poate face o idee cît de vagă.

Dar el. . . oare va avea tăria sufletească să reziste fiind martorul unor încercări la care ar putea fi supusă ea?

Pentru că şi cărţile şi filmele pomenesc nu o dată despre încercările morale mai insuportabile uneori chiar decît chinurile fizice. Au fost situaţii cînd călăii au chinuit femei şi copii sub ochii celor anchetaţi ca aceştia, la capătul rezistenţei nervoase, să vrea să curme cu orice preţ chinurile celor dragi lor.

Ar avea el destulă forţă să reziste?

Dar nu sînt oare prea timpurii aceste gînduri negre? Ce ar putea să afle de la ei? Nimic.

Şi dacă vor să-i folosească pentru realizarea unor intenţii ale lor? Deci să-i pună pe ei să acţioneze, dar de acţionat se poate acţiona numai în libertate, deci ar trebui să le dea drumul şi atunci şi-ar pierde puterea asupra lor.

Sau ce ar fi dacă i-ar da drumul numai unuia dintre ei, şi ceilalţi doi, mai ales fata ar rămîne ostateci. De pildă, dacă l-ar trimite pe el în exterior cu o misiune pe care, dacă nu o îndeplineşte, căpitanul Gerhardt îi lichidează pe ceilalţi doi. În cazul acesta ar mai putea el alarma orăşelul şi ar putea arăta organelor oficiale intrarea în catacombe? Pînă să se deschidă uşa blindată, căpitanul

i-ar putea lichida pe ceilalţi doi. Şi ce soartă l-ar aştepta după asta pe Gerhardt?

Ar putea să o şteargă . . .

Ar renunţa oare la toată această diabolică maşinărie subpământeană ca să-şi salveze viaţa? Asta nu e sigur şi poate nici nu are asemenea instrucţiuni de la superiorii săi, dacă o mai fi avînd nişte superiori ale căror instrucţiuni le aplică.

Pentru moment, deci, nici o nădejde.

Dacă, totuşi. . .

Şi aici printre gîndurile lui Robert îşi făcu loc o ipoteză la care, pe firul unei alte argumentări ajunsese şi Victor.

Dacă, totuşi, nu este dement?

Dacă nu e nebun acest căpitan hîrciog care, după atîtea decenii de la falimentul total aî maşinăriei de război germane, îşi continuă viaţa în acest labirint tainic, populat de coşmaruri?

în cazul acesta nu există îndurare!

Robert îşi aminti că întîlnise o dată, la un prieten pe un unchi al acestuia mare maestru internaţional de şah, care trăia în străinătate. Omul, pe lîngă renumele său internaţional, era şi deosebit de simpatic. I-a propus lui Robert o partidă şi culmea, liceanul l-a învins pe maestru.

Toată lumea era încredinţată că maestrul a vrut să-i facă puştiului o bucurie, dar el explica zîmbind că nici vorbă de aşa ceva. Copilul juca atît de prost încît maestrul nu putea prevedea care va fi mişcarea următoare. O şi luase prea uşor de la început şi cînd îşi dăduse seama că nu poate prevedea, după nici o logică, mişcările adversarului, era prea tîrziu ca să se mai apere.

Prin analogie toate astea se potriveau situaţiei în care se aflau ei. Nu poţi niciodată prevedea intenţiile paradoxale ale unui nebun, impulsurile lui nesăbuite, deci nu poţi lua nici o măsură de apărare.

Eva se întinse din nou pe divan şi încerca să-şi rînduiască gîndurile.

începu să depene firul din ziua în care sosise Victor la ei. Şi, cu toate că voise să pară indiferentă, prezenţa tînărului cu statura atletică, îi făcea plăcere. Victor nu sesiză jocul ei şi sinceritatea deschisă a apropierii lui o cuceri. Nu-şi dădea seama cît de uşor poate cuceri inima unei modeste educatoare dintr-un orăşel oarecare un june sosit din viitoarea agitată şi plină de miraje a Capitalei, chiar dac-ar fi mărunţel şi firav, cu ochii languroşi, ascunşi de lentilele groase. Dar dacă s-ar fi prezentat astfel, nu neapărat timid şi cu dioptrii, dar plin de superioritatea impertinentă a orăşeanului monden, Eva l-ar fi respins din prima clipă. Dar cum Victor era cu totul altfel, se purta cu discreţie şi modestie nesubliniind nici o clipă apartenenţa sa la o altă lume, fiindu-i străin pînă şi un asemenea gînd, Evei îi devenise simpatic şi apropiat. Şi veni şi ziua în care Eva simţi că prezenţa acestui băiat aduce ceva nou şi foarte important în viaţa ei. Evident, cînd era puştoaică i se în- tîmpla să fie „mortal îndrăgostită“, dar acum, dacă i-ar fi pus cineva, sau poate chiar Victor această întrebare, i-ar fi rîs în obraz. Cu toate că simţea ceva cu totul deosebit, ceva ca o linişte adîncă, o siguranţă miraculoasă, o limpezime totală, încrengătura unor senzaţii răcoroase atît de necunoscute pînă acum încît nici măcar nu le-ar fi putut exprima în

cuvinte.

Nu ştia că toate acestea se exprimă cu un singur şi atoatecuprinzător cuvînt: fericire. Cuvînt a cărui vrajă o lua încetul cu încetul în stăpînire şi care se destrăma acum datorită acestei aventuri îngrozitoare.

Şi oricît ar fi de curios, Eva nu despera, prezenţa lui Victor îi dădea pînă şi în această situaţie un sentiment de securitate.

Dacă şi-ar fi analizat mai profund sentimentele, Eva ar fi descoperit că acest sentiment se alimenta foarte vag din încrederea în inteligenţa, inventivitatea şi calităţile volitive ale băiatului, atît de categoric apreciat de Robert, de obicei reţinut şi minuţios în caracterizări superlative. Desigur, toate astea îşi aveau rolul lor în conturarea ideii aproape mistice, a unui crez nerostit, şi anume că Victor va fi acela care îi va elibera din capcană. Mai presus de orice o liniştea prezenţa lui fizică, simplul fapt că stătea pe divanul celălalt, că îi poate auzi respiraţia liniştită, că-i vede fruntea îngîndurată, fără să-i pese dacă el se gîndeşte la un mijloc simplu şi eficient de a-i scoate de aici în următoarele cinci minute sau îşi bate capul cu ideea că în antichitate, locuitorii de pe Marte au vizitat pămîntul.

Cum era şi firesc, Victor nu-şi bătea capul cu asemenea fantasmagorii, chiar dacă nădejdea de a scăpa de aici, fără prea mari complicaţii, i se părea fantasmagorică. Examinase de sute de ori valoarea puţinelor elemente cu ajutorul cărora ar fi putut determina cit de cit nivelul tehnic de înzestrare a locului lor de detenţie, numărul şi intenţiile celor în puterea cărora se află, caracterul şi eventual

unele slăbiciuni ale acelora.

La ultimele se gîndea mai cu seamă. Ar fi vrut să constate cea mai mică greşeală sau omisiune căci nu vedea altă soluţie pe care ar fi putut miza spre a scăpa de aici. Din păcate însă nici o asemenea posibilitate nu se întrezărea.

Adversarul lor părea a fi deosebit de prudent şi, evident, pregătise totul cu minuţiozitate.

Trebuiau să aştepte, trebuiau să reziste acestei aşteptări enervante şi lipsite de perspectivă.

Victor privi cele trei butoane de aramă.

De ce se deschisese dulăpiorul dacă era gol? Şi dacă va fi plin pe unde va fi alimentat? Se ridică şi, aplecîndu-se deasupra divanului Evei, apăsă butonul.

Uşiţa se deschise şi, cum era şi firesc, văzură că dulăpiorul era gol.

Robert şi Eva îl urmăreau cu priviri curioase. Nu trecuseră nici patru ore din cele douăzeci şi patru de graţie... Crezură că lui Victor îi este foame, dar oricum, nu putea fi atît de flămînd încît să pipăie pereţii dulăpiorului, sperînd să găsească ceva ...

Victor bătu uşurel în pereţii dulăpiorului. Tăblia din spate suna altfel decît cele două laterale, cea de jos şi de sus, sunau mai gol. Ca un fel de ascensor pentru alimente ... gîndi Victor.

Luă creionul şi desenă o cruce pe tăblia de jos a dulăpiorului. în felul acesta va putea constata dacă această cutie se dislocă şi se înlocuieşte sau rămîne aceeaşi.

închise dulăpiorul, apoi se răzgîndi şi apăsă din nou pe buton. Oare n-ar fi mai interesant să

vadă şi ei mişcarea cabinei micuţului ascensor? Era un experiment ispititor. Dar o privi pe Eva şi se gîndi că ar putea fi pedepsiţi din nou cu prelungirea zilelor de înfometare. Nu, nu îi era permisă o asemenea nesăbuinţă.

Şi cînd te gîndeşti că mai aveau de aşteptat o zi întreagă.

O să le chiorăie maţele ca o orchestră, apoi se ruşină de acest gînd, ca şi cum slăbiciunea lor ar fi fost o victorie repurtată de voinţa căpitanului. Continuă să ţină creionul în mînă, apoi luă foaia de hîrtie pe care o foloseau pentru corespondenţă şi scrise: ,,Să ne culcăm şi să încercăm să dormim, în timpul somnului organismul consumă mai puţine calorii şi nu ne vom pierde atît de cu- rînd forţele."

Citise undeva că echipajul unui submarin eşuat era ţinut de căpitanul vasului mai mult în pat. în situaţia dată probabil că aveau probleme şi în ceea ce priveşte rezervele de aer, ori se ştie că în timpul somnului se consumă mai puţin oxigen.

Aici însă asemenea probleme nu se puneau, un sistem invizibil de echilibrare a compoziţiei şi temperaturii aerului funcţiona perfect. Victor avea tot timpul senzaţia că undeva este deschis un geam şi că astfel aerul din încăpere se primeneşte continuu. Dar nu putea determina direcţia de unde izvorăşte curentul de aer.

îi trecu hîrtia lui Robert, acesta dădu din cap şi i-o arătă Evei apoi conform ritualului şterse cuvintele cu o linie groasă.

Victor se întinse pe divan, se trase lingă perete şi îi făcu un semn lui Robert. Era evident că pe divanul din dreapta se vor odihni ei doi, pe cel din

stînga cedîndu-l definitiv Evei.

Definitiv? Pînă cînd?

Gîndul acesta le cam goni somnul. îi mai supăra şi lumina care ardea continuu şi nu reuşiseră să descopere vreun comutator. în ceea ce priveşte butoanele cu destinaţie încă necunoscută, nu îndrăzneau să le atingă neştiind ce maşinărie infernală ar putea dezlănţui ele.

Şi dintr-o dată simţiră toţi trei, apariţia celui mai cumplit duşman: frica. Pînă acum totul li se păruse neverosimil, ca un coşmar. Atît de bizar, de necrezut, de grotesc încît nu puteau încadra cele ce li se întîmpla în nici o schemă reală care ar fi prefigurat vreun pericol vital. Dar cu trecerea orelor acest sentiment, împotriva căruia luptau din toate puterile, refuzîndu-i-se cu argumente logice, îi acapara din ce în ce mai mult, punînd stăpînire pe ei. Erau la discreţia unui duşman necunoscut şi nemilos, nu-şi puteau lua măsuri de apărare în faţa unor capricii nebănuite, era cumplit să analizezi situaţia, era cumplit să faci o analogie între ceea ce trăiau ei acum şi grozăviile citite în literatura despre război, era apăsătoare conştiinţa faptului că hotarul între viaţă şi moarte se subţiase pînă la consistenţa fragilă a unui fir de păr şi cumplit era să accepţi că această realitate e atît de a lor şi atît de implacabil imediată.

Adormiră cu greu şi după multă vreme. Organismele lor tinere înfruntau viguros oboseala la care se adăuga epuizarea nervoasă biciuită de furia neputinţei de a acţiona şi de teamă.

A doua zi primul se trezi Robert. îşi privi ceasul şi observă că trecuse o zi. Era opt fără un sfert. Adormise pe la ora şapte şi, judecind după cit era

de odihnit, era imposibil să fi dormit doar trei sferturi de ceas.

Şi dacă totuşi aşa era? Dacă în nişte condiţii excepţionale capacitatea de a se integra în timp îi joacă o festă?

îşi aminti că Gerhardt le promisese pentru seară alimentele. Deci va putea să se verifice.

Puse mina pe creion şi notă sub data scrisă de Victor:

„Duminică, 9 iulie. Ora opt dimineaţa".

Dumnezeule, e duminică! Cît de îngrijoraţi se vor aşeza părinţii lui în dimineaţa aceasta lîngă masa frumos pregătită pentru micul dejun atît de vesel altădată. Dacă mai au chef, în general, de micul dejun .. .

Imaginea evocată îl făcu să simtă ca o durere acută foamea. Doar nu mîncase de o zi întreagă, îi privi pe ceilalţi doi, ce bine că dorm, ei nu simt foamea.

Gîndul îi fugi înapoi la micul dejun duminical. Ceai, cornuri cu unt, miere sau gem, uneori crenvurşti. Crenvurşti! Simţi saliva adunîndu-i-se în gură. Şi oricît de milă îi era de îngrijorarea părinţilor se gîndi fără să vrea că decît să mănînce în silă, mai bine ar găsi un mijloc de a le trimite lor micul dejun. Văzuse cîndva într-o revistă o caricatură nostimă. Un şoarece căzut în capcană se întindea desperat să apuce caşcavalul pus de momeală. Un altul din afara capcanei îi spune: ,,Dă-mi mie caşcavalul, ţie tot nu-ţi mai arde de el". Acum situaţia era inversă.

Apoi se gîndi că în urmă cu o săptămînă urcaseră toţi trei pe culmea Dîmbului. Atunci zărise Victor piramidele de beton, atunci îi povestiseră ei

istoria tainică a construcţiilor făcute de nazişti, moartea tragică a bătrînului Márton şi a celorlalţi. De fapt atunci începuse totul. Toată această aventură care-i împinsese într-o situaţie imposibilă.

De ce nu fusese mai hotărît ieri dimineaţă? Victor l-ar fi ascultat fără doar şi poate şi iată că acum, datorită acestei slăbiciuni, el simte apăsînd pe umerii lui toată răspunderea situaţiei.

Dar mustrările de conştiinţă fură domolite de reflexele sufleteşti spontane ale alpinistului sportiv.

Se apropie tiptil de divanul Evei, şi apăsă al doilea buton. Se deschise uşa băii, intră şi începu să învîrtească robinetele. Spre marea lui surpriză, la dispoziţie îi stătea atît jetul de apă rece da ghiaţa, cît şi şuvoiul de apă fierbinte pe care le putea potrivi după plac.

Ne îndreptăm senini spre nefiinţă .. . gîndi cu ironie amară, apoi începu să studieze săpunul: Oare cît timp ne va ajunge bucăţica asta la toţi trei?

Pînă îşi termină toaleta, în condiţii la fel de comode ca acasă, lipsindu-i doar lenjeria curată, se trezi şi ceilalţi doi. Luară, pe rînd, în stăpînirea baia şi în timp ce Eva era dincolo Victor consultă „calendarul", dădu din cap şi apăsă butonul dulăpiorului. Nici o schimbare, găsi pînă şi semnul făcut de el cu o zi înainte. Dezamăgit închise uşa.

Voi să se întindă din nou, dar Robert îi făcu semn să se aşeze lîngă masă.

„Ce putem face"? – îl întrebă pe Victor şi arătă spre uşa băii. De parcă ar fi bănuit că pe Victor îl reţinuse prezenţa Evei ca să-i comunice vreo idee genială.

Victor îi luă creionul din mînă şi scrise la rîndul lui:

„Aşteptăm . . .” şi apăsă puternic pe cele trei puncte.

Trei puncte, la atît se reduceau posibilităţile lor. Trei puncte abstracte cuprinzînd infinitatea necunoscutului.

Un miracol, în posibilitatea căruia tehnicieni fiind nu crezuseră niciodată, în posibilitatea căruia nu voiau să creadă nici acum şi în posibilitatea căruia trebuiau totuşi să creadă spre a putea supravieţui.

Victor şterse cu grijă rîndurile aşternute pe hîrtie şi se aşeză pe marginea divanului. Revenind, Eva se aşeză lîngă masă în timp ce Robert măsura camera în lung şi în lat plimbîndu-se nervos cu mîinile la spate.

Aşteptăm . . . fără să ştie nici ei ce aşteaptă. Sau poate ştiau, aşteptau mila promisă de căpitanul Gerhardt care îi pedepsise ca pe copiii neascultători cărora le iei porţia de ciocolată sau biletele de cinema promise.

Arătătoarele ceasului se mişcau cu o încetineală de melc şi ei îl priveau tot mai nervoşi, tot mai nerăbdători. Erau prada unei tensiuni cumplite. Pentru prima oară Eva se lupta să-şi reţină lacrimile. Şi se străduia să-şi reţină cu un efort supraomenesc suspinele gata-gata să izbucnească spre a nu-i încărca pe băieţi cu şi mai multă amărăciune pentru neputinţa lor de a acţiona.

Robert măsură camera ore în şir. Uneori se aşeza pentru o clipă, apoi sărea în sus şi îşi con-

tinua plimbarea agitată şi obsedantă: trei paşi înainte, trei paşi înapoi.

Un, doi, trei! Un, doi, trei. Din cînd în cînd pumnii i se strîngeau convulsiv. Dacă l-ar putea privi în faţă pe mizerabilul acela de căpitan ... nu i-ar păsa nici măcar dacă ar fi înarmat. . . l-ar strînge de gît orice ar fi... Ar prefera să moară la picioarele lui decît să-i vadă privirile ironice şi să-i rabde aerele de superioritate.

Pentru că aşa şi-l închipuia, ironic şi superior ca aceia pe care îi văzuse la filme. Dar oare îi cunoştea el într-adevăr? Acel plutonier cu faţa plină de cicatrice care îi asmuţea pe cîini asupra deţinuţilor în haine vărgate, acel animal sălbatec, cu mutră nesuferită, văzut cîndva într-un film, interpretat de un renumit actor din Capitală care la ora asta cu siguranţă îşi savura ceaşca de cacao cu lapte şi felia de cozonac şi care poate se pregăteşte să plece într-un week-end în munţi, îi apărea aievea de cîte ori se gîndea la acest imaterial Gerhardt.

Cozonac şi cacao cu lapte . ..

Evident, mîncăciosului de Robert îi era cel mai greu să rabde de foame.

Cozonac . .. cacao . ..

Şi chifle cu şuncă ... o singură chiflă cu şuncă .. . Chiar dacă ar trebui împărţită în trei porţii minuscule şi nu i-ar ajunge nici pe o măsea ...

Animal turbat!

Dar cine este acel animal turbat? Plutonierul? Actorul care-şi verifică tocmai rezerva de benzină a skodiţei lui? Omul, cu siguranţă cinstit pînă-n

pînzele albe, vesel şi bun prieten de chef? Nu, nu despre el e vorba, ci despre căpitanul Gerhardt! Căpitanul Gerhardt cu epoleţi de plutonier, cu cîini poliţişti şi cu fizionomia actorului! Robert se surprinse cerîndu-i scuze, în gînd, acelui actor, al cărui nume nici nu-l reţinuse. ,,Scuză-mă, Gerhardt!''[1] Ia te uită, acum l-a şi botezat Gerhardt! Nu, asta era prea de tot... e insuportabil! ...

Şi nu este adevărat. Armatele hitleriste au fost nimicite în 1945. Nu există nici un fel de Gestapo, nici un fel de Gerhardt! Ei trei şi-au pierdut minţile ... au înnebunit şi au halucinaţii. . .

Şi totuşi. .. unu, doi, trei!

Unu, doi, trei, asta e o celulă reglementară, dacă vrei n-ai decît să te dai cu capul de pereţi că ea tot celulă rămîne, o celulă în care te-au închis pe tine, pe sora ta şi l-au închis şi pe Victor. Şi nu ţi se dă de mîncare. „Tunuri în loc de unt!" Cum venea povestea aceea? Fiihrerul dejunează liniştit la Berchtesgaden şi, aşa, într-o doară, îi zice aghiotantului său: „Să nu le daţi cintezoilor ăia nici o îmbucătură! Ai înţeles? Nici o îmbucătură!" Apoi se apleacă asupra hărţii şi cercetează situaţia militară.

Să înnebuneşti, nu alta!

În primăvara anului 1945, Fiihrerul s-a căsătorit cu Eva Braun şi noaptea nuntii lor a fost noaptea unui măcel sîngeros.

Fiihrerul nu mai există! După ce s-a otrăvit, l-au stropit cu benzină şi l-au ars.

El nu mai există!

Şi totuşi: unu, doi, trei!

Asta e o celulă. Are pereţi, are podea, are

tavan. Este luminată – de unde dracu e alimentată cu energie electrică? Şi este şi o baie cu apă rece şi caldă. De unde dracu vine apa asta rece şi caldă? Nu cumva din fundul infernului?

Da, acesta e infernul! Nu există paradis, nu există lume de apoi, dar infern există.

Şi infernul acesta se cheamă unu, doi, trei! Unu, doi, trei! Se numeşte Căpitanul Gerhardt. Dar nici căpitanul nu mai este, de ieri după amiază nu mai este şi el trebuie să nădăjduiască în întoarcerea lui pentru că acest căpitan le va da hrana aceea blestemată fără de care vor pieri toţi trei. Pe ei îi hrăneşte un şobolan, un şobolan dement şi scîrbos pe care ar trebui să-l strivească, dar n-au cum . .. ba, dimpotrivă, trebuie să se bucure că nu-i striveşte şobolanul pe ei .. .

Unu, doi, trei... unu, doi. ..

Trebuie să se calmeze, se gîndi Robert. Ştia din lecturi că, claustrarea duce la stări psihotice. Deţinuţii condamnaţi la singurătate nu trebuie chinuiţi cu mijloace speciale, se chinuie ei înşişi cu gîndurile, îndoielile şi frămîntările lor.

Dar ei sînt trei, numai că nu-şi pot spune nici un cuvînt. Ca şi cum ar fi existat trei celule întruna singură. îi despart nişte pereţi nevăzuti. Şi totuşi izolarea asta are o breşă, creionul şi hîr- tia ...

Dar nu pot coresponda toată ziua. Poate ar trebui să facă economie de mină de creion... şi de hîrtie . .. Pînă cînd .. . Dumnezeule, pînă cînd? Şi în tot acest răstimp vor fi singuri în izolarea şi cu gîndurile lor sfîşietoare.

Trei celule într-una singură!

Nu le e permis să vorbească pentru că s-ar putea ca fiecare cuvînt să fie interceptat.

Dar nici să gîndească nu e prea recomandabil, căci hăţişul gîndurilor proprii îi poate înnebuni. Trebuie să facă un efort de voinţă spre a-şi disciplina mintea. Are nevoie de întreaga sa forţă, de calm şi poate chiar de agerimea instinctelor.

Victor se poartă mult mai raţional. Nu fuge de colo-colo ca un smintit şi e vizibil că se gîndeşte foarte profund la ceva. Nervii lui sînt de oţel?

Robert tocmai îi întoarse spatele, cînd Victor sări în picioare şi începu să urle ca turbat.

— Găinar neisprăvit ce eşti, din cauza ta am ajuns în situaţia asta, în pivniţa asta nenorocită!

A înebunit? Atît de repede?

Robert se întoarse brusc şi îl dădu la o parte pe Victor care se repezise la el. Dar Victor continua:

— Nu, n-ai să scapi de mine, nemernicule .. . am să te ucid ... te ucid ...

Eva ţipă şi se pregătea să sară să-i despartă. Dar fratele ei îl imobiliză la podea pe Victor cu o mişcare îndemînatecă de Judo. Eva îşi îngropă fata în căuşul palmelor şi se porni pe un plîns cu sughiţuri.

Victor se sbătea şi urla cit îl finea gîtlejul.

— Lasă-mă, vită turbată! Domnule căpitan! Domnule căpitan, mă sugrumă . .. Ajutor! ...

Robert, într-adevăr, trebui să prindă gîtlejul prietenului său între degetele lui de oţel ca să-l domolească .. . Acum Victor zăcea sfîrşit într-o abulie totală ...

Robert îi dădu drumul şi se ridică.

Victor rămase nemişcat, cu ochii larg deschişi, cu respiraţia sacadată. Nu i se întîmplase nimic grav.

Robert îi întoarse spatele. Era într-o stare de mare tulburare, îi venea greu să-şi privească prietenul şi se jenă să se uite în ochii surorii lui. Că avusese un şoc nervos, mai treacă meargă, dar că-l strigase pe căpitan în ajutor, asta era prea de tot. Pe căpitan! Beţivii şi nebunii spun ce gîn- desc ... dar ce nebunie mai e şi asta? Şi, totuşi, îl strigase pe căpitan, de la el aştepta ajutor...

într-un tîrziu, Victor se ridică, se tîrî pînă la divan şi se întinse, îl dureau umerii şi gîtul îngrozitor.

Robert îi aruncă o privire nimicitoare la care Victor – sau poate i se păruse – îi zîmbi, ba chiar îi făcu şi cu ochiul.

Asta şi-a pierdut minţile!

A înebunit gîndindu-se la inexistenţa oricărei perspective ...

Eva se linişti încetul cu încetul, mai suspina din cînd în cînd, dar nu mai plîngea cu sughiţuri.

Evita să privească spre Victor, îi era ruşine. Acum ... acum pierduse şi bruma de siguranţă pe care o mai avea . ..

Cu ce drept o lipsise Victor de asta?

Deşi, dacă s-ar fi uitat la el, privirea ei s-ar fi încrucişat cu privirea lui care se odihnea zîmbind pe chipul ei.

Dar nu se întoarse spre el. Privea fix un punct de pe podea.

Trecură ceasuri, sau era scurgerea încetinită a unor clipe?

Nici unul dintre ei nu-şi mai scruta cadranul ceasului.

După o vreme nesfîrşită, Victor se ridică şi, întinzîndu-se din toate mădularele, se aşează lîngă masă.

Eva privea încă în gol.

Robert se opri instinctiv, se temea poate de un nou asalt. Apoi se calmă şi îşi urmări prietenul cu priviri furişe.

Victor puse mîna pe creion şi scrise.

îşi revenise? Poate îşi cere scuze? Şi chestia cu căpitanul cum o va explica?

Victor scria mult mai mult decît ar fi fost necesar pentru o scuză. Apoi scoase încă o foaie de hîrtie, acoperi ceea ce scrisese şi se tîrî greoi pînă la divan. Nu-i aruncă lui Robert nici o privire măcar, se sculă şi se întoarse către perete.

Robert îşi cîntări o vreme buimac prietenul, dar acela nu-i mai acorda nici o atenţie. Se aşează la masă şi ridică la un colţ hîrtia albă începînd să citească cele scrise de Victor.

Desigur începea aşa cum se aştepta el: „Nu te supăra ...” Dar continuarea era surprinzătoare.

După ce citi, Robert acoperi plictisit textul şi îşi reluă plimbarea prin cameră. Unu, doi, trei; Unu, doi trei! După o vreme se opri în faţa Evei şi privirii ei întrebătoare îi răspunse doar cu ochii spre masă: citeşte!

Apoi îşi continuă mersul.

Nerăbdătoare, cu o aviditate uşor de înţeles se repezi la masă. Un festin regal n-ar fi atras-o mai cu putere şi nici bucuria nu i-ar fi fost mai mare văzîndu-1.

Victor scrisese următoarele:

„Nu te supăra că nu te-am avertizat. Şi nici Eva să nu se supere. N-am suficientă încredere în capacitatea voastră de a vă preface. Oricum, în felul acesta scena a reuşit de minune, a fost cît se poate de veridică. Nu am înnebunit şi nu doresc să-i fac căpitanului nici un fel de avansuri. Am considerat că e singura modalitate prin care putem afla dacă sîntem supravegheaţi permanent sau nu. La o următoare anchetă asta se va vedea căci căpitanul nu va trece scena sub tăcere. Din păcate nici după aceea nu vom putea comunica nestingheriţi pentru că s-ar putea să fim observaţi prin sondaj. Dar şi asta e important de ştiut! Deci, încă o dată, te rog, să nu te superi, dealtfel pentru că ai vrut să mă sugrumi îţi rămîn dator. A fost cam prea veridic... Ar fi bine să fim cît mai curînd în situaţia de a-mi putea lua revanşa ...”

Şi mai jos încă un rînd:

„Eva trebuie să mai aibe chibrituri. Să le distrugă în baie. Nu ştergeţi acest rîndl”.

Fata îşi privi fratele, Robert îi făcu un semn

afirmativ şi Eva apăsă butonul din mijloc spre a se conforma instrucţiunilor lui Victor.

CAPITOLUL ŞAPTE

Pînă la prînz nu se întîmplă nimic ieşit din comun.

Pe la două şi jumătate auziră dinspre uşiţa dulăpiorului un fel de scîrţîit. Două secunde, apoi zgomotul amuţi.

Eva se afla cel mai aproape, se ridică nerăbdătoare şi apăsă pe buton.

Robert goli smerit conţinutul dulăpiorului: trei cutii de conserve, trei cutiuţe mai mici de tablă şi trei pacheţele, în hîrtie de celofan lipită cu grijă la capete. Cu siguranţă pesmeţi.

Victor aruncă doar o privire fugară către alimente, apoi dintr-un salt fu lîngă dulăpior. Voi să vadă dacă semnul făcut de el pe scîndura tăbliei era la locul lui. Nu era. Şi totuşi dulăpiorul era la locul lui, identic cu cel însemnat de el.

închise uşiţa. Se auzi din nou scîrţîitul acela. Victor apăsă din nou pe buton şi constată că semnul era la locul lui.

Deci sertarul gol era alimentat de undeva de

mai sus sau de mai jos.

Victor se bucură de cele aflate deşi orificiul fiind foarte strimt nu le putea oferi nici o şansă de scăpare.

Dacă nu s-ar putea lărgi cumva. Caja liftului trebuie să fie oricum mai spaţioasă.

Dar cu ce să lărgească orificiul? Doar nu dispuneau de nici un fel de unelte. Privi cheia pentru conserve, nu era o lamă, ci o cheie obişnuită pentru aşa ceva.

Dealtfel, ar fi fost destul de nesăbuită ideea de a-şi căuta ieşirea prin locul de unde li se furnizau alimentele. în cazul unui eşec, s-ar condamna singuri la moarte prin inaniţie.

Totuşi chestia asta cu dulăpiorul e o informaţie. Mai mult sau mai puţin valoroasă... Se va vedea ... la, anchetă .. . voi să adauge Victor la firul gîndurilor sale, dar se reţinu speriat.

Asta era funia aceea de care nu trebuie să pomeneşti în casa spînzuratului.

între timp Robert se şi apucase cu o nerăbdare uşor de înţeles să desfacă una din cutiile de conserve. Victor întinse mina după o altă cutie.

Conservele nu purtau nici o inscripţie, doar pe fundul cutiei un W în relief şi un număr. Pe fiecare cutie acelaşi număr format din patru cifre. Asta putea să însemne Wermacht, denumirea armatei germane, tot atît de bine ca şi iniţiala numelui unui fabricant. Dar cu asta nu merita să-ţi baţi capul. Deşi problema era destul de interesantă. De unde provin aceste conserve, cine şi cînd le-a stocat?

Ipoteza cea mai plauzibilă era că aveau mai bine de douăzeci de ani. La asta trebuie să se fi gîndit şi Robert pentru că mirosi atent conţinutul

cutiei. Făcu o mutră mirată, îi întinse întîi Evei, apoi lui Victor cutia care mirosea îmbietor a tocăniţă proaspătă. Şi gustul era grozav. Sau poate li se părea lor aşa, după o zi şi jumătate de post?

Era o masă gustoasă, chiar şi cu pesmeţii tari ca piatra pe care Eva îi muiase în puţină apă.

Tot în puţină apă călduţă a dizolvat şi laptele praf, care avea un gust puţin schimbat, dar se putea consuma.

încă în timpul mesei, Victor încerca să intuiască faptul căruia i se datora inconsecvenţa lui Gerhardt care le scurtase termenul de post. Să i se fi făcut căpitanului milă? îndepărtă de îndată acest gînd. Nu-l putea bănui pe ofiţerul nazist, ascuns de două decenii sub pămînt, de vreun sentiment uman.

Atunci?

S-ar putea să-i fi iertat. Desigur nu din bunăvoinţă, ci ca să-şi demonstreze mărinimia şi fără doar şi poate în schimb va pretinde în viitor mai multă umilinţă şi străduanie din partea lor.

Nu, nici asta nu e plauzibil. Dacă ar fi avut intenţia asta le-ar fi dat mai întîi peste nas, cam aşa:

„Ei copii, vă iert pentru ultima oară. De aici înainte nu accept nici o nesupunere".

Da, n-ar fi renunţat el la aşa ceva.

Se pare că Robert care-şi ştergea mulţumit cu batista colţurile buzelor trebuie să fi gîndit ceva asemănător pentru că îi scrise lui Victor:

„De ce ne-a dat să mîncăm la prînz?"

De ce? Dac-ar şti Victor ...

Dar să ne gîndim! Dacă înlăturăm ideea bună-

voinţei sau a dorinţei de a le intra în voie, intenţie care trebuie neapărat însoţită de un text, atunci ajungem la o singură concluzie posibilă: căpitanul Gerhardt nu ştie că acum e prînzul.

Crede că e seară.

Cum poate să creadă aşa ceva? Nu are ceas? Nu ştie să facă socoteala orelor de ieri seara pînă acum?

Nu e verosimil. Cine dispune de curent electric, manipulează o poştă pneumatică, lift alimentar, magnetofon, trebuie neapărat să dispună şi de un ceas care arată ora exactă.

Dar dacă ceasul nu merge bine?

Acum fu rîndul lui Victor să se plimbe nerăbdător prin cameră. Şase sau opt ore, cîte greşise căpitanul, dacă greşise într-adevăr, era cam mult chiar pentru o ceapă nenorocită, darămite pentru o maşinărie nemţească. într-o zi. Dar pe parcursul unor luni? Se poate ca Gerhardt să nu fi greşit acum, ci ieri după amiază. Dacă nu ştia că e după amiază? Dacă după socotelile lui era dimineaţă, atunci pentru el era într-adevăr seară ...

Ce semnificaţie au toate astea?

Că, într-adevăr, de vreme foarte îndelungată el nu ieşise din această văgăună.

Şi, radio nu are?

Ciudat lucru. Dar se pare totuşi că nu are. Şi atunci nici nu are legături cu nimeni.

Era o concluzie încurajatoare. Se încrucişează spadele, domnule căpitan! Apără-te!

Victor luă creionul şi scrise răspunsul.

„Nu ştie că acum e vremea prînzului! Adică ieri nu ştia că era după amiază! Gînditi-vă, de ce?”

Apoi, în timp ce Eva cu o îndemînare demnă de

o excelentă gospodină spăla crăticioara în baie, singurul semn al prînzului lor, căci nici o fărămitură nu rămăsese, el se întinse pe divan.

„Te-am prins, căpitane, te-am prins Gerhardt!”

Ce coincidenţă ciudată, abia trecuseră cîteva secunde şi vocea căpitanului Gerhardt se auzi croncănind, parcă ar fi vrut să-i răspundă lui Victor:

— începem interogatoriul!

Victor se gîndi o clipă, apoi sări în sus şi se aşeză lîngă masă. Cu o grabă febrilă îşi luă o foaie de hîrtie curată. Ascultase şi pînă acum cu atenţie încordată spusele căpitanului, acum însă se hotărî să şi le şi noteze.

Putea începe de îndată.

— Häftling numărul unu! Ia o foaie de hîrtie şi răspunde la următoarele întrebări:

1. Ce efective militare se află momentan în orăşelul L?

2. Ce uzine sînt în funcţiune?

3. Ce s-a reconstituit, ce s-a construit în ultima vreme şi ce se construieşte în prezent?

4. în ce măsură s-au refăcut căile de comunicaţie şi gara?

5. Ce se vorbeşte în tîrg despre piramidele de beton?

La întrebări se răspunde pe rînd. Răspunsurile se vor numerota. Häftling număru unu! Scrie tot ce ştii! Dacă faci vreo omisiune intenţionată sau intenţionezi să ne induci în eroare vei fi pedepsit la modul cel mai aspru. Aştept răspunsul cel mai tîrziu peste trei ore, deci ai la dispoziţie o sută optzeci de minute. Aşezi hîrtia în cutie după sistemul cunoscut.

Aici căpitanul Gerhardt. Am încheiat.

Deci însuşi căpitanul îl îndemnase să noteze întrebările. Iată că – gîndi Victor -—■ intenţia lui cea mai de seamă, pe care voia să o întoarcă împotriva lui Gerhardt, o execută din însăşi ordinul scurt şi cazon al căpitanului.

îi făcu lui Robert un semn mai mult liniştitor decît interogativ, apoi se aplecă asupra foii cu întrebări. După foarte scurtă vreme dădu foaia mai încolo.

încetişor şi fără grabăl Să luăm lucrurile în ordine, ordinea lucrurilor însă, cu oricîtă meticulozitate germană ar lucra căpitanul Gerhardt, în cazul de faţă o va impune el. Noroc că pentru asta nu poate fi pedepsit cu tăierea porţiei, gîndi Victor privind în gol cu o calmă seninătate.

Deci, în ordine: la ce oare ne-am fi putut aştepta? Unu: că observase datele false pe care le-au înscris în rubricile formularelor? Observase că au minţit?

Se pare că nu. Doar pentru cea mai mică intenţie de a-l induce în eroare promisese cea mai aspră pedeapsă. Şi e sigur că n-ar fi ezitat. Ce scriseseră în rubricile acelea?

Vîrstele erau scrise aproape de realitate. Numele erau inventate. N-avea cum să le verifice. Deci nu îşi părăseşte ascunzătoarea, sau în orice caz nu iese prea des. Trebuie să fi crezut şi datele cu privire la profesie. Poate n-are umor nici cit negru sub unghie. în legătură cu numele bizare ale surorilor şi fraţilor lui Victor, oricît de bine le-ar fi cunoscut Gerhardt limba, nu ştie că' în familia unui acar nu prea sînt obişnuite asemenea nume aristocratice.

Dar mai e ceva! Dacă aşa stau lucrurile, cum rămîne cu acel ajutor al său care le cunoaşte limba atît de bine? Nici acela nu ştie un asemenea lucru? Doar cele scrise acolo sînt demne de o revistă umoristică .. .

Deci acel compatriot ori nu există, ori nu i-au fost arătate formularele. În cazul acesta, dacă există, înseamnă că n-au încredere în el, altfel ar fi fost interesaţi să verifice exactitatea datelor înscrise de ei.

într-un fel sau altul eşti singur, căpitane!

Şi în ceea ce priveşte profesiunea de doică a Evei... ia te uită, cum de nu-i venise ideea! Acum e prea tîrziu, dar, evident, trebuia să înscrie şi ea un nume de bărbat. Ar fi putut deduce de aici dacă Gerhardt poate sau nu să-i privească. De fapt el ar fi putut să-i vadă şi pe coridor, pînă să-i închidă în celulă şi să-şi dea seama că unul din prizonierii lui e femeie.

Chiar şi astfel e greu de crezut, şi Victor o privi duios pe Eva că fata asta atît de gingaşă e doică ... Dar ăsta era un punct de sprijin destul de nesigur.

Şi a doua problemă?

A recepţionat căpitanul Gerhardt incidentul de azi dimineaţă? Bătaia mimată? (Victor duse instinctiv mîna la gît... Robert nu prea mimase ...) Auzise că fusese chemat în ajutor? Aproape cu siguranţă nu. Trebuia să pună măcar o singură întrebare în legătură cu incidentul. Ca primul să-l ancheteze pe cel în care, după părerea sa poate avea mai multă încredere fiind mai slab, mai uşor de cumpărat. E drept că oricum lui i se adresase primul, dar nu avea de unde să ştie că el este

numărul unu. Nici măcar dacă ţine celula sub observaţie. Doar indicativul acesta îl scrisese pe o foaie, altfel nu îl folosiseră. Şi e firesc să înceapă cu numărul unu.

Eva se apropie şi scrise o întrebare pe hîrtia de corespondenţă:

„Ce înseamnă Häftling?”

„Deţinut – pe nemţeşte”, răspunse Victor în scris.

Apoi continuă să cugete.

Pînă aici reiese că Gerhardt nu-i poate ţine continuu sub observaţie. Deşi tehnic s-ar fi putut înarma pentru asta la fel de bine ca pentru a-i alimenta sau coresponda cu ei. Şi ar fi avut interes să o facă. Nemaivorbind că timp avea berechet ... Evident, dacă nu e singur, căci dacă este, trebuie să mai doarmă şi el, şi uneori poate avea şi alte treburi.

Victor trăi din nou sentimentul că a mai avansat un pas.

Se strînge laţul, domnule căpitani

Ia să vedem acum întrebările!

Prima este cît se poate de firească şi nu demonstrează nimic deosebit. Cîţi soldaţi sînt în L – întrebarea cea mai banală pe care o poate pune cineva.

Nici a doua nu este mult mai interesantă, deşi s-ar fi cuvenit să ştie domnul căpitan ce uzine funcţionează la suprafaţă. Dar poate că asta e o întrebare prin care vrea să verifice sinceritatea răspunsurilor date.

Va fi vigilent!

Ce s-a reconstruit, ce s-a construit, ce se

construiește? Asta n-are de unde să știe. Și, ținînd seama de dezvoltarea industrială atît de redusă a orășelului L, nici măcar nu e important.

întrebarea a patra e cea mai demnă de atenție.

Ce înseamnă cît s-a reconstruit din linia ferată și din gară? La două decenii după război? Ăsta ori e țicnit, ori i s-a urcat la cap într-atît încît își închipuie că „rasa inferioară" care viețuiește în afara acestor ziduri este incapabilă să se descurce fără ei. Ce și-o fi imaginînd?

Cele de a cincea întrebări îi aruncă o privire cu totul sumară. Curiozitatea era pe deplin justificată. E firesc ca orice răpitoare să-și apere înainte de toate cuibul, cu asta ar fi trebuit să înceapă căpitanul. Dar cu siguranță că îi era rușine și nu voia să le dea sentimentul că, deși la adăpostul celei mai perfecționate tehnici, el nu se simte în siguranță.

Să vedem acum răspunsurile:

1. în orașul L este cantonat: batalionul trei din regimentul opt infanterie. Mai mult nu cunosc.

Robert care citea textul peste umărul lui Victor, dădu mulțumit din cap. De fapt, în orășel nu există nici o unitate militară, afară de miliție, dar de ce să nu-și facă Gerhardt puțin sînge rău. Apoi citi în continuare răspunsul la a doua întrebare.

„2. Funcționează o fabrică de cherestea și una de cărămizi. Nu le cunosc capacitatea".

Urma al treilea răspuns:

„3. De reconstruit s-au reconstruit aceste două obiective, altele noi nu s-au construit și nici nu se

construiesc”.

Adevărul era că dincolo de culmea dîmbului se construise o fabrică de ceramică, dar Victor nu avea de unde să ştie asta şi dealtfel nu avea nici o importanţă.

Răspunzînd la a patra întrebare Victor plasă o nadă de pe urma căreia puteau trage foloase ei:

„4. Linia ferată a fost reconstruită atît cît să poată asigura traficul. Clădirea gării a fost bombardată, în locul ei este o baracă”.

Dacă de aberaţii aveai nevoie, acum ţi le-am servit! Şi vom putea constata acum dacă înghiţi găluşca asta sau nu, căpitane Gerhardt, dacă îţi scoţi măcar din cînd în cînd rîtul din gaura asta . . .

Răspunsul cel mai fantezist îl dăduse Victor celei de-a cincea întrebări:

„5. Lumea din exterior îşi imaginează că aici sub pămînt vieţuieşte însuşi Hitler. Dar nimeni nu ştie nimic precis”.

Îngîndurat, învîrtea creionul în mînă. Se gîndea să adauge cîteva rînduri:

„Am lăsat acasă o scrisoare prin care indicăm locul unde să fim căutaţi dacă nu ne întoarcem ...”

Dar renunţă. I se păru periculos şi prea definitiv.

Făcu sul foaia de hîrtie şi după ce Robert îi aprobă gestul, apăsă pe al treilea buton.

Cablul funcţiona perfect.

Un zuruit scurt şi hîrtia trebuie să fi ajuns în mîinile căpitanului Gerhardt. Cu asta deocamdată o încheiaseră ...

Victor aştepta încordat să răsune din nou vocea căpitanului.

îşi privi ceasul şi neavînd ceva mai bun de făcut luă foaia pe care îşi ţineau socoteala zilelor şi notă:

„9 iulie. Duminică. Ora patru şi un sfert."

Ei da, avea timp căpitanul pînă deseară. Şi se părea că nu era prea grăbit.

Sau poate datele le confrunta undeva, cu cineva?

Nu este exclus, deşi Victor ajunsese la concluzia că Gerhardt era imprevizibil în acţiunile sale, se întărea în el din ce în ce mai adînc sentimentul la care ajunsese în cursul zilei de ieri: bufon!

Timpul trecea şi Gerhardt nu îşi mai făcea apariţia. Victor se culcă şi Robert se întinse lîngă el. Nu se făcuse încă seara, cu o noapte înainte se odihnise copios şi, totuşi, acum, cine ştie, din cauza emoţiilor, sau poate pentru că era sătul, Victor îşi simţea pleoapele grele ca de plumb. în ciuda faptului că se gîndi că ar trebui să aştepte apariţia căpitanului, în ciuda eforturilor făcute, adormi buştean.

CAPITOLUL OPT

Poate nu chiar în clipa în care Victor notase din nou data, dar în cursul aceleiaşi după amieze de duminică, între orele patru şi cinci, un necunoscut, suna la uşa apartamentului în care locuiau părinţii lui Robert.

îi deschise doamna. Necunoscutul observă de îndată ochii încercănaţi şi plînşi ai femeii. Se aştepta şi se temea puţin de o asemenea stare de spirit, dar se linişti auzind vocea reţinută, tonul trist dar hotărît cu care întrebă:

— Pe cine căutaţi?

— în problema copiilor... Am sosit acum din Capitală. Am trecut pe la miliţie şi aş vrea să mai cunosc nişte amănunte ...

Apoi adăugă ca şi cum şi-ar fi cerut scuze pentru neîndeplinirea formelor de politeţe:

— Sînt colonelul Raimond, de la Ministerul Forţelor Armate. Dacă doriţi, mă pot legitima.

Femeia îl pofti să intre:

— Intraţi, vă rog! Soţul meu este acasă ...

Colonelul purta un costum simplu, gri. Era un bărbat de treizeci şi opt—patruzeci de ani, cu privirea blîndă, la prima vedere părea chiar puţin placid, un tip pe care cu greu ţi l-ai fi putut imagina purtînd o uniformă severă. Părea mai curînd un voiajor comercial, un binevoitor tată de familie care cîştigă cu trudă pîinea zilnică a copiilor săi, un tip care parcurge doar titlurile mari din ziare şi care adoarme înainte de a întoarce a

zecea filă din romanul pe care se străduieşte să-l citească înainte de culcare şi pe care după o masă copioasă îl poate interesa cel mult o partidă de cărţi. Părea să fie genul de om care nu prinde niciodată un autobuz aglomerat pentru că, după ce le-a dat altora întîietate, priveşte în jur, doar- doar s-o mai ivi cineva care trebuie ajutat, care îşi cere scuze zîmbind timid, cînd în aglomeraţie, l-a călcat cineva pe picior. Făcea parte poate din categoria acelor oameni calmi care obişnuiesc să dedramatizeze situaţiile limită cu o foarte delicată vorbă de duh, a acelor bébe uriaşi care privesc cu ochi străluminaţi de uimire vînzoleala nervoasă a semenilor lor, care nu pricep de ce e nevoie de avioane supersonice şi de ce trebuie doborît recordul mondial la săritura cu prăjina, cînd oamenii de fapt ar trebui să viseze să-şi petreacă duminicile în răcoarea plăcută a unei case înconjurate de o grădiniţă cu flori, de unde pleacă să facă o plimbare nu prea obositoare şi unde se întorc să savureze aroma parfumată a unui ceai cu lămîie şi biscuiţi, elemente doveditoare ale perfecţiunii vieţii.

Privindu-l, nici tatăl lui Róbert nu l-ar fi putut caracteriza altfel. Ii oferi un scaun, apoi copleşit de gînduri aşteptă ca străinul să vorbească. Deşi nu se aştepta la vizita omului venit de la centru, gîndi întristat că alegerea celor ce-l trimiseseră ar fi putut fi mai potrivită, apoi se străduí să-şi mascheze dezamăgirea.

Se pare că nu fu nevoit să facă eforturi deosebite.

Oaspetele se aşează comod şi fără vreun semn

de interes privi în jur inspectînd camera, apoi fără să spună nimic dădu din cap cînd gospodina îl întrebă dacă serveşte o cafea şi îşi opri privirea plictisită la stăpînul casei.

Părea ostenit, tatăl lui Robert îl întrebă chiar:

— Ati venit cu trenul de prînz? După cîte ştiu eu acela pleacă la o oră destul de nepotrivită, noaptea, pe la două şi jumătate ...

Colonelul negă dînd din cap:

-— Am venit cu maşina şi am sosit la prînz. Am luat legătura cu cercetaşii. Ştiţi că cercetarea cu cîinii n-a dat nici un rezultat?

Privirea tristă a tatălui confirmă.

încă în cursul după amiezii de sîmbătă îşi făcuseră o mulţime de griji. Li se păruse ciudat ca tinerii să fi pornit pe o asemenea vreme în excursie. Fără rucsac-uri, fără alimente şi fără să-i fi anunţat. Toată după amiaza plouase mărunt, lipsa celor trei tineri de acasă li se păru astfel şi mai bizară. în sfîrşit, seara, mai mult la îndemnul femeii, anunţară dispariţia celor trei. Miliţiei nu-i fu greu să cerceteze cercul cunoştinţelor mai apropiate, cabana pădurarului şi cele două cabane turistice unde s-ar fi putut adăposti de ploaie. Nedînd de urma lor, au telefonat la centru, de unde a doua zi dimineaţa s-a deplasat brigada cu cîini. Toată noaptea plouase şi cercetările nu dăduseră nici un rezultat.

— Am citit declaraţia dată de dumneavoastră. Dacă am reţinut corect, Victor, oaspetele tinerilor, zăcea de două zile în pat în urma unei entorse la gleznă. E greu deci de presupus că s-ar fi încumetat să facă un drum mai lung stabili cu o mină încă plictisită colonelul Raimond.

— Da, tocmai de asta ne-am şi grăbit să anunţăm atît de repede dispariţia lor – răspunse cu ochi pierduţi în gol tatăl lui Robert. -— Altfel am mai fi aşteptat. Dar aşa, ne-a fost frică. Credeţi că . ..

— Nu pot gîndi mai mult decît mi-o permit datele pe care le am şi cît pot deduce din ele. Şi de date nu prea dispun, răspunse cu o duritate neaşteptată colonelul. îmi permiteţi să vă pun cîteva întrebări?

— Vă rog! – răspunse surprinsă gazda care nu se aşteptase la o ieşire atît de energică din partea colonelului atît de placid pînă atunci.

Dar colonelul devenise acum din nou la fel de absent şi distrat şi se juca cu franjurile feţei de masă.

— Unde şi-a scrîntit Victor, piciorul?

— Dacă am reţinut bine, pe undeva pe lîngă fîntîna de pe Şeaua Dîmbului. Dar dacă nu cunoaşteţi locul.. . tatăl ridică ostenit din umeri de parcă ar fi vrut să spună: ,,Dacă nu ne puteţi ajuta . .. măcar nu ne răscoliţi durerea".

Colonelul scoase din buzunar o hartă împăturită şi o desfăcu întinzînd-o pe masă.

Era planul orăşelului şi al împrejurimilor sale.

— Fiţi amabil şi indicaţi locul unde se află fîntîna.

— Aici! -— arată tatăl lui Robert. – Văd de altfel că este notat.

— Aici? – întrebă mirat colonelul – e destul de complicat şi nici măcar nu pricep ...

— Ce? – întrebă gazda care răspundea încă fără să creadă în eficienţa lucrurilor şi chiar puţin iritată.

Colonelul împături harta şi cu o sprinteneală pe care judecîndu-l după calmul de pînă acum nu i-ai fi bănuit-o, o puse brusc în buzunar.

Gospodina intră aducînd două ceşti cu cafea. —- Mulţumesc – spuse colonelul pe un ton aproape jignitor, de parcă ar fi vrut să spună: „La naiba, dacă tot le-aţi adus, am să beau ...”

Tatăl lui Robert îi aruncă soţiei o privire prin care o concedie căci deduse, din graba cu care ascunsese colonelul harta, că prezenţa unei a treia persoane l-ar deranja.

Femeia dispăru tăcută închizînd cu grijă uşa după ea. Dar nu suficient de repede şi cei doi bărbaţi auziră sughiţurile de plîns pe care nu şi le mai putuse reţine.

Colonelul îşi sorbea îngîndurat cafeaua apoi dintr-o dată puse o nouă întrebare.

— Victor a venit acasă pe picioare?

— Da, au intrat chiar la farmacie să cumpere Burow şi farmacistul a şi examinat piciorul băiatului ...

— Ce fel de om e farmacistul? întrebă colonelul.

— Din ce puncte de vedere?

— Adică, e un om de încredere?

— Cum să nu! îl cunosc de cînd era copil. Dealtfel tatăl lui, poate aţi citit în ziare, a evadat din ghearele gestapoului şi a fost împuşcat. Ştiţi, aici la noi...

— Fierarul?

— Văd că sînteţi informat Da, farmacistul este fiul fierarului, maică-şi i-a fost adus mesajul acela secret care a făcut atîta vîlvă cu mulţi ani în

urmă ...

Acum, contabilul şef răspundea cu amabilitate. Poate faptul că colonelul era atît de bine informat îi trezise o nădejde? Raimond se gîndi o vreme apoi răspunse:

— N-ar fi judicios să-l caut eu. Dar dumneata ai putea, şi l-ai putea întreba, aşa printre altele, despre ce au discutat cînd au fost la el...

— Pot să mă duc chiar acum ...

— Nu, nu-i nici o grabă . .. Spune-mi, te rog, despre istoria asta veche, adică despre buncărele nemţeşti, aţi discutat zilele trecute?

Tatăl lui Robert îşi încreţi fruntea.

— Da! Şi îmi amintesc bine. Sîmbăta trecută şi dumineca Victor a fost deosebit de distrat. Atunci a spus parcă fiica mea, sau mai degrabă băiatul, că i-au împărtăşit lui Victor istoria tristă a detaşamentului de muncă forţată din orăşel şi i-au vorbit despre construcţia asta tainică . .. sărmanii copii. Dacă am fi ştiut.. .

— Au vorbit despre asta în prezenţa dumnevoastră?

— Nu, au amintit doar.

— Aţi putea să vă amintiţi cu precizie?

— Sigur, dar n-a fost vorba de cine ştie ce Poate doar cît de stranie e povestea asta şi că pe Victor îl pasionează rebusurile. Dar ştiţi, toată povestea asta pentru noi e mai mult tristă decît stranie, nu ne prea place să vorbim despre ea. Nici în seara aceea nu s-a vorbit mai mult.

— înţeleg! – conchise colonelul. Altceva nu v-a atras atenţia? Dacă aţi face un efort de memorie ...

— Nu, altceva nimic.

— Ieri dimineaţa tinerii nu au fost agitaţi?

— Eu plec dimineaţa devreme la servici, dar după cîte zicea nevastă-mea, nu erau agitaţi, ci mai degrabă veseli... bieţii de ei. ..

— Dintre lucrurile lor nu lipseşte nimic care să merite să fie luat în seamă?

— Asta au întrebat şi cei de la investigaţii. Din cîte am putut constata noi, nimic. Dar cine ar putea afirma asta cu precizie? Ştiţi, tinerii de azi duc o viaţă atît de independentă. Şi mie nu-mi place să mă bag, sînt copii foarte la locul lor, nu am avut niciodată neplăceri cu ei.

— Şi Victor cum vi s-a părut?

— Era coleg de an cu băiatul meu. Se pregăteau să devină ingineri mecanici. ..

— Ştiu – întrerupse colonelul.

— Atunci aţi aflat desigur că fiul meu l-a invitat să-şi petreacă vacanţa la noi. E un tînăr deosebit de manierat şi modest, şi pentru un părinte e o mare bucurie să-şi ştie feciorul într-un mediu bun.

— Asta-i firesc.

— Atît pot spune despre Victor. În aceste cîteva zile ne-a devenit drag. Şi vă rog să ne credeţi, ne îngrijorează deopotrivă soarta lui. Sîntem dealtfel răspunzători pentru el, am şi vrut să le scriem părinţilor lui, dar, credeţi-ne, nu le cunoaştem adresa, adăugă el jenat, de parcă ar fi vrut să se scuze.

— Victor avea aici cameră separată?

— Da, am moştenit casa asta de la părinţii mei şi am lărgit-o cînd au crescut copii, ştiţi că avem trei, stăm destul de comod.

— Aş putea să-i văd camera?

— Poftiţi; vă rog!

Tatăl lui Robert sări în picioare şi deschise uşa.

— Mergeţi înainte, ca să mă conduceţi, doar dumnevoastră ştiţi drumul!

în camera lui Victor colonelul isprăvi repede. Cîteva obiecte de îmbrăcăminte, cîteva cărţi, cîteva caiete, nici o urmă. Pe birou era ordine, colonelul aprinse distrat veioza, apoi o stinse. în sertar nu erau lucruri de ale lui Victor, ci cărţi de pedagogie.

— Ştiţi, asta e camera Evei, a fetiţei mele ... oh dacă aţi cunoaşte-o ... – oftă gazda —■ Acum dormea cu băieţii, cu Otto .. .

Colonelul aruncă o privire şi sub masă şi îşi opri îngîndurat ochii pe coşul de hîrtii, gol.

— Cînd a fost golit ultima oară?

— Nu ştiu, dar putem întreba.

— întrebaţi, vă rog! Şi dacă a mai rămas ceva din conţinut...

— Imediat. ..

După cîteva clipe, omul se întoarse cu un vraf de hîrtii mototolite.

— Noroc că mai sînt, nevastă-mea aprinde de obicei focul la bucătărie cu ele, dar azi nici mîncare n-a făcut, cum ar fi avut putere pentru asta? Şi cui îi arde acum să mănînce? Copilul l-am trimis la bunică-sa, la soacră-mea . .. Credeţi că . ..

Colonelul nu răspunse. întindea grijuliu foile de caiet mototolite.

Obrazul lui nu exprima o emoţie deosebită, dar parcă se întrevedea pe el o undă de mulţumire:

— Cunoaşteţi acest text?

— Tatăl lui Robert îşi şterse cu grijă ochelarii, apoi îi puse şi se aplecă asupra hîrtiilor. Citi:

—- „Martha, Aue, Bieldeck ...” şi mai departe: „Adam, Miihl, ... Eichig ...”

O dată, de zece ori, de nenumărate ori. Unele litere erau tăiate, erau scrise şi multe cifre, tăiate şi ele în majoritate.

— Cum să nu-l cunosc! Bănuiţi că ...

— V-aş ruga mult de tot să nu pomeniţi despre asta nimănui nici un cuvînt. Fără supărare, nici măcar soţiei! Aţi înţeles.

— Desigur! – oftă tatăl lui Robert. – Mi-aş înghiţi şi limba, doar-doar să ne ajute cineva . ..

Colonelul strînse hîrtiile şi le vîrî în buzunar. Apoi se ridică de pe scaun.

— Liniştiţi-vă, vă rog. Acum am eu nevoie de ajutor. Pot conta pe el?

Gazda încercă să se calmeze.

— Mai e vorbă!

— Fîntîna aceea mi s-a părut că nu e prea departe de aici, aţi face cu mine o plimbare pînă acolo?

— Sigur.

— Dacă ne întîlnim cu cineva, eu sînt o veche cunoştinţă de-a dumitale.

-— înţeleg ...

— Dumneata ai fost trimis în 1952 să lucrezi la administraţia hidrocentralei de la Z ...

— De unde ştiţi?

— Ce importanţă are? Deci dumneata mă cunoşti de acolo. Sînt inginer, inginer constructor. Acum am fost detaşat aici, la construcţia fabricii de porţelan. Dacă m-a văzut cineva la miliţie, am fost acolo ca să vă aflu adresa. Ştiam doar atît că locuiţi în oraşul L ...

— Nu vă temeţi, oamenii de pe la noi nu sînt prea curioşi.

Colonelul oftă:

— Inţelege-mă, omule, ei nu trebuie să întrebe, ai să le povesteşti dumneata, totul în amănunţime, cît mai detaliat. Deci: Am fost detaşat aici, la fabrica de porţelan. Trebuie să mă prezint mîine, pînă atunci caut să găsesc unica persoană pe care o cunosc aici şi fireşte caut o cameră de închiriat. Chiar aşa şi estel N-aţi vrea să-mi închiriaţi mie camera asta?

Acum tatăl lui Robert înţelese o seamă de lucruri. Şi printre altele faptul că asta nu era o întrebare, cît o indicaţie. Şi apoi în joc era cauza copiilor lui. Şi s-ar putea, ba chiar se pare că acest colonel nu e chiar atît de papă lapte pe cît arăta a fi la început.

— Vă rogi Şi bagajele?

— Sînt în maşină, o să le aducem diseară. Acum să ne grăbim, să nu se întunece.

Trecură înapoi în sufragerie şi colonelul Raimond îşi trimise gazda la bucătărie.

— Vă rog să-i spuneţi soţiei tot ce am discutat. Afară de hîrtii. Despre astea, nimic.

Cînd ieşiră pe stradă era ora şase. Colonelul se opri o clipă în fata porţii:

— Ia să vedem cum ar trebui să vă purtaţi! Dumitale ieri ţi-au dispărut copii. Azi, din pură întîmplare soseşte un foarte vechi prieten. O bucurie neaşteptată în imensa durere care v-a copleşit ... ce plăcut ar fi fost acum să fi fost şi copiii acasă... iertaţi-mă vă rog! Deci le veţi spune toate astea, prietenul încearcă să vă consoleze, dar asta nu prea merge . .. atunci, oaspetele, ca să vă distreze, vă propune o plimbare... Ia staţi, fîntîna aceea nu e în direcţia fabricii de porţelan ...

— Se poate merge şi pe acolo, dar e un ocol...

— Am putea porni înspre şantierul fabricii, pe drum ne răzgîndim.

— De prisos. Drumul se bifurcă mai departe şi duminică nu prea e lume pe acolo. E noroi, oamenii n-au ce căuta pe acolo.

— Cu atît mai bine!

Ieşiră pe poartă.

— Nădăjduiesc că o să vă jucaţi bine rolul. Dacă întîlniţi vreo cunoştinţă, prezentaţi-mă neapărat şi povestiţi-i totul despre mine.

— Ce nume să-i spun?

— Raimond, desigur – zîmbi colonelul. Desigur, pentru că acesta nu e decît prenumele. Dar ar fi putut fi şi numele, doar aşa m-am recomandat cînd am intrat la dumneavoastră.

Porniră spre strada principală.

Cerul era încă acoperit, burniţa. Pe străzi era lume puţină, întîlniră doar doi cunoscuţi şi contabilul îşi jucă rolul de minune. Era un om deschis, sincer, îi venea greu să joace teatru, dar acum era

în joc soarta copiilor lui.

— Staţi puţin. Eu i-am dat şoferului liber pînă seara dar văd că e în maşină. Ar putea să-mi ducă bagajul acasă.

în faţa cofetăriei staţiona o maşină cu număr de circulaţie din Capitală. Colonelul Raimond se apropie, schimbă cîteva cuvinte cu şoferul, îi indică probabil adresa, apoi îi dădu mîna şi se întoarse.

— I-am propus să doarmă aici la hotel, dar nu vrea. Se grăbeşte să ajungă înapoi acasă, să-şi vadă familia. Ah, da! Era să uit. Şoferul m-a adus din amabilitate, avea prin împrejurimi nişte neamuri pe care a venit să le viziteze. E limpede ce spun?

Celălalt dădu din cap. Cînd ajunseră la fîn- tînă soarele strălucea deasupra coamelor din partea cealaltă a văii. Molatecul şi somnorosul colonel parcă devenise alt om. Urca sprinten coasta dealului, apoi cobora din nou adulmecînd toate crăpăturile, cînd scrutînd tot terenul, cînd concentrîndu-se asupra unui amănunt.

Tatăl lui Robert nu descifra pe chipul lui nici bucuria vreunei descoperiri, nici semnul vreunei dezamăgiri.

Noi, ştiind mai multe decît el, am fi urmărit emoţionaţi dacă colonelul explorează sau nu adîncitura de lîngă marginea fîntînii.

O exploră.

Dar dacă am fi aruncat şi noi o privire în- tracolo am fi fost uimiţi. în chip miraculos pietroiul dispăruse fără urmă. $i parcă şi gaura avea acum altă configuraţie. Era mai puţin adîncă şi se termina parcă în coborîşul lin al coamei.

Nicăieri nici un semn.

E firesc deci că, cercetînd colonelul să fi pierdut o mulţime de vreme, ocupîndu-se cu amănunte nesemnificative.

Se învîrtiră un ceas şi jumătate în jurul fîn- tînii şi nu descoperiră nimic.

Renunţară abia cînd începu să se întunece.

Erau obosiţi. Colonelul gustă din apa fîntînii, apoi se aşeză pe una din bănci. Tatăl lui Robert se aşeză şi el. Tăceau. Erau îngînduraţi şi osteniţi.

Colonelul vorbi primul:

— Am şi eu o fetiţă.

Tatăl lui Robert asculta încordat, spera că în sfîrşit colonelului i se va dezlega limba şi el va primi răspuns la întrebarea care-l frămînta.

Dar nici gînd, colonelul se cufundă din nou în muţenia lui enigmatică. Vorbi din nou doar după ce porniră la drum:

— Trebuie să fiţi foarte tare! Puteţi avea deplină încredere în mine. Voi face tot ce-mi stă în putinţă.

— Credeţi că li s-a putut întîmpla ceva cumplit? – întrebă tatăl lui Robert cu vocea tremurată.

Ar fi vrut să întrebe: trăiesc? – dar nu avu destul curaj.

— Nu ne e permis să gîndim astfel, pentru că atunci nu i-am mai putea ajuta.

Tăcură tot restul drumului pînă acasă.

Mama lui Robert pregătise o cină modestă, ouă, smîntînă, ceai. Le puse oftînd pe masă, privind cu tristeţe la cele trei scaune care rămîneau neocupate.

Colonelul Raimond mulţimi pentru masă şi adăugă:

— De mîine mănînc, cum e şi firesc, la cantina întreprinderii...

Gazda îl privi curios:

— Şi o să fie bine?

— Am mai mîncat eu la cantină.

— Nu în sensul ăsta. Mă gîndeam că le-am spus tuturor cum că-mi sînteţi vechi prieten. Cine în orăşelul ăsta v-ar crede văzîndu-vă că mîncaţi la cantină.

La întrebarea asta era greu de răspuns. Gospodina îşi strînse puterile şi întrebă:

— Vă plac cartofii la cuptor? Dacă vă plac, am să fac mîine.

Colonelul Raimond dădu doar din cap ezitînd să vorbească cu gura plină, şi dealtfel nici n-ar fi ştiut ce să spună.

După masă îşi ceru scuze şi se retrase în camera lui. Patul era făcut, geamantanul aşezat lîngă dulap, dar el părea că nu le bagă în seamă.

încruntat se aşează la birou.

Apoi răsfoi din nou cărţile lui Victor. Nu găsi nimic interesant, în afara unui caiet gol din care se rupseseră foarte multe foi. Scoase din buzunar hârtiile recuperate şi constată că fuseseră rupte din acest caiet. Le puse deoparte, îşi desfăcu stiloul şi începu să scrie pe caiet:

„Martha Aue, Bieldeck".

,,Adam Milhl, Eichig".

Era de parcă oricine s-ar fi mutat în această cameră trebuia să scrie, în numele unui destin implacabil, aceste nume.

Colonelul Raimond stătu cufundat în gînduri pînă aproape de miezul nopţii, apoi se culcă.

CAPITOLUL NOUA

Victor se trezi la nouă şi cinci minute. Era ameţit şi frînt de oboseală, Capul îi vîjîia. Avusese un coşmar cumplit, ca în stările febrile. îşi controlă pulsul: optzeci şi doi. Deci normal... I se păru ciudat, se ridică uşurel să nu-l trezească pe Robert, se aşeză la masă şi luă calendarul. Se pare că dormise cinci ore, dar hotărî ca ori de cîte ori se trezeşte să noteze ora, să nu piardă şirul timpului şi să nu li se tragă cine ştie ce neplăceri de aici.

Scrise deci sub data notată înainte: ,,9 iulie, duminică, ora 9 seara".

îl durea capul îngrozitor, trebui să se culce din nou.

Visul, care se destrăma de obicei după ce se trezea, acum îl obseda cu imagini foarte vii.

Erau toţi trei aici în această celulă. Liftul începuse să zornăie şi nu se ştie de ce. Eva care îşi pusese un şorţ alb şi o bonetă asemenea fetelor de la restaurante, sări veselă în picioare şi scoase din lift un platou mare cu pui pané şi o garnitură aburindă. Le aşeză pe masa pe care erau farfurii de porţelan şi pahare cizelate. Pe masă erau şi flori; nişte amoraşi grăsulii se priveau în oglinda cu rame argintii.

îngeraşii ăştia îi vedea Victor şi acum cu o claritate desăvîrşită. Asta îl mira din cale afară pentru că observase că în genere în vis vedea imagini estompate şi de regulă alb negru ca pe ecran.

Acum îşi aducea aminte cu acuitate garoafele roşii cu margini dantelate albe şi îngeraşii roz în mai multe nuanţe ca şi zigzagurile albastre ale farfuriilor. De vină trebuie să fie tensiunea nervoasă a ultimelor zile – gîndi el. Dar capul de ce îl doare în halul ăsta? Şi de ce i se făcuse atît de foame la amintirea puilor pané, doar abia mîncase.

Masa era pregătită pentru patru persoane. El se mirase, dar Eva şi Robert zîmbeau complice.

— Cine va fi al patrulea?

— Psst, tu nu ştii -— răspunse Eva. L-am invitat pe nenea Gerhardt. Putem să-l ospătăm şi noi o dată.

Lui Victor i se păru foarte firesc şi îşi aminti că în vis se frămîntase chiar întrebîndu-se de ce nu-l invitaseră pînă acum pe nenea Gerhardt, care fusese atît de amabil şi îi ospătase pe ei? Ceva trebuie să-i fi reţinut, dar Victor nu reuşea să descopere ce anume. Bizar era că nu se gîndea la căpitan cu ură sau supărare măcar. Parcă i-ar fi fost rudă sau cunoştinţă apropiată; dracu să mai înţeleagă. în vis nici nu-i trecuse prin minte că sînt prizonieri şi că tocmai căpitanul îi tine închişi. Uitase într-atîta încît aştepta întîlnirea cu nerăbdare.

După scurtă vreme se deschise uşa şi intră căpitanul. Era în uniformă germană, dar purta un fular alb de mătase la gît şi joben. Semăna leit cu Maurice Chevalier, pe care-l văzuse într-un film la cinematecă. Adusese cu sine un buchet de trandafiri învelit în hîrtie albă şi, după ce îi sărută Evei mîna, îi dădu buchetul, o clipă Victor fu gelos, dar apoi se ruşină. Pe cine era gelos? Pe nenea Ger-

hardt? Pe bunul şi drăguţul nenea Gerhardt, care era unchiul Evei şi care cu gesturi mondene se aşează la masă, îşi leagă fularul ca un şervet şi cît ai zice peşte înghiţi puii cu garnitură şi salată cu tot? Nici asta nu-l supără pe Victor, se poate supăra el pentru nişte pui nenorociţi pe bunul nenea Gerhardt care desfăcea tocmai o sticlă de şampanie ţinută pînă acum într-o frapieră de argint, pe care el nici măcar n-o observase, şi ridică paharul:

— Bem în sănătatea iubitului nostru Fiihrerl

Acum descoperi Victor că de fapt scena asta o văzuse într-un film. Se miră gîndindu-se că în vis nu-i aruncase căpitanului şampania în obraz, ba chiar ciocnise cu el.

— în Führerul nostru poţi avea încredere deplină. Nimeni nu ştie să facă pui pané ca Führerul nostru!

Victor îşi amintea limpede şirul ideilor logice care îi veniseră în minte după această afirmaţie aberantă a căpitanului. Logice, dealtfel, în contextul ilogic al visului...

Tocmai voia să-i spună Evei să vadă dacă n-a mai rămas o porţie de pui în lift; nu pentru el, ci pentru bietul nenea Gerhardt, care poate nu se săturase.

Dar nenea Gerhardt îi reteză această intenţie zvîrlind paharul de cristal de perete şi izbucnind în răcnete:

-— „Detaşament, după mine . .. Marş! . .

Toţi trei săriseră de pe scaune avînd sentimentul că l-ar urma fericiţi şi în focul iadului pe oaspetele lor.

Căpitanul mergea în frunte ţinînd în mînă ca pe un drapel victorios buchetul de trandafiri. Sau poate ca pe o torţă, da, chiar ca pe o torţă, pentru că buchetul lumina coridorul întunecos. Ce bine că nu-i percheziţionase, altfel acum n-ar fi existat acest buchet care luminează .. . gîndi fără nici o coerenţă Victor. între timp ajunseseră la schema fosforosecentă de pe peretele coridorului şi Gerhardt le ordonă să se oprească.

îl înconjuraseră şi îi pîndeau cuvintele ca pe o profeţie.

— Această schemă – perora Gerhardt; ■— este harta Europei! De la fabrica de cherestea pînă la Şeaua Dîmbului. Vă rog să priviţi, doamnelor şi domnilor, nu e nici o înşelătorie, nici o iluzie pentru că aici în Finlanda e fabrica de cherestea şi aici lîngă Gibraltar Şeaua Dîmbului. Şi sînt însemnate toate punctele geografice unde Führerul doreşte să servească popoarelor Europei excelentul său produs culinar. Veacuri întregi popoarele Europei n-au mîncat pui pané, dar acum va începe Marele Turneu! însăşi bucătarul şef îşi va etala priceperea şi tu vei fi impresarul lui —• şi-l indică pe neaşteptate pe Victor.

— Să fii aprovizionat tot timpul cu pesmet! spuse pe un ton brusc ameninţător. – Bucătarul şef nu suportă indisciplina. Pentru cea mai mică abatere ordonă pedepsele cele mai cumplite!

După asta visul s-a cam încurcat.

— Liniile albastre indică poziţiile frontului – arăta Gerhard pe hartă. Vă rog să vă ocupaţi poziţiile de luptă.

Acum nu mai erau pe coridor, ci pe undeva pe una din coastele Şeii Dîmbului întretăiată peste tot

de tranşee, începu un vacarm îngrozitor şi Gerhardt alerga de colo colo. De cîte ori trecea pe lîngă Victor îl certa: •— De ce leneveşti, golanule, trage unde-i grosul. Victor nu ştia cu ce să tragă şi în cine să tragă şi de ce se simţea prost şi voia să se întoarcă în celulă ca să se poată gîndi... să gîndească ... să descopere cheia misterului... dar în ce constă misterul? Uitase ... Şi atunci brusc-brusc îşi dădu seama că Eva e în pericol, că cineva vrea să arunce în aer Şeaua Dîmbului şi că s-ar putea evita catastrofa dacă s-ar şti numerele. Cine ştie numerele? Numerele le ştia doar Mârtha, o femeie grasă şi blondă care însă era ocupată cu fitilele şi care îi spusese să aştepte pentru că ea trebuie să potrivească maşina infernală pentru a doua zi dimineaţa la şase, şi asta exact, pentru că altfel se duc dracului calendarele şi nu vor mai şti în ce zi sînt. ..

Victor, speriat fugi să o reclame la căpitanul Gerhardt, care însă îl linişti spunîndu-i că ea nu e decît o chelneriţă şi că nu e nici un pericol...

Dar Victor văzu o linie roşie înghiţind un fitil... unde poate fi Eva . . . acum n-o s-o mai găsească pentru că au pierdut buchetul de trandafiri luminoşi ... nu mai poate face nimic pentru că explodează ... explodează...

Aproximativ atît îşi amintea Victor. îşi verifică din nou pulsul. Era normal.

în cazul acesta nu fusese un coşmar, ci închipuirile febrile ale imaginaţiei lui excitate de tensiunea nervoasă.

Apăsă al doilea buton şi se duse în baie să facă un duş. Apa rece ca ghiaţa îi făcu bine. îi trecu durerea de cap şi se întoarse înviorat în cameră.

Se aşeză lîngă masă şi o privi îndelung pe Eva. Obrazul îi era crispat, dinţii strînşi. Expresia feţii arăta că nici somnul nu îi deconectează nervii.

în spatele lui, Robert, scînci. Apoi strigă: „Nu. . . nu" şi scînci iar ca un copil.

Sărmanii, cît vor mai putea suporta? – gîndi Victor, apoi se corectă: cît vom mai putea suporta?

Se ruşină, erau abia în a doua zi de detenţie şi să nu poată suporta? Se gîndi apoi cu cîtă uşurinţă lua la cunoştinţă, citind cîte o carte, că cineva petrece săptămîni, luni, ba chiar ani într-o celulă. Abia acum înţelegea ce înseamnă asta. Şi nu se gîndi numai la eroii din romane, ci la atîţia şi atîţia oameni adevăraţi, nenumărate victime ale războiului care se chinuiau asemeni lor, dar în condiţii mult mai proaste. Sau poate tocmai primele zile sînt cele mai grele? Mai tîrziu omul se obişnuieşte? Mai tîrziu . . . După cît timp?

Robert scînci din nou şi se întoarse cu o mişcare violentă pe partea cealaltă. Se vedea că era gata-gata să se trezească ...

Nu, nu e voie să renunţe la duel. Cine ştie în ce măsură se poate conta pe cei de afară, s-ar putea ca ei să-şi bată capul luni întregi fără nici un folos întrebîndu-se unde au dispărut ei? Nu au altă cale decît să fie vigilenţi, să fie mereu în gardă, să retină şi să cumpănească pînă şi cele mai mici amănunte, căutînd relaţiile cauzale pentru că pot exista unele resorturi ascunse care le pot fi de folos.

Important e să reziste nervos acestei torturi. Acest coşmar a demonstrat că au o sarcină mai importantă decît oricine. Şi pe aceasta Victor o denumi: „profilaxia nervilor". Expresia îi plăcu şi o găsi foarte potrivită. Da, asta era sarcina cea mai importantă. Altfel.. .

Robert deschise ochii. Dar ce imagine nedefinită de groază îi stăruia în pupile?

•— Măi. . . horeai, apoi îşi roti privirile împrejur şi îşi reveni.

Se ridică greoi, se duse lîngă masă. Luă creionul şi scrise cu litere tremurate:

„Am visat ceva îngrozitor! Parcă aş avea febră!"

Victor îşi privi surprins prietenul. îl năpădiră gîndurile. Deci şi Robert.. . Luă creionul:

„Cercetează-ţi pulsul".

Robert îl ascultă şi îşi luă pulsul privindu-şi îngrijorat secundarul ceasului.

„78" – scrise pe hîrtie.

Victor dădu din cap şi arătă spre uşa băii. Robert trecu dincolo şi după scurtă vreme se auzi răpăitul duşului.

Cum aşa, şi Robert?

Abia aştepta să o vadă pe Eva trezindu-se. Luă creionul şi îi şi pregăti întrebarea: „Nu cumva ai avut un coşmar? Nu ai o senzaţie de febră?”

Robert reveni în cameră şi privi mirat liîrtia. „Doar ţi-am spus” citi Victor răspunsul în ochii lui, apoi arătă spre Eva marcînd astfel că întrebarea îi era adresată ei.

De ce să fi visat şi Eva ceva îngrozitor şi de ce să aibe o senzaţie de febră? – se gîndi nelămurit Robert, apoi privi calendarul, şterse data scrisă de Victor şi scrise: „10 iulie. Luni a.m. zece şi jumătate”.

„De unde ştii” – întrebă Victor.

„M-am trezit pe la miezul nopţii şi tu nu scriseseşi încă nimic!”

Victor se miră. Acum înţelese de ce îi este foame, dar cum era posibil ca după *şaptesprezece* ore de somn să se trezească epuizat? Şi în general, cum se poate dormi atît? Sau poate era atît de ameţit pentru că nu dormise niciodată atît de mult? Şi de ce au dormit toţi trei atît de mult? E drept că Robert se trezise între timp, dar asta nu e semnificativ ... şi de ce avuseseră amîndoi coşmaruri?

De s-ar trezi Eva mai repede!

„Se pare că nu ne supraveghează continuu. Am putea vorbi cîte puţin, măcar despre lucruri fără însemnătate”.

Victor făcu foarte hotărît semn că nu se poate, apoi văzîndu-şi prietenul deconcertat scrise:

„Ne studiem reciproc – căpitanul şi noi. E o luptă surdă şi crîncenă. Noi trebuie să aflăm cil mai multe despre el şi el cit mai puţine despre noi. . . Nici timbrul vocii, nici dacă ne tutuim sau ne spunem dumneata . .. înţelegi?

Robert confirmă întristat.

Lui Victor i se făcu milă de el, îi veni o idee. Scoase o foaie de hîrtie, o împături de mai multe ori, numărînd: două ... patru . . . opt. .. şaisprezece ... treizeci şi doi... ce bine că doi la puterea cincea e treizeci şi doi. Adică de două ori şaisprezece.

întinse îndoiturile cu unghia şi rupse hîrtia de două ori în şaisprezece pătrate, apoi începu să le deseneze: tură neagră, cal negru .. . nebun negru .. .

Apoi desenă tabla de şah şi îi făcu semn lui Robert să vină lîngă el. Celălalt oftă de parcă ar fi vrut să spună: „Ştii ce jucător slab sînt, mai ales în raport cu tine".

Dar privirea încurajatoare a lui Victor îi răspunse:

„Ai să înveţi! Acum ori niciodată!"

Şi îi zîmbi vag.

Robert, capitulînd, începu să aşeze figurile.

Trezindu-se, Eva îi privi mirată. Strivi cu pumnul strîns un căscat apoi dădu din cap în semn de „bună dimineaţa" şi se sprijini cu coatele de masă, urmărindu-i.

Victor îi întinse hîrtia pe care scrisese întrebarea adresată Evei.

Eva privi hîrtia apoi, minunîndu-se scrise răspunsul exprimat printr-o întrebare:

„De unde ştii?"

După toate astea era inutil să-i mai ia Evei pulsul. Totuşi Victor o făcu. Era aşa cum presupusose, normal.

îşi privi prietenul cerîndu-şi parcă scuze că intrerupsese jocul şi se trînti pe divan. Trebuia ne-

apărat să gîndească foarte concentrat.

Robert se miră puţin văzînd abandonul precipitat al partenerului, dar observă că prietenul lui cugetă profund. O aşteptă pe Eva şi cînd ea se întoarse din baie o invită să continue jocul întrerupt, îi convenea mai mult ca partener decît Victor care juca excelent.

Văzîndu-i cufundaţi în joc, Victor se bucură că le găsise o ocupaţie.

Deci: trei oameni închişi într-o celulă dorm un somn prelungit şi bîntuit de coşmaruri fără să aibă febră. Fenomenul se poate datora tensiunii nervoase, e ciudat însă că asta se manifestă la fel la toţi trei. Treaba e suspectă. Poate fi efectul unui narcotic. Dar cum au putut fi drogaţi?

Existau două posibilităţi. Ori au răspîndit un gaz prin sistemul de aerisire, care funcţionează cu siguranţă, ori au amestecat ceva în mineare.

Prima ipoteză era mai puţin verosimilă. Aerul nu era alterat. E drept că între timp el s-a putut primeni, dar mirosul nu s-ar fi îmbibat în haine? De unde? De ce trebuie să aibă un narcotic un miros aparte? Dar de ce n-au simţit asta în prima seară? Era limpede, că în prima seară nu mînca- seră nimic! Deci... mîncarea.

Primiseră lapte praf şi conserve de carne. Victor îşi aminti că laptele avusese un gust aparte. Asta e simplu de descoperit, le va interzice celorlalţi să bea lapte şi va bea numai el. Simplu ca bună ziua. Şi dacă totuşi sistemul de aerisire e acela de care se folosiseră spre a-i ameţi? Asta ar fi ceva mai greu de neutralizat!

în cazul acesta vor trebui să doarmă cu schimbul. Dar întrebarea e dacă acel care rămîne treaz

poate descoperi sau nu sursa? Dacă gazul e inodor . .. sau dacă cel care veghează nu va adormi şi el ameţit de narcotice?

Asta e!

Dacă metoda eliminării laptelui, Victor zîmbi suprinzîndu-se că foloseşte involuntar o terminologie tehnică, nu duce la nici un rezultat, şi vor fi în continuare toţi trei chinuiţi de coşmaruri, în ziua următoare vor elimina carnea. Dacă în ciuda acestui lucru fenomenul se repetă ipoteza privitoare la sistemul de aerisire rămîne valabilă pentru că pesmeţii se exclud de la bun început. Din punctul de vedere al lui Gerhardt ar fi fost metoda cea mai dificilă de a-i droga.

„Din punctul de vedere al lui Gerhardt" – formularea îi captă atenţia. Ei da, totul trebuie privit din punctul lui de vedere dacă vor să descopere cîte ceva.

Deci, ce aş face eu, Victor, dacă aş trăi aici, sub pămînt, într-o izolare totală cine ştie cîţi ani şi la un moment dat mi-ar pica în plasă trei prizonieri?

îi închid? Bun! îi pun sub observaţie şi îi anchetez! în regulă! îi hrănesc —■ cu ce scop? Evident, doresc ceva de la ei. Ce anume? E inutil să-ţi baţi capul, oricum asta se va vedea. într-un fel sau altul trebuie să le-o aduc la cunoştinţă.

Din moment ce nu-i suprim înseamnă că urmăresc ceva. Nu mă arăt în fata lor şi asta are o explicaţie, ori că sînt singur, ori că nu vreau să fiu identificat mai tîrziu, ori doresc pur şi simplu să par misterios. Şi asta are o logică.

Dar de ce să îi droghez?

Victor era într-un impas cumplit.

Poate căpitanul intrase în timpul somnului lor letargic să-i vadă . .. Altă modalitate de a-i privi nu are.

Nu, aşa ceva nu e cu putinţă.

De unde ar fi putut şti că toţi trei dorm un somn letargic? Doar dacă i-a adormit folosind un gaz şi dacă unul dintre ei a stat mai mult în baie? Şi cum a intrat căpitanul? Cu mască pentru gaze? Sau poate după un timp? Fără să se gîndească că acela care are o rezistenţă fizică mai mare se poale trezi? Iată că Robert, mai viguros, se şi trezise într-adevăr, la miezul nopţii.

Amestecînd drogul în laptele praf, nu putea fi sigur de efectul general. Dacă unuia dintre ei nu-i place laptele. . . Ce-i drept aşa înfometaţi cum erau ...

Dar să vedem ce motive aş avea să-mi narcotizez prizonierii?

Dureri de cap . . . rău . .. aşa trebuie să fie. Scade rezistenţa sistemului nervos. Reduce capacitatea de rezistenţă!

Sîntem, deci, prea puternici faţă de forţele dumitale, domnule căpitan?

Victor înregistră şi concluzia asta pe coloana izbînzilor, măruntă victorie, dar victorie! Şi duelul continuă!

Asta trebuie să fi fost şi opinia căpitanului, pentru că pe neaşteptate i se auzi vocea prin microfon.

— Häftling numărul unu!

Victor se ridică.

— Häftling numărul unu! Crezi oare că nu văd prin urzeală?

Făcu o pauză, şi îşi drese vocea.

— Te-ai abătut de la ordin cu toate că eu v-am atras atenţia! Ai răspuns eronat. Ca pedeapsă azi nu vei primi de mîncare şi vei fi invitat la un interogatoriu individual în celula secretă.

Cum adică în celula secretă?

Priviră toţi trei spre uşa care se deschidea încet, fără nici un zgomot.

— Nu te duci nicăieri – îi şopti Robert prinzîndu-l de braţ. – Ori ce s-ar întîmpla, nu ne despărţim.

Victor stătea pe gînduri.

Propunerea lui Robert era logică. Dar uşa era deschisă şi el avea acum posibilitatea să afle o sumedenie de lucruri despre construcţia subterană. Erau date de care avea stringentă nevoie. Trebuia să afle totul!

— Aşteaptă! îi şopti Victor lui Robert cînd acesta îi lăsă braţul.

Victor făcu un salt, scrise cîteva cuvinte pe calendarul care-i era cel mai la îndemînă.

Robert, curios, voi tocmai să citească textul cînd vocea se auzi din nou:

— Te aştept Häftling numărul unu!

Dintr-un salt, Victor fu pe coridor.

Robert ar fi vrut să fugă după el dar uşa se închise.

Se întoarse amărît lîngă masă şi citi textul care i se păru bizar:

„N-o lăsa pe Eva să bea din lapte, bea numai tu singur!”

Dădu din cap nelămurit şi îi întinse Evei calendarul. Fata privea buimacă textul nepricepînd rostul cuvintelor.

Era copleşită de sentimentul că Victor nu mai e

cu ei!

Şi cine ştie dacă se va mai întoarce vreodată?

Ieşind, Victor văzu în fata lui o altă uşă deschisă. în încăpere ardea lumina şi el constată mirat că şi în dreapta şi în stînga, coridorul era închis cu gratii groase de fier. Totul era ca la circ, culoarul prin care trec animalele sălbatece spre arenă.

Alaltăieri una dintre gratii nu putea fi acolo pentru că dacă ar fi fost n-ar fi putut intra în celula lor, deşi la lumina lanternei ar fi desluşit-o şi pe cealaltă. Deci, căpitanul le montase, sau dăduse ordin să fie montate între timp.

N-avea încotro, trebui să intre în celula care se deschidea în faţa lui. Era o încăpere fără nici un mobilier, mai mică decît cea în care erau închişi ei. Pereţii goi. în tavan o placă rotundă de sticlă în spatele căreia era aşezată probabil o lampă şi probabil şi microfonul pentru că Gerhard continua să vorbească.

— Acum se va vedea Häftling numărul unu dacă îţi e permis să te măsori cu căpitanul Gerhardt! Crezi oare că eu am supt apă nu lapte? Mă iei drept un babalîc ramolit? Cum îţi închipui aşa ceva Häftling numărul unu? Te învăţ eu minte! Douăzeci şi patru de ore de metode dure şi brevetate de căpitanul Gerhardt te vor înmuia ca pe un iepuraş! Ştii mata cum se înmoaie un iepuraş? Să nu te pună dracu să rîzi de glumele căpitanului Gerhardt că te pun eu să vezi ce e aia!

Dintr-o dată lumina deveni orbitoare. Victor închise ochii dar lumina îi ardea pleoapele atît încît fu nevoit să şi le acopere cu palmele.

— Dăm din mîini, fiule, aşa . . . aşa . . . altă

dată ai să te gîndeşti mai bine cum răspunzi la întrebările căpitanului Gerhardt. Şi asta încă nu e nimic ...

Brusc, lumina se stinse. Dacă există într-adevăr întuneric beznă, atunci acum Victor îşi dădu seama ce înseamnă asta.

Apoi lumina se aprinse din nou cu intensitate maximă şi se stinse iar.

Lui Victor i se făcu frig, tremura. încercă să-şi frece mîinile dar astfel îşi lipsea ochii de apărare. Şi se făcea din ce în ce mai frig. Un ger ca în decembrie în ciupea obrajii, urechile şi îşi simţea tălpile degerînd.

Refrigerator. M-a închis într-un refrigerator, îi trecu prin cap lui Victor.

Şi între timp jocul acesta dement de întuneric şi lumină. Şi picioarele îi prindeau rădăcini înghe-ţate, începu să ţopăie.

Apoi, brusc frigul încetă.

Aerul deveni mai căldicel ba chiar se încălzi deabinelea. Şi Victor începu să bănuiască oroarea care va urma, După frigul polar va urma căldura tropicelor. Se vor succeda ca lumina şi întunericul. Poate nu cu atita repeziciune dar tot atît de insuportabil.

Acum tot trupul îi era scăldat în su,dori, pielea îl ustura, respiraţia îi era şuierată şi grea şi simţea o dorinţă irezistibilă de a-şi smulge hainele de pe el.

îşi încorda voinţa şi reuşi să se disciplineze. Dealtfel şi căldura începu să scadă, aerul se răcorea treptat. Şi veni din nou gerul care îi sfîrşia tălpile şi îi înţepea pînă şi unghiile.

Şi între timp lumina reflectorului se aprindea şi se stingea... şi din nou valul de căldură îl scăldă în sudori care nu avură timp să se svînte şi îngheţînd se făcură pojghiţă de ghiaţă între piele şi cămaşă, ca imediat după aceia să fie nevoit să facă eforturi disperate ca să poată respira în dogoarea pîrjolitoare a celulei încinse ca vatra unui cuptor...

Cine ar putea spune cît au durat toate acestea? Un ceas încheiat sau poate doar zece minute?

Temperatura reveni la normal, lumina la fel şi se auzi vocea căpitanului Gerhardt.

— Ei, ce părere are deţinutul nostru neastîmpărat despre aceste metode? Altă dată îl va mai înfrunta oare pe căpitanul Gerhardt? Acum o să facem o pauză ca să nu leşini. Căpitanului Gerhardt nu-i place ca iepuraşii lui să leşine . .. Pentru că atunci iepuraşii nu mai simt nici căldura plăcută a verii, nici frigul înţepător care îmbujorează atît de frumos obrăjorii copiilor care se dau cu săniuţa. Căpitanul Gerhardt nu doreşte ca prizonierul său să-şi piardă cunoştinţa şi nu doreşte să-i facă nici un rău, dimpotrivă, ii asigură o viaţă lungă pentru că în decurs de douăzeci şi patru de ore îi va oferi atîtea veri şi atîtea ierni cîte nici n-ar fi visat să apuce vreodată. Dealtfel am mai spus-o, nu cred că e rezonabil să se rîdă de glumele căpitanului Gerhardt. .. Nu e recomandabil şi pentru că ne-am odihnit destul... să o luăm de la început...

Totul se petrecu la fel ca mai înainte. Reflectorul se aprinse, se stinse, veni valul de frig, apoi acela de căldură. Totul era la fel atît doar că devenise şi mai insuportabil.

— Destul! – horcăi Victor – A fost destul!

Apoi îşi dădu seama că nu ar fi avut voie să spună nici măcar atît. La urma urmei asta voiau de la el: să cedeze. După asta va urma capitularea, trădarea, dacă aceste cuvinte n-au fost luate ca atare . ..

Din fericire căpitanul Gerhardt nu recepţionase cuvintele lui Victor. Sau poate nu voise să le ia la cunoştinţă. Poate horcăitul lui a fost atît de slab încît nici nu avea cum să-l audă.

Acum pauza părea că durează de o veşnicie,- apoi încetă.

— Acum, după ce ne-am obişnuit cu plăcerea schimbării anotimpurilor urmează un mic concert, ca iepuraşul nostru să nu se plictisească doamne fereşte . ..

Şi totul reîncepu.

în plus se auzi un vacarm asurzitor. Scîrţîituri iritante şi insuportabile ca sunetele scoase de lilieci, apoi gemete şi ţipete omeneşti, şoapte, gemete, urlete, horcăituri ... Şi ceea ce era mai îngrozitor era siguranţa lui Victor că asemenea sunete nu pot fi produse nici măcar de cei mai geniali actori din lume, erau deci imprimate pe bandă sau pe discuri, voci omeneşti reale, înregistrarea ecoului sonor ale unor orori cumplite.

Cînd sunetul încetă Victor era aproape leşinat.

— Ei, te-ai răzgîndit oare, Häftling numărul unu? Te-ai convins oare că aici singurul sens al acţiunii este supunerea oarbă? Altfel te strivim ca pe un vierme. Te strivim aşa cum pînă acum, i-am strivit pe toţi aceia care ne-au stat în cale. De ce crede Häftling numărul unu că ar putea face excepţie?

Şi urmă din nou jocul ucigător al luminii şi întunericului, din nou pîrjolul, din nou gerul, din nou vacarmul. ..

Victor îşi pierdu cunoştinţa.

Nu-şi putu da seama cît timp a durat leşinul. I se păru apoi din nou că aude vocea căpitanului:

... nu vom răbda ... ai să-ţi aduci aminte de asta ... te vom strivi... bandă de excroci neisprăviţi ... vă învăţăm noi minte ...

Victor nu mai putea urmări coerenţa frazelor. Dar descoperise ceva nou, ceva care-l umplea de o tulbure fericire. Şi anume, ştia că nici intensitatea luminii, nici aceea a temperaturilor nu se schimbase, dar el nu trebuie să-şi mai acopere ochii, răbda ghiara ascuţită a gerului fără să reacţioneze, se abandonă leneş în braţele valului pîrjolitor iar sunetele vacarmului acela îngrozitor le recepţionă ca şi cum ar veni de undeva de foarte departe.

Prin agresiune dură, pragul de sensibilitate

coborîse. Şi pe jumătate ameţit dar bucuros totuşi trase concluzia că pîna şi asta se poate suporta.

Apoi îşi pierdu din. nou cunoştinţa.

A doua zi la prînz reveni tîrîndu-se ca un om beat în celula în care rămăseseră Robert şi Eva.

Picioarele i se împleticeau, trebuia să se sprijine de pereţi şi cu chiu cu vai reuşi să ajungă pînă la divan.

Ceilalţi doi îl priveau uluiţi.

Hainele nu îi erau sfîşiate, nu se vedeau stigmatele vreunei bătăi. Ce i se întîmplase oare?

Prima reacţionă Eva. îngenunche lîngă patul lui şi tăcînd îi întinse o conservă desfăcută de carne şi cîţiva pesmeţi.

Victor înţelese totul. Acum îl cunoştea destul de bine pe căpitan, nu îl iertase şi îi reţinuse porţia. Ceea ce însemna că Robert şi Eva se mulţumiseră cu cîte o jumătate de porţie de carne păstrîndu-i lui restul.

Sărmanul Robert! Doar acela care-i cunoştea apetitul putea aprecia într-adevăr gestul lui.

Victor îl privi cu recunoştinţă, dar dădu conserva la o parte. Nu putea înghiţi nimic.

— Apă – şoptiră buzele crăpate.

Eva se întorsese aducînd o cutie de conserve plină cu apă. Trebui să facă trei drumuri în baie şi înapoi pînă cînd îi făcu semn Victor că se săturase.

Ceru calendarul; era marţi, 11 iulie.

Făcu un semn spre masă. îi înţeleseră gestul şi îi dădură hîrtia şi creionul. Abia avu putere să scrie: „Cine a băut lapte?”

Robert luă hîrtia şi răspunzîndu-i i-o dădu.

,,Numai eu am avut coşmaruri. Am înţeles totul. Nimeni nu se va mai atinge de lapte..

Victor zîmbi epuizat.

Iată că în timp ce dincolo căpitanul îl chinuia făcînd pe grozavul, aici suferise din nou o înfrîngere ...

CAPITOLUL ZECE

Colonelul Raimond, să-i spunem şi noi astfel, avusese o duminică agitată şi obositoare. Parcursese sute de kilometri în maşină, se plimbase ore în şir pe coama muntelui şi cu toate că seara se culcase tîrziu, a doua zi se sculă dimineaţă în zori ca să-l întîlnească pe proprietarul său înainte de plecarea lui la serviciu .. .

•— Vă rog să predaţi acest plic la miliţie, ştiu că vă este în drum şi eu aş dori să evit să fiu văzut pe acolo.

Tatăl lui Robert luă plicul şi, amabil, îşi salută înainte de plecare musafirul.

Raimond făcu o baie, se bărbieri şi cum nu putu evita micul dejun copios pe care i-l servi gospodina casei îi mulţumi frumos şi mîncă de două ori pe cît mînca de obicei, fără însă să o mul-

ţumească pe gazdă, care se uita cu reproş la resturile lăsate în farfurii.

Mama celor doi tineri îl privea, în tăcere, pe colonel. Lui Raimond îi era foarte greu să facă abstracţie de prezenţa tăcută a femeii rezemate de pervazul uşii. O simţea luptîndu-se să-şi reţină lacrimile. Simţea şi femeia că prezenţa ei este penibilă, dar n-avea puterea să plece de lîngă uşă. Abia cînd Raimond se ridică, lacrimile izbucniră însoţite de hohote de plîns şi femeia îi tăie calea.

-— Vă rog ... vă rog din tot sufletul să nu mă spuneţi soţului meu, dar eu nu mai pot. . . mi-a interzis să vă sîcîi. . . dar ... nu mai poţi Spu- neţimi măcar o vorbă, un cuvinţel cît de mic, sînt doar mama lor ... înţelegeţi-mă şi pe mine ... fie-vă milă ... că eu nu mai pot.. .

Colonelul îi oferi cu blîndeţe un scaun. Femeia se linişti puţin şi îşi aţinti stăruitor ochii înecaţi în lacrimi asupra lui.

— Liniştiţi-vă, doamnă! Nu vă pot spune mai mult, dar cred că le-am dat de urmă.

— Dumnezeu să te ajute! şi femeia voi să-i strîngă mîna.

— Am să-i găsesc... vă promit că am să-i găsesc... dar să nu spuneţi nimănui nici un cuvînt!

— Nu, nimănui. . . murmură femeia – şi iertaţi-mă ... iertaţi-mă.

Da, trebuie să-i găsesc, dar unde? se gîndea Raimond mergînd spre fabrica de porţelan.

La fabrică se ştia de sosirea lui şi directorul fabriciii în construcţie se izolă cu noul său „inginer” şi ţinură o consfătuire care dură vreun ceas

şi jumătate. La urmă cînd directorul voi să-i dea ca însoţitor un inginer tînăr, Raimond îl refuză:

— Cunosc bine împrejurimile şi dealtfel vreau doar să mă orientez puţin.

în anticamera directorului în afară de secretară mai erau vreo trei persoane, printre ei inginerul şef al construcţiei, vizibil supărat că îi fusese prezentat colegului din Capitală doar în fugă şi că nu fusese invitat şi el la această lungă consfătuire. Acum asculta încruntat cuvintele noului inginer:

— Echipa de prospecţie geologică va sosi abia mîine, fără ei nu pot spune încă nimic despre cum şi în ce fel vom lărgi aria construcţiei.

„Cum şi în ce fel"; ce limbaj are, mîrîi în sinea lui inginerul şef. Noi ne dăm sufletul muncind de luni de zile la construcţia asta şi uite că vine un individ îngîmfat şi care se crede plin de importanţă şi emite păreri crezînd că el e singurul în stare să aibe opinii. Parcă şi-ar alege într-un pustiu sălbatic un loc pentru casă de odihnă.

Şi nu se strădui de fel să-şi păstreze părerea pentru sine. în felul lui reţinut şi politicos, cînd directorul îl pofti în cabinetul său, îi spuse opinia sa.

Directorul încercă să-l calmeze.

— Nici mie nu mi-a comunicat nimic precis, cred că nici el nu e prea lămurit încă. De altfel, nu el va fi cel care decide în chestiunea asta, cel mult va transmite la Centrală propunerile comisiei de prospecţie. Şi să ştii că e un om foarte modest şi la locul lui, te înşeli dacă crezi că vrea să se grozăvească sau să răstoarne ceva.

— Dar cum îşi închipuie el extinderea asta şi

de ce nu ne-a consultai şi pe noi? E limpede că noi avem mai multă experienţă în problema asta, cunoaştem mai bine realităţile locale, puse inginerul punctul pe „i”.

— Vorbeşti de parcă extinderea asta ar fi ideea lui – răspunse puţin enervat directorul. —E doar o propunere venită de sus şi omul a spus limpede, a studiat propunerile de pînă acum, va asculta şi părerile geologilor, apoi ne vom consulta şi el nu va transmite nici o părere pînă cînd nu cădem de acord cu toţii...

— Bine, bine – mormăi îmbunat inginerul şef – numai să nu ne ducă. Tipii ăştia încrezuţi şi minaţi de dorinţa de a se grozăvi îşi vîră nasul peste tot şi fac din te miri ce atîta tărăboi. Mă rog, n-are decît să vină să stea zile şi nopţi aici, nu să descindă din biroul lui confortabil şi să emită păreri cu o mutră savantă de parc-ar fi descoperit el chibritul suedez ...

Şi dă-i şi dă-i, cu toate că Raimond nu arborase o mutră savantă cînd, intrînd la bufetul întreprinderii, ceru să i se împacheteze două sendviciuri. Schimbase cîteva cuvinte cu fata de la bufet şi cu vreo doi trei muncitori şi funcţionari care erau pe acolo. Apoi, după cum spusese, plecă să vadă cum e prin împrejurimi.

Plimbarea asta nu se asemăna deloc cu maniera în care obişnuiesc să se plimbe oamenii deprinşi să descindă de lîngă birouri somptuoase.

Nu cunoştea regiunea dar avea în buzunar harta oraşului şi a împrejurimilor sale. Studie pe rază de mai mulţi kilometri, în semicerc, drumurile de acces spre Şeaua Dîmbului. Se căţără pe panta mai înclinată, studie împrejurimile

privind de pe creastă, notă cîte ceva pe hartă, apoi coborî pe o cărare mai abruptă. Cercetă cu amănunţime locurile din preajma fîntînii, apoi, ca şi în după amiaza precedentă, se aşeză pe bancă şi îşi aduse aminte de cele două sendviciuri.

Acestea constituiau masa lui de prînz.

Mînca adîncit în gînduri şi întîrzie pe bancă, la fel ca în ziua precedentă, pînă începu să se întunece.

Era frînt de oboseală, mergea privind plictisit peisajul, doar faptul că se oprea din cînd în cînd să însemne ceva pe hartă dovedea că atenţia îi era încordată febril.

Acum putea spune că a reuşit să cunoască într-adevăr regiunea, nu însă şi pe gospodina casei, care-l primi mai liniştită, dar cu nesfîrşite reproşuri pentru absenţa de la masă.

Cartofii cu brînză fură încălziţi de îndată şi colonelul Raimond fu pus să-şi îndrepte greşeala. Nu era loc pentru scuze, masa de seară va ţine loc şi de masa de prînz.

Cu toate că era tîrziu, colonelul Raimond nu refuză cafeaua care i se oferi. Rămînînd singuri între bărbaţi, tatăl lui Robert spuse:

•—• Am vorbit cu farmacistul.

— Şi? -— întrebă curios colonelul.

— Am procedat cu grijă, aşa cum mi-aţi spus, ba am cumpărat chiar şi o sticluţă cu iod ca vizita mea să pară mai firească. Farmacistul mi-a spus că pe Victor îl culcase în camera lui pe pat ca să-i facă un masaj. N-au vorbit nimic deosebit, dar băiatul, cînd s-a ridicat s-a apropiat de plăcuţa de bronz prinsă în perete şi a privit-o îndelung şi cu

interes.

— Farmacistul păstrează plăcuta?

— Cum să nu, ca pe-o relicvă de familie.

— Eh, da – conchise colonelul.

Farmacistul a remarcat interesul atît de viu pentru obiect, în ciuda faptului că pe Victor, piciorul trebuie să-l fi durut destul de tare. Şi farmacistul se pricepea.

— Farmacistul n-a făcut nici o apropiere între dispariţia băiatului şi plăcuţa aceea?

— Sincer vorbind, tot oraşul face această apropiere. Dar detaşamentul de cercetare a examinat terenul de prin jurul piramidelor, reţeaua de sîrmă, şi n-a găsit nicăieri nici o urmă. Asta contrazice ideea că ar exista vreo legătură între dispariţia copiilor şi buncăre. Şi totuşi planează o vagă bănuială că ar exista o legătură.

După o scurtă pauză, tatăl lui Robert rupse din nou tăcerea:

— La un moment dat m-am simţit tentat să-i cer farmacistului plăcuţa aceea, apoi am renunţat .. .

■— Ar fi fost o greşeală – îi tăie colonelul vorba – şi chiar vă rog ca pe viitor să nu întreprindeţi nimic, dar absolut nimic pînă nu mă întrebaţi pe mine.

— Am înţeles . . .

—- Mîine dimineaţă va sosi în oraş o comisie de experţi geologi. Mă vor căuta pe mine. De cazare nu va fi nevoie, îşi aduc corturi. Vor studia posibilităţile de extindere ale fabricii de porţelan, vom studia adică. Vă rog să reţineţi asta şi să le spuneţi tuturor la fel.

— Bine înţeles.

Colonelul nu mai avea nimic de spus, în schimb gazda avea chef de vorbă.

— Vă rog să nu vă supăraţi, aş dori să vă întreb ceva -— spuse ezitînd. – Doar şi interesul meu este să tac ca mormîntul. Sînteţi şi dumneavoastră de părere că între dispariţia copiilor şi construcţiile subterane este o legătură? Presupun că aţi întors problema pe toate părţile . . .

Raimond întîrzie răspunsul. Privi un timp în gol, apoi încet îşi întoarse privirea spre interlocutorul său.

Dar cu ce ochi! Nici urmă de plictis, nici de linişte, încredere sau speranţă nu era în această privire. Era o privire pătrunzătoare cu care cerceta discreţia interlocutorului, poruncindu-i în acelaşi timp o tainică tăcere, o privire dură şi totuşi înţelegătoare faţă de temerile tatălui celor în cauză. O privire bărbătească, înţeleaptă şi plină de milă profund umană.

•— Este – răspunse scurt.

Apoi adăugă cu vocea coborîtă şi cu o hotărîre spontană:

— Copiii au descoperit intrarea în buncăre şi acum sînt acolo jos ...

Gazda oftă îngrijorat:

— Şi sînt în pericol?

Colonelul nu răspunse. îşi examina preocupat ceaşca de cafea şi spuse:

— Ne-am înţeles să-mi puneţi o singură întrebare, la altele eu nu mai răspund. Puteţi fi sigur că am să fac pentru ei tot ce îmi stă în puteri. Şi trebuie să faceţi şi dumneavoastră acelaşi lucru şi

lucrul acesta trebuie să-l începeţi înăbuşind aceste gînduri. M-aţi înţeles?

— Da – dădu gazda din cap. Apoi se ridică stingherit de pe scaun gîndindu-se că oaspetele trebuie să se odihnească.

Colonelul Raimond îşi petrecu şi a doua noapte lîngă lumina filtrată verzui de abajurul veiozei de pe birou. Studia harta făcînd nenumărate schiţe. Păstră două dintre ele, pe celelalte le arse cu grijă în sobă, apoi se culcă.

A doua zi dimineaţa sosi într-adevăr o comisie tehnică de prospecţie. Veniră cu două camioane şi se opriră în faţa casei părinţilor lui Ro- bert.

Gospodina voi să-i ospăteze pe toţi. Abia putură să o convingă să renunţe. Raimond se urcă în primul camion ca să-i conducă spre fabrica de porţelan.

Raimond, însoţit de şeful grupului, intră în biroul directorului. întîlnirea fu scurtă, dură doar zece minute, apoi porniră la lucru şi pînă la ora prînzului corturile fură montate la poalele Şeii Dîmbului.

Geologii erau opt la număr. Doi dintre ei se vedea bine că sînt specialişti, ceilalţi şase, ajutoarele lor. Era o echipă complexă care elabora şi schiţele de plan, dar la nevoie lucra la fel de bine cu sapa şi lopata ca şi cu rădăcina pătrată. Se răspîndiră, evident ca să examineze terenul, apoi se adunară în grup pentru o consfătuire.

Seara Raimond se întoarse acasă cu o maşină.

— Nu-i pot lăsa pe ei în corturi în timp ce eu mă răsfăţ aici. Camera o reţin în continuare. S-ar putea să dorm eu sau vreun coleg al meu aici dar în genere voi dormi şi eu cu ei. Bagajele mi le las

aici, îmi iau numai lucrurile de strictă necesitate.

— Şi cina? – întrebă speriată gospodina.

Raimond mormăi cîteva cuvinte de scuză şi gazda îşi aţinti privirea severă şi plină de semnificaţii asupra soţiei sale.

Femeia se întoarse nelămurită şi tristă în bucătărie.

După drumul lung şi munca dură pe care o desfăşurase echipa, o masă la restaurant ar fi fost cît se poate de binevenită. Dar în seara aceea îşi pregătiră în grabă cîte ceva şi renunţară să meargă în oraş.

— Ţi-am spus eu – zise inginerul şef care îşi pusese un om de încredere să-i observe pe noii veniţi – ţi-am spus eu – mormăi seara, invitat la director acasă – că ăştia sînt nişte inspectori. Cînd cineva nu se poartă curtenitor e suspect, ăştia vor cu tot dinadinsul să ne găsească tot felul de greşeli, ai să vezi după aia observaţiile Centralei curgînd gîrlă.

Directorului nu i se părea atît de îngrijorătoare acţiunea geologilor, dar era prea obosit ca să angajeze o discuţie în contradictoriu cu inginerul şef.

-— O să fim vigilenţi.

— Şi trebuie să-i urmărim – adăugă inginerul.

— N-ai dreptul s-o faci şi ţi-o interzic categoric – se înfurie directorul.

Zadarnic încercă inginerul şef să-i urmărească pe geologi. A doua zi dimineaţa echipa îşi mută corturile cu cinci sute de metri mai sus. Săpau, investigan, apoi se consiătuiau dar păreau a nu fi siguri în nici un fel pe ceea ce făceau.

— în locul unde prospectează ei, n-aş ridica nici măcar o colibă – îşi zise în sine inginerul şef – sursa de materie primă se găseşte cu totul în altă parte şi uită-te la ăştia cum irosesc timpul şi banii statului trăind ca nişte veseli excursionişti.

O să-i pună el la punct cînd îşi vor prezenta concluziile, cu siguranţă aberante, pentru că cercetările lor de pînă acum nu pot da decît rezultate aberante.

Inginerul şef nu-i mai comunică directorului aceste gînduri. O să-şi dea el seama şi singur cînd va vedea fantasmagoriile acestor intruşi.

CAPITOLUL UNSPREZECE

Epuizat, Victor adormi. Somnul îi era agitat, tensiunea nervoasă acumulată se descărca acum repetînd chinurile suferite în celula de penitenţă.

Lumină orbitoare, întuneric beznă, ger cumplit, căldură înăbuşitoare, zgomote asurzitoare şi vaiere omeneşti îngrozitoare.

După vreo oră şi jumătate se auzi megafonul.

Victor se trezi pe loc. Fiecare fibră a reţelei sale nervoase era angajată în duelul acesta surd, instinctele îi funcţionau asemeni unui detaşament de comandă în alertă gata să acţioneze la primul ordin.

Se auzi din nou vocea care nu avea nici urmă de accent străin:

— Ordinul căpitanului Gerhardt: grăbiţi-vă să serviţi masa, după masă ancheta continuă. Am încheiat!

Instinctiv îşi întoarseră toţi capul spre peretele din dreapta. După cîteva secunde se auzi scîrţîitul liftului cu alimente. Robert apăsă pe buton şi găsiră intr-adevăr porţia de alimente pentru ziua aceea.

Trei porţii.

Robert duse laptele praf în baie, apoi deschise prima cutie de conserve. Eva le luă pe celelalte două. Băiatul îi înţelese îndată gîndul. Acum dispuneau de patru cutii, vor consuma doar două, celelalte le vor păstra pentru seara.

Robert deşi nu era prea bucuros de soluţie, acceptă.

Victor îşi revenise într-atît încît să se poată aşeza la masă. Acum îşi dădea seama cît îi este de foame. Eva observă şi voi să mai desfacă o cutie de conserve dar Victor o opri.

Nu e nevoie, am să suport! îi spuse din ochi.

Fata încercă să-i dea din porţia ei, dar el o opri, acceptă doar o bucăţică de pesmet.

Terminară de mîncat şi Victor se întinse din

nou pe divan. Abia acum simţi într-adevăr cît era de epuizat. Ştia însă că trebuie să stea de veghe. Era curios să afle cum va fi ancheta la care va fi supus Robert.

Se înşelase însă pentru că la anchetă fu chemată Eva.

— Häftling numărul trei – se auzi vocea scîrboasă a căpitanului. Ia o hîrtie şi un creion şi pregăteşte-te să răspunzi la întrebări.

Eva îşi privi surprinsă fratele, apoi luă creionul şi hîrtia.

Vocea continuă:

— Eşti gata? Atunci notează! Am de pus o singură întrebare, Häftling numărul trei: Cum funcţionează în orăşelul L oficiul poştal şi reţeaua telefonică? Atenţiune, întrebarea pare simplă doar la prima vedere. Trebuie să indici ce număr de salariaţi lucrează la oficiile respective, între ce ore, cum este asigurată paza clădirilor în timpul zilei şi noaptea. V-aş putea recomanda Häftling numărul trei să faceţi un mic schimb de experienţă cu Häftling numărul unu. Veţi afla de la el ce păţeşte acela care scrie neadevăruri sau încearcă să treacă sub tăcere anumite lucruri. Veţi mai afla de la el că Gerhardt nu glumeşte de fel.

Häftling numărul trei! Ceea ce vei scrie pe hîrtie va fi scris pe proprie răspundere şi vei suporta toate consecinţele. Dacă vei fi docil nu vei păţi nimic neplăcut, dar dacă ai de gînd să nu fii înţelegător celula individuală te aşteaptă. Ce înseamnă asta îţi poate descrie cu lux de amănunte colegul dumitale. Cum eu aştept răspunsul la întrebare abia deseară, ai suficient timp spre a te informa.

Un declic slab. Căpitanul încheiase ceea ce avusese de spus.

Lui Victor îi pieri somnul. De ce oare a luat fata la rînd? Logic ar fi fost să urmeze la rînd numărul doi: Robert. Să fie ăsta doar un simplu capriciu?

Sau poate căpitanul contează pe faptul că Eva e mai slabă?

Victor îşi încleştă pumnii la gîndul că Eva ar putea fi supusă oribilelor chinuri ale camerei de tortură. Nu, aşa ceva nu trebuie să se întîmple.

El nu poate permite cu nici un chip aşa ceva!

Dar cum se poate evita?

în primul rînd va verifica răspunsurile fetii. în fond, sînt nişte întrebări atît de lipsite de importanţă încît fără nici o rezervă poate scrie chiar adevărul. ..

Oare aşa să fie?

Poşta şi telefoanele nu sînt păzite nici ziua nici noaptea,- La ce naiba le-ar fi păzit? Dar oare e indicat să afle căpitanul aşa ceva? Cine ştie ce intenţii are? Trebuie apărată Eva, sau trebuie apărat oraşul?

între timp fata s-a apucat să scrie răspunsul. Cînd termină îi dădu foaia lui Victor. Efectivul îl scrisese, evident, din inspiraţie. Afirma că instituţiile respective sînt păzite cu străşnicie şi ziua şi noaptea. Victor ar fi vrut să şteargă afirmaţia asta. Dar avea oare dreptul, s-o împiedice pe Eva să-l deruteze pe căpitan, făcîndu-l să creadă că cele două clădiri sînt sub continuă supraveghere.

Dar căpitanul s-ar putea să dispună de informaţii exacte şi să nu vrea decît să le verifice sinceritatea? E limpede că şi pe Victor îl pedepsise

pentru careva dintre datele ireale pe care le consemnase.

Victor o privi îngrijorat pe Eva. Fata îi întoarse privirea şi Victor îşi dădu seama că frămîn- tarea lui e zadarnică. Eva nu va accepta să schimbe nici o iotă din răspunsul aşternut pe hîrtie. îşi asumă răspunderea unei atitudini pe care o avusese dealtfel şi el. Unica atitudine cinstită, unica posibilă. Şi acum lui Victor îi era limpede că n-are nici un drept de a se amesteca, nemaivorbind de faptul că era convins că ar fi şi inutil. Asta i-o spunea privirea hotărîtă şi calmă a Evei.

Şi totuşi nu avea voie să-i permită să intre în camera de tortură. O va reţine. Să vedem ce li se poate întîmpla dacă se opun? Nici măcar înfometarea nu este atît de chinuitoare ca acea încăpere de tortură. Şi cît timp îi poate frustra de hrană? Căpitanul şi acoliţii lui nu intenţionează să-i suprime. Asta ar fi putut să o realizeze mai uşor şi mai din vreme dacă ar fi vrut. Modul complicat şi costisitor, minuţiozitatea cu care au montat celula demonstrează că au foarte mare nevoie de prizonierii căzuţi în capcană. Ei bine, atunci să-şi dea seama că nu au pus mîna pe nişte prizonieri oarecarel

Robert, care citise şi el hîrtia, îl privea întrebător pe Victor.

Victor dădu doar din cap în timp ce Eva, apropiindu-se de poşta pneumatică, îşi încredinţa acesteia răspunsul.

Victor strînse pleoapele dar nu adormi. Acum începu să-l preocupe din nou persoana şi reapariţia servitorului, sau colaboratorului, sau poate, cine ştie, a prizonierului căpitanului.

îşi frămînta memoria încercînd să găsească o asemănare de voce cu a cuiva cunoscut şi să deducă astfel vîrsta individului, personalitatea posibilă a acestuia şi odată cu asta şi rolul pe care l-ar putea împlini. Recunoscu apoi în sinea lui că nu poate deduce nimic. Sînt obosit, epuizat! îşi spuse el. Dracu pricepe toată afacerea asta. Din toate ipotezele cea mai plauzibilă rămîne tot aceea că Gerhardt a montat o situaţie artificială şi, în realitate, totul e o farsă. Şi adormi. Dormi un somn lung şi odihnitor. Nu se trezi nici măcar seara, cînd Robert notă pe foaia calendarului: ,,11 iulie – marţi seara – ora zece".

Eva puse de o parte conserva lui Victor, împărţi porţiile în trei şi după ce mîncară se culcară şi ei.

Deşi se culcaseră după Victor, amîndoi se treziră înaintea lui; dimineaţa între şase şi şapte. Prima se trezi Eva, apoi Robert. De cum se trezi, Eva scrisese pe o hîrtiuţă o întrebare: „Ai dormit bine?" şi i-o întinse fratelui ei cînd se trezi şi el.

„Da" răspunse el şi adăugă: „Dar tu?"

„Nimic deosebit" răspunse fata şi privi cu recunoştinţă spre Victor. El fusese doar cel care descoperise existenţa drogurilor în laptele praf şi înainte de a pleca spre camera de tortură avusese grijă să le comunice.

Oare ce i se întîmplase lui dincolo? Ieri nu voise să-l sîcîie, văzuse doar cît era de chinuit. Bietul băiat. Deşi chiar căpitanul îi spusese să-l întrebe pe Victor. Acum însă va trebui să-l întrebe. La urma urmei trebuie să fie pregătită pentru ce o aşteaptă.

La ora şapte notaseră pe calendar data de

miercuri, Victor se trezi la opt fără un sfert.

Eva se grăbi să-i servească lui Victor, la pat, mîncarea rămasă de seara. Robert, somnoros şi flă- mînd, se pregătea să intre în baie, voia să evite spectacolul care i-ar fi stimulat şi mai mult foamea. Cu un gest, Victor îl reţinu. Oferta era fermă, nu putea refuza.

,,Coşmar?" scrise pe hîrtia de corespondenţă. Ceilalfi doi, negară zîmbind.

„Deci laptele praf..." scrise din nou, apoi îşi dădu seama că ştiau şi ei şi şterse cuvintele scrise făcîndu-le ilizibile.

După ce intră Robert în baie Eva îl întrebă pe Victor: ,,Ce ţî-au făcut în camera de tortură?"

Victor ridică din umeri, apoi, neputînd să evite răspunsul, îi scrise fetii vag despre reflectoare şi despre corul acela infernal —■ trecu sub tăcere alternanţa de temperatură. Nu ştia încă precis ce va face, dar era hotărît să nu o lase pe Eva să intre în celula de tortură. Nu avea deci rost să o chinuie de pomană.

Eva strînse hîrtia, voia să i-o arate şi lui Robert. Băiatul se întoarse curînd şi citi impasibil rîndurile aşternute pe hîrtie. îşi cunoştea prietenul şi ştia că *dintr-atît* nu se putea întoarce în *halul* în care revenise în camera lor. I se păru şi lui inutil să-i comunice Evei acest gînd. Se aşează lîngă masă şi, invitîndu-l pe Victor, desfăcu hîrtia pe care era desenată tabla de şah.

Victor refuză să joace.

Robert o invită pe Eva, fata primi, mai mult ca să-l lase pe Victor să se odihnească.

Toate gîndurile lui Victor erau concentrate asupra găsirii unei modalităţi de a o scăpa pe Eva

de chinurile celulei, de tortură fără ca asta să afecteze prea mult situaţia lor.

Dar dacă Gerhardt nu va repeta penitenţa de ieri, era şi asta o ipoteză, dar cea mai puţin verosimilă.

Privi în jur căutînd parcă un răspuns ascuns undeva în pereţii camerei.

Pe peretele din dreapta erau aliniate nişte mine. Despre rostul acestora căpitanul Gerhardt nu vorbise încă. Nici măcar nu le interzise să se atingă de ele. Dacă acestea ar fi prezentat un pericol le-ar fi atras cu siguranţă atenţia.

Spre uimirea jucătorilor de şah Victor sări brusc în picioare şi trase de unul din mine.

Dinspre megafon se auzi un declic slab, apoi vocea „trădătorului”.

— Nu aveţi voie să vă atingeţi de nimic fără a avea instrucţiuni de la căpitanul Gerhardt. Dacă se repetă, voi raporta.

Declic. Linişte.

Asta ce-a mai fost?

Şobolanul ăsta îi ţine oare tot timpul sub observaţie?

Stă undeva într-o cămară şi receptează semnale luminoase ori de cîte ori ating ei vreun obiect? Poate raportează şi de cîte ori folosesc ei baia? Poate îi vede chiar?

Victor ar fi vrut să mai tragă o dată de miner, sau măcar de un altul. Renunţă, nu trebuia înfuriat căpitanul Gerhardt tocmai acum. Şi, după cum înţelesese, şobolanul nu va raporta prima încercare. Să ne limităm pentru moment la atît.

Fantastic, de ce tehnică uluitoare dispune că-

pitanull

Victor se culcă din nou.

Dotaţia tehnică atît de exagerată şi complicată îl punea pe gînduri: două gratii care închideau culoarul şi care atunci cînd intraseră ei nu erau acolo; mînerele care transmit semnale recepţionate de un observator; tortura pe bază de reflectoare, megafoane şi termostate; liftul alimentar şi poşta pneumatică .. .

Toate erau un indiciu sigur că nu vor avea curînd prilejul să dea ochii cu domnul căpitan. Dar cu tehnica îşi puteau permite să cocheteze. Ce ar fi să întoarcă împotriva lui toată această maşină infernală găsind o fisură în mecanismul acesta complex? Cei doi şahişti îl priviră din nou miraţi.

Victor sărise în picioare şi, preocupat, măsura cu paşi egali camera, lucru care nu-i prea era în fire. Aceasta o ştia cel mai bine Robert care, cunoscîndu-şi prietenul, văzuse de nenumărate ori că atunci cînd îl frămîntau probleme vitale părea calm pînă la placiditate. Dacă Victor era atît de agitat, fără îndoială îi venise o idee extraordinară.

Ideea nu era încă decît o vagă părere, dar cu atît mai mult îl neliniştea. Se duse în baie şi reveni cu cratiţa în care dizolvaseră laptele praf. Era o crăticioară rotundă, încercă să-i îndoaie marginile dar nu reuşi. O duse înapoi şi strînse cutiile de conserve. Erau opt bucăţi. Eva, probabil

clin instinct de gospodină spălase cu grijă cîteva dintre ele, cu toate că după ce făcuseră din primele cutii pahare pentru apă, celelalte nu le mai erau necesare. Victor le presă puţin şi încercă să le vîre una într-alta, reuşi cu trei dintre ele, pe celelalte le puse deoparte, pe cele trei le călcă în picioare în aşa fel încît nici o forţă din lume nu le-ar fi putut desprinde una de alta. Cînd termină, aşeză ciudăţenia fabricată pe minerul ridicat al poştei pneumatice.

Eva şi Robert priveau nelămuriţi acţiunea lui Victor, dar simţeau, văzîndu-i concentrarea, că orice întrebare ar pune ar fi în zadar.

Terminînd de meşterit se culcă, îşi sprijini capul pe mîinile încrucişate şi îşi aţinti privirea în gol. Spre prînz se încheie şi partida de şah. Eva se duse în baie, în curînd se auzi prin uşa închisă jetul de apă al duşului. Robert se întinse pe divanul fetii.

Respiraţia egală a lui Robert era un indiciu că aţipise, Victor se ridică încetişor, luă de pe masă lanterna de care nu se atinseseră de cînd erau aici. O aprinse cu grijă, ardea. O stinse, o vîrî în buzunar şi se culcă din nou.

Eva reveni din baie, proaspătă şi cu un zîmbet forţat pe buze. Pe Robert îl trezi zgomotul uşii, îi zîmbi fetii la fel de forţat apoi sări cu o mişcare bruscă de pe pat.

Eva îi făcu semn să rămînă, dar Robert porni precipitat spre uşă, apoi îndărăt: unu, doi, trei, unu, doi, trei...

Victor îşi privea prietenul fără să spună nimic. Ştia că nu reuşise să-l înşele atunci cînd mi

nimalizase voit descrierea torturilor suferite în celula individuală, ameninţare de care nu scăpaseră încă. Robert nu îl credea şi nu-l credea nici Eva. Fata zîmbea, dar aştepta, desigur cu inima strînsă cît un purice, chemarea căpitanului Gerhardt.

Era ora prînzului...

Robert ştia şi el ce o aşteaptă pe Eva şi sentimentul de neputinţă care-l copleşea era cumplit.

Douăsprezece şi jumătate ...

Cît o să mai dureze iadul acesta?

La unu fără un sfert se auzi vocea căpitanului:

— Vorbeşte Gerhardt. Häftling numărul trei, nici dumneata nu ai declarat adevărul. Pentru asta azi vom tăia porţia dumitale de hrană şi vei trece în celula de anchetă. îmi pare sincer rău, dar eu v-am atras dinainte atenţia. Şi Häftling numărul unu ţi-ar fi putut spune... Ei bine, mişcă.. .1

Uşa se deschise şi Eva, cu bătăile inimii accelerate, făcu un pas spre ea, cînd Robert o prinse de încheietura mîinii şi răsucindu-i braţul o zvîrli cu putere pe pat. Fără să ţină seama de ţipătul fetii se întoarse şi se îndreptă spre uşă, dar Victor păşise peste prag ţinînd într-o mînă cutiile de conserve strivite, cu cealaltă făcîndu-i semn lui Robert să tacă. Robert dădu înapoi, nu-şi mai putea reţine prietenul. Şi n-avea nici un sens să se furişeze după el. Se descumpăni o clipă şi, pînă să-şi revină, uşa se închise fără nici un zgomot în urma lui Victor.

Eva, pentru prima oară de cînd fuseseră închişi aici, ţipă disperată:

— Ce ai făcut?

Robert, dezorientat, stătea, clătinindu-se în mijlocul camerei.

— Nu trebuia ... tot el... şi a doua oară ... Un plîns cu sughiţuri scutura umerii fetii.

Robert voi să se apropie de fată, să-i spună consolînd-o că nu asta voise, că altfel îşi imaginase lucrurile şi că nu se înţelesese cu Victor, că fusese şi el surprins de hotărîrea acestuia, dar în clipa aceea de afară se auzi o împuşcătură.

Apoi încă una şi după ea un zgomot infernal, explozii, zornăituri.

Ce s-a întîmplat?

Să fi observat căpitanul Gerhardt substituirea de persoană şi să-l fi împuşcat pe Victor? Dar zgomotul acela de iad ce putea să fie? Ce poate să fie zgomotul acesta continuu, mai slab dar persistent ca o suită neîntreruptă de declicuri.

Robert se repezi la uşă şi începu să bată cu pumnii în ea. Desigur în zadar.

Eva stătea îngrozită pe pat, nu mai plîngea, respira doar suspinînd, incapabilă să articuleze vreun cuvînt.

Şi, deodată, ca un răspuns ironic, se auzi zgomotul liftului alimentar care le servea impasibil, hrana cea de toate zilele . . . Două porţii ...

CAPITOLUL DOISPREZECE

Cînd ieşi pe uşă, Victor zări din nou cele două grilaje şi între ele celula luminată. Cu lanterna aprinsă lumină culoarul, într-o parte şi în cealaltă. Bezna se destrămă dar nu se vedea decît un coridor pustiu. Băgă iute lanterna în buzunar şi trecu tabla presată în mîna dreaptă. Cînd trecu pragul celulei de tortură aşeză cu grijă cutiile presate în coljul de jos al canatului uşii.

Socotea că dacă uşa nu se poate închide de tot va rămîne un spaţiu suficient de mare ca temperaturile excesive ale camerei să se mai anihileze puţin.

Se gîndea doar la atît?

La drept vorbind nu. Se gîndise şi la ceea ce s-a întîmplat într-adevăr după aceea. Spera să facă o breşă în angrenajul acela tehnic potrivit ca un ceasornic. Ce se putea întîmpla?

Şi iată, după ce a păşit pragul celulei, uşa ce-i drept s-a închis, dar împiedicîndu-se de cutii, scîrţîind îngrozitor, a glisat înapoi, şi s-a mai închis o dată, în clipa aceea s-au auzit cele două împuşcături pe coridor şi tot atunci începu hărmălaia. Uşa se trîntea şi se deschidea iar, afară se auzeau huruituri, apoi pe neaşteptate uşa se opri deschisă pe jumătate, zgomotele de pe culoar se estompaseră şi se auzi vocea căpitanului Gerhardt:

— Ei bine, să începem Häftling numărul trei. N-ai vrut să asculţi sfatul căpitanului Gerhardt,

acum vei face cunoştinţă cu metodele lui mai dure...

Victor chiui. Gerhardt n-a observat nimic, Gerhardt nu ştie că el, Victor, din voinţa lui, a luat asupra sa chinurile cărora trebuia să le fie supusă fata, nu ştie că uşa a rămas deschisă, căpitanul comandă mecanismul uşii, dar nu este informat îndată dacă mecanismul nu se supune comenzilor lui. Dar ce să fi însemnat oare împuşcăturile?

Să fie altcineva acela care a tras?

Gerhardt îşi continuă textul:

... aşa deci Häftling numărul trei. Ai să vezi acum că nu se poate glumi cu căpitanul Gerhardt. Un duş rece te va lămuri.. .

Oare celălalt să nu-l fi informat încă pe căpitanul Gerhardt?

în angrenajul acesta diabolic, să nu-i fi fost posibil s-o facă?

Victor, prudent, privi pe deschizătura uşii. Cele două gratii de pe coridor, coborîte din tavan erau ridicate pînă la mijloc.

Victor era liber!

Dacă drumul fără perspective spre măruntaiele muntelui se poate numi libertate.

Oare nu e doar o nouă capcană?

... îl facem să joace puţin pe Häftling numărul trei. Dispunem de toate mijloacele spre a-l face să devină mai înţelegător ...

încă n-a aflat nimic. Şi ce interes ar putea avea el, sau celălalt să-l facă să iasă din închisoarea lui sigură. Era doar prizonierul lor, dispuneau total de el. Era firesc să-i izoleze cînd au pătruns aici. Dar acum?

Ia să ne mai gîndim puţin:

Şi dacă celălalt, acel presupus celălalt care a tras adineauri două gloanţe – nu l-a putut informa pe căpitan pentru că trebuie să stea de veghe să-l poată împuşca pe Victor de îndată ce trece pragul celulei? Dacă ne putînd repara mecanismul, stricat al gratiilor a hotărît să-l lichideze amăgindu-l să iasă?

La urma urmei asta o putea verifica uşor. Celălalt spre a-l putea ochi are nevoie de lumină. Victor se întoarse în celulă, aprinse lanterna şi examină placa de sticlă a acoperişului. Era destul de jos acest acoperiş, îl ajungea chiar fără să fie nevoie să se ridice măcar pe vîrfuri. Luă cutiile strivite şi le azvîrli în tavan. Sticla se sparse zăngănind şi Victor văzu exact imaginea la care se aşteptase: un bec, un reflector şi un megafon. Megafonul funcţiona încă.

... pentru că cine crede că se poate glumi cu căpitanul Gerhardt, se înşală amarnic. Pentru că Gerhardt nu e chiar de colea ...

Şi se aprinse reflectorul. Victor aruncă încă o dată cu toată forţa cutiile de conserve. Sticla se sparse cu zgomot.

... şi nu poate fi păcălit cu una cu două, el pretinde o disciplină de fier şi are grijă ca ...

Voi să spargă şi becul, dar renunţă. Ajungea cu uşurinţă la el aşa că se mărgini să-l deşurubeze doar. Cine ştie dacă nu va avea cîndva nevoie de el?

... şi acum să-l jucăm puţin pe prizonierul nostru nesupus. întîi puţintică răcoare, să-l împrospătăm, apoi o baie bunicică de aburi...

Victor stinse lanterna şi îşi îndreptă toată

atenţia asupra coridorului, gîndindu-se că dacă adversarul are vreo posibilitate să facă lumină o va face. Dar de ce nu poate avea posibilitatea? La urma urmei nu poate bîjbîi prin beznă ...

Dar nu se aprinse nici o lumină.

Victor strîngea încă în mîna stingă cutiile de conserve. Acum întinse mîna şi ciocăni cu ele podeaua. Individul ar fi putut trage, şi la acest zgomot pe întuneric, căci, la urma urmei, ar fi putut vedea înălţimea la care se ridicase grilajul. Dacă ar fi tras la înălţimea genunchiului îl nimerea sigur pe acela care ar fi vrut să se strecoare pe sub el.

Nu se auzi nici o împuşcătură.

Victor mai aşteptă o bună bucată de vreme, între timp megafonul amuţise şi în celulă temperatura cobora vertiginos, aerul rece filtrîndu-se pe deschizătura ce i se oferise pe neaşteptate. Se tîrî prudent pînă la uşa din faţa lui. Uşa era complet etanşă, atît de strîns încît nu reuşea să-i determine prin pipăit nici măcar marginile. îi veni ideia să bată în uşă, apoi se răzgîndi, era încă în pericol. Şi la ce i-ar fi folosit? Se strecură fără zgomot pe sub grilajul din stînga pătrunzînd în hăul coridorului. Se tîra pe burtă, lipit de podeaua de beton. îl dureau muşchii din cauza efortului făcut pentru a nu se ridica mult de la pămînt. Făcuse un drum istovitor – în realitate cîţiva metri – şi ajunse la un punct unde coridorul cotea brusc la dreapta. Nu mai rezista: se ridică. La urma urmei dacă ar fi vrut să-l împuşte careva ar fi putut s-o facă şi pînă acum şi era greu de presupus că toate colturile acestei capcane subterane să fie păzite.

înainta cu prudenţă, păşind fără zgomot cu paşi de pisică, se oprea din cînd în cînd şi asculta

cu toate fibrele timpanului încordate. •— Dar coridorul era învăluit în întuneric şi linişte deplină.

În beznă ai întotdeauna sentimentul că este cineva în spatele tău, chiar dacă nu se aude nici o suflare sau mişcare. Victor simţea cu toată fiinţa lui că e singur, că la o anume distanţă nu se află nimeni pe coridor. Aprinse lanterna.

La zece metri distanţă coridorul se termina cu o uşă. Se furişă pînă acolo şi îşi lipi urechea de ea. Brusc trebui să se agaţe de ceva pentru că uşa care se deschidea înăuntru nu fusese închisă cu clanţa. Stinse lanterna, se lipi de perete şi împinse uşa uşor, cu vîrful degetului.. .

Se aşteptă să pătrundă într-o altă încăpere dar cum ochii i se obişnuiseră cu bezna, zări foarte departe o licărire de lumină. Deduse că şi după uşa aceea se întindea acelaşi coridor. Acum nu mai avea nevoie de lanternă. Se îndreptă păşind în vîrful picioarelor spre sursa de lumină. La început sperase că mergînd în direcţia luminii va ieşi la suprafaţă, apoi îşi dădu seama că lumina era artificială. Era doar pîlpîirea slabă a unui beculeţ, în schimb se auzea un zumzet din ce în ce mai puternic.

Ajunse în sfîrşit. Coridorul se lărgea, apoi se înfunda într-o încăpere largă. Zgomotul se auzea din spatele peretelui din dreapta şi era produs de un oarecare generator de curent.

Victor se afla în incinta unei micuţe uzine electrice, utilate cu un tablou de comandă reglementar, cabluri, lădiţe cu scule, şi nimenea nicăieri.

Alese dintre scule un ciocan masiv, era bun şi acesta ca armă de apărare, apoi se apropie de uşa

din fată, probabil a doua ieşire din uzină.

Uşa era încuiată.

încotro s-o pornească?

înapoi pe coridor.

Stinse lanterna şi se descălţă. Cu lanterna într-o mină, cu pantofii pe care nu voia să-i lase acolo neştiind dacă se mai poate întoarce sau nu, în cealaltă, Victor se strecură îndărăt, pe coridor. Asculta atent dar nici un zgomot nu indica prezenţa cuiva care l-ar fi putut urmări. Cu toate acestea avansa încet şi cu prudenţă gata oricînd la o întîlnire neprevăzută. Ajunse astfel la locul unde coridorul cotea spre stînga, spre celule. în faţa lui aceeaşi beznă şi linişte totală. Inima îi bă- tea puternic. Se putea aştepta să dea ochi cu duşmanul. Aşteptările lui rămăseseră însă fără rezultat. Unde poate fi Gerhardt şi ce aşteaptă oare?

După ce se încredinţă că dinspre coridor nu vine nimeni îi pipăi colţurile, spre marea lui surpriză culoarul continua şi în faţa lui. Acel cineva care trăsese gloanţele s-ar fi putut ascunde în preajma celulelor aşa că el se hotărî să meargă drept înainte pe drumul încă neumblat spre care-l atrăgea şi curiozitatea. Şi coridorul acesta cotea repede spre dreapta, Victor se uită prudent în lungul lui. Văzu o dîră subţire de lumină dar nu putea aprecia la ce distanţă este. Aşteptă încordat cîteva clipe, dar nu auzi nici un zgomot. Porni înainte păşind în vîrful picioarelor. După ce merse vreo douăzeci, douăzeci şi cinci de metri ajunse din nou în faţa unei uşi. Uşa nu era bine închisă şi lumina se filtra pe deschizătura ei. Şi aici liniştea era absolută. Se lipi, cu respiraţia oprită de perete, gata oricînd să se apere cu ciocanul pe care-l

ridicase deasupra capului şi privi prin deschizătură.

Se trezi în faţa unei imagini de groază.

Văzu colţul unei mese, marginea spătarului unui scaun şi pe jos o uniformă germană, culcată parcă cu grijă, avînd deasupra gulerului – da chiar deasupra gulerului – un craniu omenesc. Un schelet îmbrăcat, uitîndu-se cu atenţie descoperi căzută într-un colţ şi cascheta militară.

Victor nu era un băieţel sperios, dar privind tabloul care i se dezvăluia în faţa ochilor simţi pierindu-i orice putere. Se clătină pe picioare şi uitînd cu desăvîrşire orice măsură de siguranţă oftă din adîncul pieptului. Apoi intrară din nou în funcţiune, febril, instinctele. Nu e urmărit? Nu, nu se aude nici un zgomot, totul e mort şi liniştit. Oare în camera asta, în afara imaginii de groază pe care o văzuse, ce surpriză îl mai aşteaptă?

Nu are decît o singură soluţie, va trebui să intre. Şi dacă înăuntru stă cineva Ia pîndă?

Lîngă un schelet? Acela nu poate fi decît un nebuni Pe Gerhardt îl bănuia de mult că poate fi nebun . ..

Cu o decizie bruscă îşi izbi pantofii de uşă. Cel dinăuntru trebuie să reacţioneze într-un fel.

Nu se auzi nimic.

Abia atunci observă Victor cheia care era pe dinafară.

Prinse zdravăn clanţa ca în caz de pericol să poată trînti uşa şi învîrti cheia. Apoi împinse încetişor uşa. Nici o mişcare, nici înăuntru, nici în spatele lui.

Pînă să i se dezvăluie toate cotloanele camerei 1 se păru o veşnicie. Masa, un pat de campanie

intr-un colţ, o altă uşă, leit acelei care da din camera lor spre baie, un raft uriaş pentru cărţi, un aparat de radio pe un dulăpior şi nimeni care să observe uşa acum aproape complet deschisă prin care el vedea toată camera şi vedea că, în afara scheletului, în ea nu se mai afla nimeni...

Scoase cheia din broască pentru ca la nevoie să se poată apăra închizîndu-se şi intră. Pe masă zăcea un plic mare, îngălbenit de vreme. Lîngă el ochelari şi stilou. Patul nestrîns de parcă acum l-ar fi părăsit stăpînul său. Cine? Scheletul acesta care zace aici ca şi cum chiar acum s-ar fi răsturnat de pe scaun?

Să se fi prăbuşit într-adevăr de pe scaun cu zece ani în urmă? în cît timp se descompune un cadavru?

Pe masă zări o placă de sticlă, sub ea o hartă şi pe colţul mesii o cutie de metal cu un şir de butoane numerotate. Observă de îndată că fiecărui buton îi corespunde un şir paralel de numere: de două ori unu, de două ori doi... Dar se putea gîndi el acum la rostul acestora?

Viaţa îi era încă în pericol.

Şi unde este Gerhardt?

Şi unde este celălalt? Cel care a tras? De ce au părăsit acest cadavru? Le-a fost silă de el? Dacă ar fi fost aşa ar fi încuiat şi uşa după ei... Sau poate foloseau camera asta venind aici pentru butoane, pentru radio. Oricum ar fi putut să-l ia de aici sau dacă le-a fost silă măcar să-l fi acoperit.,.

Obsesiv revenea ideea că scheletul acesta nu a fost văzut încă de nimeni. Că a rămas aşa cum căzuse de pe scaun şi nimeni nu fusese pe aici de

atunci.

Să înnebuneşti, nu alta.

Victor strînse bine coada ciocanului şi trase cu urechea spre coridor. Nimeni. Apoi zări din nou plicul. Se apropie de masă, îl luă şi îl desfăcu. în plic cîteva pagini scrise îndesat. Victor nu ştia nemţeşte dar voi să vadă cui îi e adresată epistola:

„Dragă Kurt!"

„Mein" înseamnă al meu. Deci „Dragul meu Kurt!"

Să fie scrisoarea mortului? Testamentul lui? Şi plicul nu l-a desfăcut nimeni? Victor alese ultima foaie şi citi uluit semnătura:

„Gerhardt"

Gerhardt? Scheletul? Ce poate fi asta? Ce se întîmplă aici?

Victor căzu pradă unei bănuieli cumplite, atît de cumplite încît simţi nevoia să se aşeze pe scaun spre a-şi aduna gîndurile.

Gerhardt nu există. Gerhardt este o fantomă. Dar atunci cine le vorbise? Nu, asta nu poate fi cu putinţă, Gerhardt o fi plecat iar ăsta a rămas aici, dar cine este acesta? Şi cine este acel celălalt care a tras cele două împuşcături? Cum de n-a apărut pînă acum? Sau poate totul a fost doar o închipuire şi cele două împuşcături nu se auziseră în realitate?

Din punctul *lor* de vedere el n-ar fi avut voie cu nici un chip să pătrundă aici. Toate amănuntele demonstrează că aici este centrala construcţiei subterane. Iată şi harta, ia să vedem! Planul coridoarelor, încăperile numerotate. Pe cutia cu butoane ambele clape cu numărul patru sînt

cuplate. Ce poate însemna patru?

Să pornim de la ieşire! Ei, ia te uită, sînt două ieşirii Care este a lor? Evident aceea foarte apropiată de două încăperi situate pe cele două laturi ale coridorului... Da, asta este .. . Atunci celula lor este şi ea aici; numărul doi. Coridorul este notat cu unu. Camera de tortură poartă numărul trei. Da, celula lor este numărul doi, pe plan e desenată şi baia, dar nu e numerotată aparte. Ia să vedem butoanele. Şi cel notat cu numărul doi şi acela notat cu numărul trei sînt cuplate, nu le observase de la început pentru că erau apăsate doar pe o singură parte a şirului. Şi patru? Drept înainte, apoi la stînga la capătul coridorului. Acolo era uzina electrică. Prin ce se deosebeşte uzina de celula lor? Ia să vedem, în primul rînd are uşa deschisă. Şi prin ce se deosebeşte de coridor? Să apăsăm al doilea buton cu indicativul respectiv! Victor scoase capul pe uşă. Pe coridor se aprinsese lumina. Aşa! Uzina şi celula lor sînt luminate. Şi atunci, butonul cu numărul doi, acela care nu este cuplat, acela trebuie să fie de la uşa celulei lor. Trebuie să-l cupleze.

Repede pentru că se pare că acum sînt singuri aici. Dar cine poate şti cît timp?

Victor apasă butonul, îşi înhăţă pantofii şi goni pe culoarul acum luminat, spre prietenii lui, uitînd orice măsură de prevedere.

Cei doi nu îndrăzniră să iasă din celulă de- cît după ce îl văzură pe Victor strecurîndu-se pe sub gratii şi apărînd în fata lor ...

Îl străfulgeră gîndul că poate dacă ar fi apăsat şi pe butonul cu numărul unu, gratiile s-ar fi ridicat şi acum n-ar fi fost nevoie să se strecoare pe

sub ele. Apoi alungă această legătură logică inutilă, care îi apărea în minte probabil automat izvorînd din structura intimă a modului său de a gîndi? .. .

Automat?

Dacă gratiile au coborît automat şi celula de tortură funcţionează tot automat? Dealtfel asta şi voise, să facă o breşă în acest sistem tehnic ultraspecializat...

Dar e acum timp pentru astfel de cugetări?

— Veniţi – le făcu semn celor doi să se strecoare şi se strecură el primul pe sub gratii. în faţa lor era uşa blindată pe care intraseră şi pe care nu o puteau deschide, nici pe dinăuntru nu avea nici un fel de clanţă.

— Aşteptaţi o clipă! – şi fugi spre camera mortului. Cuplă butoanele cu numărul unu, ascunse grăbit filele scrisorii în buzunar.

în cîteva secunde fu înapoi, dar nici acum uşa blindată nu se clintea.

— Spune-ne în sfîrşit ceval – îl apostrofă enervat Robert.

— Desigur, iertaţi-mă ...!

Le poveşti pe scurt destul de încurcat şi bîlbîindu-se aventurile şi descoperirile de pînă acum. Pentru ca cei doi să înţeleagă fu nevoit să repete povestirea.

— Şi ce facem acum? – întrebă Robert.

— Apăsam pe butoanele cu numărul cinci. A doua ieşire e numerotată cu cinci.

Acum însă se îndoia şi el de succes.

Se strecurară pe sub gratiile care nu se mişcară la apăsarea pe buton – s-au stricat, gîndi Victor – şi se îndreptară grăbiţi spre coridor.

— Eva să nu intre! – spuse Victor pentru că voia s-o ferească de priveliştea scheletului acoperit.

— Lasă uşa deschisă, noi o să stăm aici afară, de pază – zise Robert luînd ciocanul din mîna prietenului său.

Victor intră şi abia acum îi veni în minte să deschidă uşa care dădea spre baie. Baia era exact la fel cu aceea de lingă celula lor şi aşa cum prevăzuse, era goală.

Apăsă ambele butoane de la poziţia cinci şi ieşi.

-— Haideml

Şi ca unul care cunoaşte bine locurile o porni spre uzina electrică. Aici îşi completară ,,armamentul", Victor luă o rangă, Eva o pilă lungă.

Victor avusese dreptate. Se deschise şi uşa de vis â vis şi în faţa lor se întindea un alt coridor luminat, apoi cotea şi acesta spre dreapta paralel cu celălalt.

Deci şi cealaltă intrare este situată tot în coasta acelui munte cu grohotişuri – gîndi Victor.

Ajunseră la uşă, dar aici îi întîmpină o nouă supriză: şase discuri asemănătoare leit cu cele de pe partea exterioară a uşii pe care intraseră în labirint.

Victor încercă să formeze numerele bine ştiute, întîi pe al doilea, apoi pe primul, cel care se dovedise la timpul său a fi eronat.

Aici nu se potrivea nici unul dintre ele.

Discurile întoarse reveniră în cîteva secunde la poziţia iniţială.

— Discurile semnalizează că numărul e greşiţi

declară Victor.

— Şi atunci? – întrebă Eva.

— Deocamdată trebuie să ne întoarcem. încercăm şi celelalte butoane, deşi mai mult ca singur uşa asta funcţionează altfel.

— Deci sîntem în continuare prizonieri – remarcă Robert întristat.

— Vom reuşi să ieşim! – răspunse ritos Victor. Dacă nu merge altfel vom descoperi depozitul de alimente, trebuie să existe aşa ceva pe aici şi vom încerca cele un milion de posibilităţi.

— Ai înnebunit? – întrebă Robert – doar ai calculat că asta ar ţine vreo cîteva săptămîni.

— Şi ce altă posibilitate avem?

— Şi dacă între timp vine cineva? se îngrijoră Eva.

— Nu poate să intre decît pe aici. Ne baricadăm – răspunse Victor. Deşi dracu ştie dacă are cine să mai vină ...

Făcu o pauză, apoi adăugă:

— Dacă am găsi o armă . ..

Lui Robert îi veni o ideie.

— Ai percheziţionat scheletul?

Victor se lovi peste frunte:

— Uite că asta nu mi-a trecut prin minte, ce-i drept mi-a fost şi silă de el. . . Totuşi, să mergem!

în stingă scheletului, partea pe care se prăbuşise, găsiră un toc de armă conţinînd un revolver Frommer cu rezervorul de şase gloanţe complet şi în plus un glonte pe ţeavă.

— Ei, asta e altă viaţă, acum, acum dacă vor nau decît să şi vină.

Era patru după amiază. Eva şi Robert mînca-

seră o conservă, una i-o păstraseră lui Victor. S-ar fi putut întoarce în celula lor să o ia dar nu avea nici un rost pentru că în dulăpiorul pe care era aşezat radioul găsiră o cantitate considerabilă de conserve. Dar să mănînce aici, în cripta asta? Şi de aici înainte unde să stea? Cea mai comodă ar fi fost tot celula lor, dar nu le era permis să lase fără supraveghere butoanele. Cineva i-ar fi putut sechestra din nou. Deciseră pînă la urmă că ori- cît le-ar fi de neplăcut, vor înfăşură scheletul în cearceaf şi îl vor căra afară. Nu voiră să-l lase nici pe coridor şi îl duseră în celula de tortură unde tocmai atunci era un frig cumplit şi microfonul îşi urla ororile.

Venise în sfîrşit vremea ca Victor să-şi potolească foamea de lup.

între timp Robert, cu pistolul în mînă, păzea uşa. Se înţeleseră că de aici înainte vor sta cu rîndul de pază şi de dormit vor dormi tot cu schimbul.

Dă-mi pistolul îi spuse Victor lui Robert şi mîncaţi şi voi. Acum nu trebuie să ne mai conformăm programului alimentar dictat de căpitanul Gerhardt.

— Măcar cu chestia asta cel care a locuit aici a fost loial – spuse Robert şi începu să înfulece, – mînca şi el ce ne dădea şi nouă.

— Ţi se pare – răspunse Eva care, scotocind prin dulap, scotea de acolo borcane cu gem zaharisit.

— Şi ce de vitamine – adăugă tot ea – A., B., C... şi medicamente. Va trebui să chibzuim bine totuşi acest belşug aparent. Cine ştie cît timp va

trebui să mai stăm aici.

— Am mai spus-o şi acum am convingerea fermă că trebuie să existe aici şi un depozit de alimente. Dealtfel vom afla asta imediat.

Apropiindu-se de masă apăsă la rînd toate butoanele.

— Voi explora terenul – spuse zîmbind.

— Dar nu avem decît un singur pistol, cineva trebuie să rămînă permanent aici, deci trebuie să rămînem împreună – observă Robert cu gura plină.

— Uşa asta nu se manipulează prin butoane – nici nu e numerotată pe hartă şi de altfel cheia se află aici în buzunarul meu . ..

— Şi dacă mai are şi alt cineva o cheie la fel? Intră şi ne imobilizează.

— Asta e adevărat – aprobă Victor – şi atunci ce facem?

— Eu am o idee – zise Robert – după ce se gîndi puţin, acum se simţea sătul pentru prima oară de cînd fuseseră închişi aici. Eu mă încui aici cu ciocanul, iar voi îmi spuneţi exact încotro mergeţi. Dacă vine cineva sting lumina şi rămîn cu lanterna pe care o pun pe radio. Vreau să-l văd eu pe acela care reuşeşte să intre aici chiar dacă trage cu pistolul, cit timp stau eu lipit de uşă cu ciocanul în mină. înainte de toate eu vă semnalizez aprinzînd şi stingînd lumina în încăperea în care vă aflaţi voi şi tu îi ataci din spate cu revolverul.

— Bun plan – remarcă Victor.

în timpul acesta Eva era ocupată cu examinarea cărţilor. Răsfoia cîte una dintre ele, dar neştiind nici o boabă nemţeşte deduse mai mult după titluri că erau cărţi tehnice.

.. . Cred că asta e electrotehnică ... şi o mulţime de poliţiste cu coperţi vulgare ...

— Ei da, lectura cea mai potrivită pentru cineva care vrea să petreacă un timp mai îndelungat în gaura asta pentru şobolani, şi radio-ul... remarcă Victor.

Eva întoarse butonul. Radioul mergea. Se transmitea muzică de dans.

— închide-1! – o apostrofă Robert. Trebuie să auzim orice zgomot de afară.

-— Şi ce frumos era – oftă Eva după ce stinsese aparatul.

— Cine a fost ăsta care s-a aranjat aşa bine aici? Şi unde a dispărut? întrebă Robert.

-— Unde a dispărut? – gîndi şi Victor cu glas tare – şi cum a putut locui la un loc cu scheletul? Sau poate există şi o altă centrală? Nu, nu cred, doar tabloul de comandă este aici. Tu nu ştii nemţeşte de loc?

Robert dădu negativ din cap.

— Şi cînd te gîndeşti că eu am răspunsul la toate astea în buzunar. Dar şi germana mea e insuficientă.

Se mai gîndi puţin şi întrebă:

— Cînd am ieşit eu din celulă aţi auzit şi voi împuşcături?

— Da! – răspunse Eva.

— Două! – preciză Robert.

-— Atunci n-a fost închipuire. Dar unde a dispărut acela care a tras? Să se fi volatilizat de spaimă?

Şi dacă Gerhardt avea radio, de ce încurcase orele de masă?

Şi de unde le vorbea lor, aici în camera asta nu era nici un microfon . . .

— în orice caz trebuie să circulaţi cu maximă prudenţă – le atrase atenţia Robert.

— Desigur. Unde să fi dispărut individul? Pe intrarea cealaltă în nici un caz, butoanele căii de acces spre uşa aceea erau neatinse.

— Cine ştie, poate mai este undeva, un buton de siguranţă. Din toate, rezultă că nu ne putem aventura prea mult – fu de părere Robert. Şi adăugă oftînd: trebuie să chibzuim rezervele.

— Mai am o idee! – spuse Victor – închi- deţi-vă aici, eu am să vă semnalizez prin patru bătăi în uşă, în ritmul cu care începe simfonia a cincea: tatatatam ... tatatatam ...

Smulse o pătură de pe pat şi ieşi cu prudenţa pe coridor.

Nu trecu nici un sfert de ceas şi se auzi semnalul convenit. îi deschiseră uşa. întră îndoit de spate şi zvîrli pe podea pătura plină de conserve şi pesmeţi.

— Astea de unde sînt! întrebară deodată cei-lalţi doi. Unde le-ai capturat?

— Am forţat cu un fier scîndura de sus a liftului alimentar şi au început să curgă ca belşugul din cornul zeiţei Fortuna . ..

Eva şi Robert aranjară cutiile pe masă şi pe dulăpior. Erau în cantitate destul de mare.

— Ceea ce demonstra că Gerhardt ne hrănea cu ajutorul unui mecanism automat.

— Şi tot astfel ne şi pedepsea? – întrebă Eva.

— La asta mă gîndesc şi eu. Ciudat automat. Dar dacă punem la socoteală şi faptul că din celula

de tortură vocea căpitanului Gerhardt se aude rostindu-şi netulburat speach-ul moralizator atunci nu pot să spun decît că . . . dar asta e aproape de necrezut...

— Ce – întrebă Robert?

— Că hrana ne-a fost dirijată automat, şi că toate celelalte au fost declanşate la fel. Pedepsele, împuşcăturile ...

•— Nu pot să cred aşa ceva ... – spuse Robert neîncrezător...

— Asta e fantastic, se minună Eva.

— Gîndiţi-vă – continuă Victor – căpitanul nu a observat pînă acum că noi sîntem liberi. Acel celălalt nu l-a informat, iar el n-a observat toată hărmălaia făcută de noi cu butoanele, aşa cum nu a auzit cele două împuşcături şi zgomotul infernal făcut de uşa stricată a celulei. . .

Adăugă apoi, preocupat:

— Aproape toate semnele demonstrează că nu căpitanul vorbeşte ci un gramafon, un magnetofon, sau ce ştiu eu ce ... Şi poate căpitanul nici nu există ...

— Nu există? – se miră Robert.

— Ar trebui să găsim magnetofonul, ăsta, dar unde? mormăi Victor.

— Ascultă – îi întrerupse Robert firul gîn- dului – recunosc că logica ta e perfectă, acum însă mi se pare că exagerezi cu supoziţiile . ..

Victor era ferm:

— Al cui glas se aude în celula de tortură?

Robert nu ştia să-i răspundă.

Victor îşi dădea seama că e păcat să-şi piardă timpul gîndindu-se la asta. Oricum trebuie să renunţe la explorarea labirintului subteran şi cum

dispuneau acum de hrană suficientă era mai indicat să se concentreze asupra descoperirii secretului cifrului care zăvora uşa.

A doua ieşire trebuie să aibă şi ea o plăcuţă de bronz. Dar cum asta nu ieşea la iveală de nicăieri, le rămînea o singură posibilitate, soluţia cea mai dificilă, să încerce acel milion de variante. Dacă au noroc în cîteva zile uşa se deschide. Dacă nu – experimentul poate dura şi cîteva săptă- mîni.

Victor se aşează lîngă masă şi deschise sertarul. Nu se înşelase, găsi hîrtie şi creion.

Scrise pe o foaie data şi ora:

„12 iulie. Miercuri seara cinci şi jumătate".

— Am uitat calendarul acolo.

Luă apoi o altă hîrtie şi scrise:

111111

— De la asta trebuie să pornim, îi explică lui Robert. – Creştem a şasea cifră pînă la zero: 1 1 1 1 1 2, 1 1 1 1 1 3, 1111 1 4 etc., apoi a cincea şi aşa mai departe.

— Altă soluţie nu există! – îl aprobă Robert.

Se înţeleseră să lucreze amîndoi, cu schimbul, unul dintre ei va acţiona în cameră cu uşa încuiată, celălalt acoperit de Eva, înarmată cu pistolul, va încerca discurile.

Noaptea vor dormi toţi trei spre a cîştiga timp. Dacă baricadează uşa încuiată cu mobilierul din cameră nu-i poate lua nimeni prin surprindere.

Se înhămaseră la o muncă peste puteri. Era nevoie de un milion de combinaţii, dar acum nu aveau nici o altă soluţie.

CAPITOLUL TREISPREZECE

Victor se chinui pînă seara la orele zece cu discurile. La primele numere cronometră timpul: o combinaţie dura cinci, şase secunde. în patru ore făcu două mii cinci sute de încercări. Se antrenase, uneori treaba se făcea chiar mai repede, alteori trebuia să se oprească să mai răsufle niţel. „Două mii cinci sute!“ Asta înseamnă că în două schimburi, pot încerca zilnic zece mii de combinaţii. în zece zile o sută de mii, într-o lună trei sute de mii” – cumplită socoteală! Şi totuşi era clar că asta trebuia făcut în speranţa că există şi noroc şi gîndul că trebuie încercate toate combinaţiile e la fel de neverosimil ca şi gîndul că uşa trebuie să se deschidă la prima încercare.

Nici sarcina pe care o avea Eva nu era uşoară, înainte de a coti spre dreapta, coridorul se ramifica. Pe o parte veniseră dinspre uzina care după cît se pare funcţiona de la sine – deşi nu reuşiseră să descopere cum – iar partea cealaltă se îndrepta către necunoscut. Dar în orice caz nu spre o a treia ieşire pentru că aşa ceva nu figura pe schiţa planului. Eva stătea de pază la această bifurcaţie trebuind să fie atentă şi în stînga şi în dreapta, lucru care o obosi la fel ca încercarea discului executată mecanic de către Victor.

Băiatul notă ultima combinaţie încercată şi porniră amîndoi spre camera unde Robert veghea singur.

Auzind semnalul convenit, Robert deschise.

Mîncară puţin -— chiar şi gemul mai putea fi

savurat încă, apoi se gîndiră cum s-ar putea culca în această încăpere toţi trei. Plănuiau tocmai să aducă aici un divan din celula lor cînd Eva observă că pe patul de campanie erau două saltele. Cînd ridicară prima saltea găsiră sprijinit de perete un pat pliant. Vechiul locatar al camerei se pare că era pregătit să primească oaspeţi. Poate pe acel Kurt.

Important era că aveau din nou două paturi şi nu trebuia să doarmă nimenea pe jos. Dealtfel, Robert nu voia să se aducă un divan din celula lor pentru că asta ar fi implicat forţa amîndurora şi prezenta Evei care să-i escorteze cu pistolul. Ori camera nu trebuia, după părerea lui, părăsită cu nici un chip de toţi trei în acelaşi timp.

Se culcară obosiţi morţi şi adormiră de îndată. Puteau dormi liniştiţi. Baricadaseră uşa cu toate mobilele şi cu patul pe care se culcaseră cei doi băieţi.

Dimineaţa o luară de la capăt cu împinsul mobilelor, mîncară puţin – Victor le micşorase porţiile, dar tot era mai bine ca dincolo, acum puţind mînca de trei ori pe zi.

Apoi Robert plecă însoţit de Eva să încerce în continuare combinaţiile realizate de Victor.

,,13 iulie, joi dimineaţa ora şapte şi jumătate” – scrise Victor după ce rămase singur.

Căută ceva de citit. Scrisoarea aceea lungă se străduise să o descifreze înainte de a se culca dar nu reuşise mai mult ca la prima încercare.

Căută îndelung pînă dădu peste o carte de matematică. Din text nu pricepea nimic dar pe ultimele pagini erau tot felul de ecuaţii. Unele erau bifate cu creion roşu, se vede că cineva,

pentru a-şi trece timpul se distrase rezolvîndu-le. Se distră şi el un timp apoi se gîndi că nu trebuie să-şi obosească mintea, îl aşteptau doar opt ore de muncă încordată. Privi cu jind către aparatul de radio dar ştia că nu are voie să-i dea drumul, trebuia să fie atent la toate zgomotele din jur. încercă să deseneze dar talent nu avea şi se enervă. Se întinse pe unul din paturi şi încercă să evalueze, gîndindu-se profund, situaţia în care se aflau.

Dacă Gerhardt nu este aici, dacă toate comunicările sînt înregistrate pe bandă... atunci de unde ştie că informaţiile date de ei sînt false . . . dar unde sînt formularele completate de ei? Unde e capătul cablului poştal?

Privi atent pereţii camerei, nu descoperi nici un indiciu. Cu o seară înainte mişcaseră doar toată mobila de lîngă pereţi. Totul... cu excepţia radioului. Li se păruse de prisos să mute dulăpio- rul pe care stăteau grămadă cutiile de conserve.

Victor sări brusc de pe pat. în spatele radioului nu erau decît două prize.

Dar în baie?

Lîngă oglinda de la chiuvetă era o uşiţă, ca uşa unui dulap sanitar. Ieri chiar li se păruse a fi aşa ceva şi nu-i dădură nici o atenţie. Victor luă o rangă de fier şi uşa cedă numaidecît. Uluit, era cît pe ce să scoată un strigăt.

în golul din spatele uşii descoperi capacul unei ţevi metalice. 11 deşurubă, şi una după alta ieşiră la iveală trei tuburi de aramă.

Le deschise pe rînd. în prima, formularele completate, în a doua răspunsurile lui Ia întrebări,

în al treilea răspunsurile Evei.

-— Ce ziceţi de asta? – îi întrebă pe Eva şi pe Robert cînd se întoarseră în cameră.

— Doar patru mii şapte sute – declară amă- rit Robert. Degeaba, cumplit de enervantă treabă. Ce-i aia?

Abia acum se uită el la hîrtii. Eva încuie uşa şi se apropie curioasă de masă.

-— Ia te uită, dar astea sînt răspunsurile mele la întrebări...

— Şi încă, necitite. Le-am găsit în poştă, în baie. Cred că nu le-a văzut nimeni pînă acum . ..

— Atunci!? – se miră Robert.

— Atunci, poate totuşi nu sînt fantezist – încheie Victor fraza. – Deşi acum încep eu să cred că sînt. Nu pricep nimic din toată afacerea asta diabolică .. .

Mîncară fără să-şi mai spună nimic.

Victor fu de părere că Evei îi va fi greu să stea două ture de pază, ar putea rămîne şi ea de gardă în cameră.

Robert nu prea fu de aceeaşi părere şi Eva i se asocie.

— Merg cu tine!

Şi munca de sisif la care se angajaseră continua:

118237 – 118238 – 118239 – .. .

Pe neaşteptate se auzi un zgomot asurzitor. Ca o explozie a cărei intensitate o amplifica la maximum ecoul coridoarelor.

Şi se stinse lumina.

Victor fu dintr-un salt lîngă Eva:

— Eşti aici? – întrebă el în beznă.

— Aici – şopti fata.

Victor o prinse de mînă:

— Să mergem la Robert. Şi dă-mi mie pistolul!

Orbecăiră trecînd prin sala uzinei electrice, în întuneric motoarele zumzăiau încă. Cu sufletul la gură ajunseră la uşa camerei. Ciocăniră.

Robert le deschise îndată. Evident stătea gata la orice în bezna care era deplină şi aici.

— Ce s-a întîmplat?

— Habar nu am. A explodat ceva – răspunse descumpănit Victor.

— Am auzit şi eu parcă . ..

— Ce?

— Da, un fel de huruială foarte depărtată.

— Atunci nu s-a întîmplat aici, dar curent nu mai avem. Lanterna funcţionează?

— Da, dar nu vreau să o aprind, cine ştie ce urmează.

— Ai dreptate. Să încuiem uşa!

— Ba nu, las-o mai bine deschisă. Dacă se apropie cineva, cu lumină sau fără, trage.

— Ia stai puţin ...

Victor se duse lingă masă şi meşteri ceva.

— Ce ai făcut? —■ îl întrebă Robert.

— Am închis toate uşile. Eva, unde eşti?

— Aici – se auzi din spre pat.

— Treci în colţul celălalt! Acolo eşti mai în siguranţă. Sau ştii ce? Du-te în baie.

— Acolo nu mă duc... mai bine în colţ.

Victor aprobă şi îşi concentră atenţia asupra unor eventuale zgomote venite din afară.

Se auzi din nou o bubuitură, apoi una mai aproape şi încă una şi mai apropiată.

Dar asta nu mai era o explozie.

— CineVa sparge uşile – şopti Robert. Dă-mi pistolul, mai bine eu. -— Şi puse mîna pe el.

— Pregăteşte-te să ne putem baricada dacă termin gloanţele – îi spuse lui Victor.

Băiatul se postă în spatele mesei ca să poată da curs dispoziţiei lui Robert.

Acum se auzi din nou o bubuitură. Era aproape de tot.

— Au ajuns la uzina electrică.

Şi în clipa următoare trase primul glonte. Pentru că afară se spărsese ultima uşă şi pe coridor apăru o dîră de lumină.

— Nu trageţi! – strigă cineva în limba lor maternă.

— Dacă te apropii încă un pas, trag! – răspunse Robert.

— Nu trageţi, copii! Robert, tu eşti?

De unde ştie acest bărbat străin numele lui? Şi iar:

— Robert, răspunde! Unde e Victor?

Victor? Victor este aici lîngă el, îl dă violent la o parte şi zvîcneşte ca un nebun pe uşă:

— Raimond! Nene Raimond, cum ai aiuns tu aici?

Şi strigă în urmă:

— Robert, nu trage! E unchiul meu!

Robert lăsă pistolul în jos: asta ce dracu mai e?

— Robert! Eva! E unchiul meu. Teşiţi şi voi...

Pe coridor, la lumina lanternelor, se apropiau doi bărbaţi. Victor sări de gîtul unuia dintre ei! Asta ce mai e?

Robert dă încurcat mîna cu ei. Eva la fel. Toţi cinci erau acum în cameră. Lanternele îi luminează pe rînd pe cei trei tineri, apoi pipăie pereţii încăperii.

— Bună cursă de şoareci, aprecie Raimond.

în clipa asta se aprinse şi lumina.

— în sfîrşit au reuşit! exclamă Raimond.

— Ce au reuşit? – se interesă Robert.

— Să restabilească contactul cu reţeaua centrală. Explozia provocată de noi a stricat

cablul, le-am pus să refacă legătura măcar provizoriu, să nu orbecăim aici pe întuneric.

Şi le zîmbi binevoitor celor trei tineri.

— Voi aţi provocat explozia? – întrebă Victor.

— Ei nu, a venit Dalai Lama! – rîse Raimond, apoi i se adresă celui cu care venise.

— Locotenente Lenard, mergeţi după ceilalţi şi cercetaţi toate cotloanele. Ce este în direcţia asta? Cred că aţi avut timp să cercetaţi partea asta a labirintului.

— Două celule, altceva nimic, răspunse Victor – dealtfel harta e aici sub sticlă.

— Ce faci? – întrebă speriat Raimond.

— Deschid uşile —- răspunse Victor apăsînd butoanele tabloului de comandă.

— Şi pe cele pe care le-aţi spart voi le-am închis noi.

— De asta aţi fi putut să ne scutiţi. Locotenent Lenard, întoarceţi-văl

Scoase harta de sub sticlă şi o compară cu o hartă pescuită de undeva din buzunarul lui, apoi i-o dădu locotenentului.

— Ia-o pe asta, pare mai bună ca a dumitale. Cînd aţi terminat veniţi cu toţii aici.

Locotenentul Lenard, îmbrăcat civil, îşi pocni pentru a doua oară călcîiele, milităreşte şi plecă.

Cu un zîmbet modest, aproape jenat, Raimond le spuse parcă scuzîndu-se:

— Harta cealaltă e opera mea. Nici eu n-am stat degeaba!

— Dar cum ai ajuns aici? – se interesă Victor.

— E simplu, vă spun îndată, dar nu vă e foame? Acum prinse grai şi Eva:

— Vă putem ospăta şi pe dumneavoastră ...

— Veritabile conserve de război. Sînt încă nealterate ...

— În regulă, atunci nu sînt cine ştie ce probleme . . .

— Spune-mi, în sfîrşit, cum ai ajuns aici? Pe unde ai intrat?

înainte de a răspunde, Raimond se aşează comod şi zîmbi:

— Sîmbătă, cînd s-a raportat la Ministerul Forţelor Armate că aţi dispărut, pentru că trebuie să vă spun că există o dispoziţie că orice lucru ieşit din comun care se petrece în oraş se raportează, cu gîndul că poate e în legătură cu piramidele de beton – deci sîmbătă cînd s-a raportat, am cerut să fiu trimis aici. în minister asta n-ar fi fost atribuţia mea, dar le-am explicat că datorită unor relaţii de rudenie – şi îi făcu şmechereşte cu ochiul lui Victor – eu am să pun mai mult suflet în cercetarea asta ca oricare altul. Duminică am sosit şi am tras la părinţii voştri. Bănuiam că sînteţi aici jos, bănuiam că aţi pătruns pe undeva pe lîngă fîn- tînă pentru că piciorul ţi l-ai scrîntit aici, cred că la prima cercetare .. .

-— Ei, n-a fost chiar aşa, deşi intrarea e într-adevăr pe acolo. în dosul fîntînii ...

— Curios, n-am văzut nimic. Pe urmă am descoperit hîrtiile astea în camera ta. – Raimond le scoase din buzunar – şi am înţeles că nepoţelul meu iubit a dezlegat rebusul. N-ai vrea să-mi spui şi mie cum ai reuşit că eu am încărunţit tot încercînd .. .

— Descoperirea am făcut-o şi eu întîmplător —

se justifică modest Victor. Dacă te uiţi bine, vezi că fiecare literă e simetrică oricum ai lua-o, orizontal sau vertical. Cu excepţia uneia singure – în fiecare cuvînt o singură literă. Dar am să-ţi explic mai tîrziu.

— Aha, zise Raimond şi după ce aruncă o ultimă privire asupra hîrtiilor sale le vîrî în buzunar.

— înţeleg! Ei, ei ... Deci, după ce am înţeles că e vorba de o excursie subterană, i-am chemat pe băieţi şi un geolog. Mi-am închipuit că dacă intrarea e prin preajma fîntînii de acolo un drum drept trebuia să ducă spre piramide. Geologul mi-a confirmat bănuiala şi m-a mai asigurat şi de faptul că cei care au construit coridoarele subterane puteau conta pe o cantitate mai mare de apă potabilă aici în coasta Şeii Dîmbului ca la şes. Atunci nu ne gîndisem încă la posibilitatea existenţei într-o peşteră a unei mici cascade care poate acţiona o turbină. Acolo era sursa de curent. Pe scurt am tras o linie dreaptă între fîntînă şi punctul central al buncărelor şi pe linia asta ■— sub pretext că vrem să extindem fabrica de porţelan – am pus pikhamerele în funcţiune. Sînt trei zile de cînd vă căutăm şi iată am găsit drumul. Planşeul tavanului e din beton, a trebuit să-l aruncăm în aer. Aşa am tăiat şi cablul electric ...

După o scurtă pauză Raimond îi întrebă:

— Şi voi? Ce aţi făcut aici jos? De ce nu aţi ieşit? Prizonieri ai propriei voastre necugetări. Bine că nu s-a întîmplat nimic grav . . .

— La drept vorbind am fost şi prizonierii altcuiva – remarcă Robert.

— Ai cui?

— Nu ştiu – răspunse acum Victor – În camera asta am găsit un cadavru . . . adică un schelet. Pistolul de la el l-am luat. Dar cineva ne-a închis într-o celulă şi ne-a interogat... şi ... Victor tăcu încurcat.

— Şi l-a torturat. . . completă Eva.

— Torturat? Dar aici jos nu e nimeni!

— Nene Raimond, tu ştii bine nemţeşte. Noi ţi-am spus aproape tot ce aveam de spus, restul sînt amănunte. Şi eu am senzaţia că aici jos nu mai e nimeni. Poate din scrisoarea asta ai să înţelegi mai multe. Am găsit-o aici pe birou, nu ştiu cine a scris-o, dar dacă a scris-o mortul acela atunci ceea ce s-a petrecut aici e cea mai mare aberaţie din lume.

Raimond parcurse primele rînduri, apoi dînd din cap zise:

■— Asta e într-adevăr curios . . . Dar după încercările prin care aţi trecut am să caut să vă lămuresc lucrurile traducînd liber textul acestei Scrisori. Pentru stil o să mă iertaţi. Şi începu să citească scrisoarea.

CAPITOLUL PATRUSPREZECE

„Dragă Kurt!”

„Războiul s-a terminat de doi ani şi tu nu mi-ai dat nici un semn de viaţă. Deşi te-am aşteptat. 7*

Nu-ţi poţi imagina cit de cumplită este această veghe! Aveam uneori sentimentul că-mi pierd minţile, mai ales în prima perioadă cînd aparatul de radio îmi furniza veşti despre înfrîngerile noastre succesive. Şi la urmă, capitularea. Fiihrerul mort! Să fie oare adevărat? Eu nu cred ... La urma urmei ai trecut şi tu prin toate astea dar nu în împrejurări atît de îngrozitoare, singur, îngropat în măruntaiele pămîntului, cu duşmanii deasupra capului tău, ascultîndu-le ştirile, semne de viaţă prosperă a acelora pe care n-am putut să-i îngenun- chem. M-am gîndit de multe ori să arunc toată şandramaua asta în aer, dar tu ştii că asta nu mi-e permis s-o fac. N-o fac nici măcar acum, Kurt, cu toate că sînt îngrozitor de bolnav. Nu ştiu ce aş putea avea. Am din ce în ce mai des ameţeli, nu pot respira – şi nicăieri un medic la care m-aş putea duce. Gîndeşte-te, Kurt, poate m-ai putea ajuta! Şi m-ar putea ajuta medicamentele îngrămădite aici, dar neştiind ce am nu ştiu ce aş putea lua. Mă tem că nu mă mai găseşti în viaţă . . .

Dar să lăsăm văicăreala. Tu eşti unicul om care ştie cum să intre aici, singurul care ai putea să-mi iei locul. Singurul care poate sta de veghe aici sub pămînt în aşteptarea reluării luptei. Nu-i aşa că nu e departe clipa? Aici totul e în perfectă ordine: muniţiile, alimentele... De îndată ce începe, pot veni paraşutiştii. Atunci îi atacăm de la spate şi totul va merge ca pe roate. Asta dealtfel o ştii şi tu, să-ţi scriu mai bine despre unele lucruri pe care nu le ştii.

Să încep prin a-ţi spune că unul dintre localnicii care lucrau la construcţie a reuşit să evadeze.

S-a refugiat la un pădurar unde a şi murit. Cum era şi firesc l-am lichidat şi pe pădurar. Abia mai tîrziu mi-am dat seama că a dispărut plăcuţa aceea de aramă pe care ar fi trebuit să ţi-o trimit ţie şi pe care tu ai fi putut să o descifrezi pe baza celor stabilite de noi. La început mă gîndisem să schimb cifrul. Apoi am renunţat şi am mai construit o intrare, aceea a cărei schiţă şi cifru ţi l-am trimis şi prin care ai pătruns aici, pentru că ai pătruns nu-i aşa?

Dar să lăsăm asta. Să revenim la vechea intrare. Nu e departe de cea nouă, poate la vreo sută de metri în dosul unei fîntîni. Ai să întrebi de ce n-am distrus-o, dar crede-mă nu prezintă nici un pericol ci dimpotrivă.

Fii atent! M-am gîndit că unele împrejurări m-ar putea sili să părăsesc pentru o vreme ascunzătoarea. Dacă distrug vechea intrare nimeni nu o poate găsi. Dar am avut timp suficient ca să chibzuiesc şi m-am gîndit să le ofer celor care ar pătrunde aici o mică surpriză.

Iată ce-am născocit: am construit, aproape de cealaltă intrare, faţă în faţă, două celule. Lîngă una am aşezat o hartă fosforescentă, dacă cineva reuşeşte să deschidă uşa va fi tentat să cerceteze harta. Desigur nu planul real al adăpostului. Am aşezat o celulă fotoelectrică în canatul uşii capabilă să îi numere pe cei care intră. Am făcut totul în aşa fel încît, dacă vin mai mult de patru, totul sare în aer . .

Raimond le aruncă celor trei tineri o privire, ei lăsară ochii în jos dîndu-şi abia acum seama cît au fost de necugetaţi.

Colonelul continuă:

..... Dacă sînt mai puţini, sau patru, uşa se închide automat în urma lor îndată ce au ajuns la hartă. Apoi se va auzi o împuşcătură – am montat, cu un dispozitiv ingenios gîndit, un pistol deasupra uşii, în perete ■— şi o voce, vocea mea, imprimată pe o bandă de magnetofon care se declanşează cu ajutorul unui dispozitiv automat, ea îi va îndrepta spre celula din dreapta, lărgită cu baie, cu uşă automată, o celulă unde se poate trăi vreme îndelungată. în acelaşi timp afară o trapă automată ridică cîteva tone de pămînt astupînd complet intrarea.

Am să-ţi spun acum ce intenţionam cu cei care ar fi pătruns aici (care poate chiar sînt înăuntru cînd citeşti tu aceste rînduri). Am să-ţi spun şi cum trebuie să te porţi cu ei, dacă mai sînt în viaţă).

Deci: m-am gîndit că acest utilaj costisitor îngropat aici poate fi folosit să-i chinuim puţin. îi dresez de la distanţă şi pînă mă întorc eu devin mai blînzi şi eu îi pot manevra pe urmă cum doresc. Pentru asta nu am folosit numai mijloacele obişnuite de disciplinare ci şi Obeillin-ul capturat la Paris. De asta tu nu ştii încă. Praful şi instrucţiunile de folosire le-am găsit la domiciliul unui savant parizian, deportat. S-a folosit şi în alte părţi şi mi s-a dat şi mie o cantitate. E un drog de tipul morfinei, ceva mai tare şi mai eficient. După opt, nouă doze, nu te mai poţi lipsi de el. , .”

Robert păli, el luase două doze . . .

,, . . . Omul devine ca o cîrpă şi e dispus să facă orice ca să-şi capete doza. Am amestecat drogul în laptele praf şi am introdus laptele praf în alimentaţia prezumtivilor mei prizonieri. Dacă îngeră cele nouă porţii (şi eu am pregătit şaizeci de

doze) devin oamenii mei. Voi putea renunţa la arme, la torturi, îmi vor pupa şi cizmele implorîndu-mă să le dau ordine.

Desigur nu am renunţat nici la mijloacele tradiţionale. în canatul uşii celulei lor este aşezată o celulă fotoelectrică. Aceea îi înregistrează din nou. în încăperea notată cu doisprezece ai să găseşti nişte dispozitive speciale, cu ajutorul acestora i-am dirijat. în primul rînd am uzat de magnetofonul pe care l-am cuplat cu un difuzor din celula lor. Ştii că le cunosc limba ca şi tine. Dacă vrei poţi asculta benzile. Am făcut un sistem de legături automate pentru emisie, le-am cuplat pe bază de timp şi am folosit o metodă inventată de mine pe care am denumit-o „emisiune alternativă". Ca să înţelegi mai bine, am să-ţi explic: încep prin a le explica în ce situaţie se află: sînt în mîna mea, nimeni şi nimic nu-i poate ajuta. Apoi îi pun să completeze nişte formulare, atîtea cîţi au intrat în raza celulei fotoelectrice, aceasta îi numără şi cuplează automat poziţia unu, doi, trei sau patru. Formularele trebuie să le restituie prin intermediul unei poşte pneumatice. De aici încolo numărul de ordine înlocuieşte numele lor, evident, necunoscute pentru mine (Poţi vedea formularele dacă sînt în dulăpiorul din baie. Cheia se află în buzunarul halatului meu). Ei şi acum dacă nu sînt dispuşi să utilizeze poşta, automat se cuplează banda prin care îi admonestez şi le tai porţia de hrană pe care dealtfel le-o furnizez cu ajutorul unui lift alimentar acţionat tot cu un sistem de comenzi automate. După aceea le pun întrebări, le cer informaţii cu privire la situaţia din exterior. Aici nu a mai fost nevoie de cuplarea alternativă a benzilor. Antici-

pez că jigodiile astea o să încerce să mintă şi prizonierul care mi-a dat declaraţia va fi pedepsit cu reţinerea porţiei de hrană şi va fi poftit în celula de tortură de vis-à-vis. Dealtfel nu am să-i iau pe rînd ci pe sărite ca să aibă impresia că îi selecţionez. Deci, oricum, cel care a dat informaţii va fi pedepsit prin frustrarea de hrană şi va trece în celula de tortură unde nu-l vor întîmpina lucruri prea plăcute ..."

Toţi trei, deci şi Raimond, îl priviră scrutător pe Victor. Apoi colonelul continuă traducerea destul de cursivă a scrisorii:

„înţelegi? Ori a spus adevărul, ori nu, eu la prima ocazie îi trag un bobîrnac, declarînd că a minţit. Chiar dacă declaraţia lui este adevărată n-are decît să-şi usuce creierii gîndindu-se ce a greşit sau ce a trecut cu vederea. Dar să continui. Individul trebuie să treacă în celula de vis á vis. Deci cele două uşi aflate faţă în faţă se deschid automat, între timp, pentru ca pasărea să nu zboare, pe coridor coboară două gratii. Dacă după zece secunde celula fotoeléctrica nu semnalizează că prizonierul a ieşit se declanşează magnetofonul care-l grăbeşte. Dacă fotocélula semnalizează că au ieşit mai mulţi, pistolul de care am amintit se declanşează şi îi goneşte înapoi. Dacă ezită mai mult de zece secunde îi ameninţ că îi las fără aer. Trebuie să treacă dincolo. Dacă nu trece pragul celeilalte celule, se semnalizează şi asta şi pistolul mai trage odată. Nu-i aşa că am organizat totul perfect?

în celula de tortură am montat procedeul: lumină, întuneric, cald, rece, experimentat şi de tine şi am încununat operaţia adăugind benzi pe care

le-am înregistrat împreună, strigătele şi vaietele deţinuţilor suspectaţi de nesupunere, făcute încă la începutul lucrărilor cînd mai erai şi tu prezent. Benzile pe care tu ai propus să le ascultăm şi să le comparăm cu rezultatul folosit prin alte mijloace de anchetă. Sublim cor şi din cînd în cînd întrerupt de vocea mea care îl instruieşte pe delicvent.

Despre ce să-ţi mai scriu? în celula lor am mai montat cîteva butoane fără uzualitate. Dacă se ating de ele se aude o voce care le interzice orice manevră. Lasă să creadă că sînt sub supraveghere continuă. Da, despre vocea asta nu ţi-am scris încă. Am ales dintre prizonieri un flăcău şi după tratamentul intens cu Obeillin l-am pus să spună cîteva cuvinte la microfon.

Tipul a murit de mult, dar vocea lui, imprimată e foarte bună să-i deruteze pe eventualii mei vizitatori. Să nu afle că sînt singur, ba dimpotrivă să creadă că am ajutoare.

Cred că ţi-am explicat totul. Deocamdată nu a venit nimeni. Sus s-au făcut investigaţii în jurul piramidelor dar minele care au explodat cred că le-au tăiat cheful de noi experimente. Cine ştie, mai pot veni şi de aici înainte, eu sînt pregătit. Uzina electrică funcţionează perfect, autoalimentarea cu ulei la fel şi becurile veşnice inventate de Herbert nu m-au dezamăgit. încălzirea, termostatul, depoluarea, totul în cea mai perfectă ordine. Am creat un mecanism perfect şi asta e singura mea mîngîiere în ceasurile grele.

Să-ţi spun ce ai avea de făcut dacă intri aici Kurt şi nu mă mai găseşti în viaţă pentru că mă simt rău, îngrozitor de rău şi din ce în ce mai rău, înţelege-mă . . . Deci, intri şi totul te aşteaptă aşa

cum ne-am înţeles. Dacă sînt prizonieri în capcană o poţi afla deschizînd uşa cablului poştal! în afară de asta în încăperea notată cu doisprezece becul roşu indică intrarea în funcţiune a sistemelor automate. Acest bec este cuplat la un magnetofon aparte care înregistrează toate zgomotele din celula deţinuţilor. Ascultă benzile, dar asta nu te asigură dacă după o vreme ei mai sînt în viaţă sau nu. Asta o afli prin intermediul unui alt aparat ingenios gîndit. Ai să vezi, zidit în perete, un ceas cu şase cadrane, indică ziua, acum e la zero pentru că nu a pornit încă, şi porneşte automat abia cînd liftul alimentar a servit şi a şaisprezecea porţie de mîncare. Una pînă la patru porţii, porţii de conserve de carne, lapte praf, în raport direct cu numărul prizonierilor. Ceasul te informează, deci, de cîte zile nu au mai fost alimentaţi; de la prima zi, cincizeci de zile, mai mult nu pot rezista. Dacă tu crezi că mai sînt în viaţă iei din încăperea cu numărul nouă, din proviziile bogate pe care le avem şi umpli din nou rezervorul. Fii prudent, Kurt, dacă nu au consumat încă cel puţin douăsprezece porţii nu umbla la aparatura automată. Abia după consumarea acestei cantităţi de Obellin poţi conta pe supunere totală. Dacă socoteşti că poţi conta pe obedienţa lor apeşi pe butonul de sub ceas, în felul acesta întrerupi toate sistemele automate în afara liftului alimentar. De aici încolo totul funcţionează acţionat de butoane aşa cum ne-am înţeles. Şirul de sus acţionează uşile, şirul de jos lumina. Harta e sub cristalul de pe masă, ai să te orientezi singur. Să fii foarte atent cu butoanele număru unu şi doi. Apeşi întîi pe unu, se coboară gratiile, apoi pe doi, se deschide uşa celulei. Aduci din încăperea

doisprezece un microfon şi îl cuplezi în priza de lîngă radio. Le comunici să iasă unul, dintre ei. Este imposibil să nu-ţi urmeze exact instrucţiunile! Dar tu convinge-te de fiecare dată (chiar de fiecare dată) dacă din celulă a ieşit numai o singură persoană. Asta după ce ai închis uşa celulei şi gratiile sînt încă lăsate poţi vedea din colţul coridorului. Lumina becului e orbitoare, deschizi din timp o uşiţă aflată pe coridorul număru unu, căptuşită cu oglindă. Asta o direcţionezi în aşa fel ca tu să poţi supraveghea colivia şi prizonierul chiar dacă e înarmat să nu te poată nimeri. Lîngă oglindă e un buton, dacă îl apeşi se ridică numai gratiile dinspre partea asta. Dar înainte de a apăsa pe buton îi dai prizonierului ordin să se dezbrace şi să-şi arunce toate lucrurile în dosul celorlalte gratii. în felul acesta, Kurt, vei fi în siguranţă, pentru că îţi dai seama că singur fiind şi în starea în care sînt acum – îngrozitoare stare Kurt – nu ştiu cît voi mai trăi – nu i-am putut percheziţiona. S-ar putea întîmpla ca din anumite motive să nu fi consumat Obeillin-ul, oricum ei sînt în mîna ta şi îi obligi sub ameninţarea armei să-l consume. în încăperea numărul doisprezece, într-un dulăpior indicat cu cap de mort găseşti suficient lapte praf preparat.

Kurt, cred că ţi-am spus tot ce era de spus, un lucru a mai rămas. Dacă la prima ocazie ezită să intre în celulă, dacă încearcă să meargă înainte, sau să fugă înapoi, gratiile prevăzute cu celule foto se lasă în jos.

în cazul acesta ori rămîn izolaţi în partea din spre ieşirea deja închisă – asta înseamnă moartea prin inaniţie, ori rămîn între cele două gratii, ceea

ce e o situaţie mai puţin plăcută decît aceea din celulă.

Dragă Kurt, mă simt foarte rău . ..

Mai mult nu îţi pot scrie, deşi îmi place să-mi închipui că-ţi scriu în fiecare zi. Dar nu te pot împovăra cu lucruri de prisos şi mi-e şi ruşine de slăbiciunea mea. Dar tu, Kurt, gîndeşte-te la puterea noastră pe care eu, chiar slăbit cum sînt, o apăr Cu credinţă şi pe care tu ai s-o slujeşti la fel. Ai grijă de arme, de explozibil, de minirache- tele F 9 pe care nici nu le-am putut experimenta măcar, şi de stocul de alimente care aşteaptă întoarcerea a lor noştri.

Dacă ai noştri se vor întoarce ... Cînd, cînd?

Te îmbrăţişează camaradul tău Gerhardt”

— Niciodată! – exclamă spontan Victor.

— Niciodată! – întări colonelul.

Stătură tăcuţi o vreme. Colonelul, gînditor îşi făcu de lucru cu testamentul lui Gerhardt, călăul care pierise dar ale cărui ajutoare automatizate îşi făcuseră cruda datorie.

•—• Concepţia e perfectă -— spuse în sfîrşit Raimond – cum aţi reuşit, totuşi, să vă eliberaţi?

Robert şi Eva îl priviră pe Victor.

— Tocmai perfecţiunea asta mi s-a părut suspectă – începu să spună Victor. – Cînd m-am dus a doua oară în celula de tortură ...

— În locul meu – interveni Eva.

— Nu-i tot una?

— Nu, nu e totuna – mormăi Robert.

Din aceste puţine cuvinte Raimond înţelese exact situaţia şi îşi privi încurajator nepotul:

— Deci?

— Deci, cînd am trecut a doua oară pragul celulei respective am împiedicat închiderea uşii cu cîteva cutii de conserve presate.

— De ce a uşii aceleia? – întrebă Raimond.

— Păi... ştiu şi eu?

— Ştii tu foarte bine. Te gîndeai să nu îţi expui tovarăşii în caz de pericol.

— Nu ştiu dacă am gîndit chiar aşa. Destul că efectul a fost mai mult decît cel scontat. Acum, după ce s-a citit scrisoarea lui Gerhardt, ştiu şi ce s-a întîmplat. Uşa şi gratiile s-au defectat, de asta mi-am dat seama de îndată, doar cu cele două împuşcături nu ştiam ce este. Cine putea să tragă? Din cauza asta ne-am gîndit, după ce am descoperit scheletul, că mai există aici două persoane: Gerhardt care vorbea neobosit la microfon şi un acolit sau paznic înarmat. Acum totul e limpede. Uşa celulei de tortură era legată în sistem nu numai cu gratiile ci şi cu pistolul, se stricase şi acela, de aceea a tras de două ori...

— Aşa este – aprobă Raimond – dar acum ar fi timpul să vină şi ceilalţi, sau măcar Lenard.

— Să mergem în întîmpinarea lor.

Ieşiră pe coridor, trecură pe lingă motorul electric care zumzăia acum din nou (Deci e acţionat de o cădere de apă subpămînteană -— gîndi Victor) şi ajunseră curînd la locul exploziei. Doi oameni curăţau încă terenul, Raimond schimbă cîteva cuvinte cu ei apoi îşi continuă drumul. La vreo două sute de metri pe culoarul luminat, îi întîmpină Lenard.

— Nemaipomenit ce am putut descoperi!

-— Ia să vedem! – le spuse Raimond tinerilor.

Merseră destul de mult pînă ajunseră la încă-

perea numărul doisprezece.

Raimond deschise uşa, totul era aşa ca în descrierea lui Gerhardt.

-— O să luăm benzile să le ascultăm sus – menţionă colonelul. – Gîndesc că va fi interesant şi pentru voi şi, oricum, mult mai puţin emoţionant decît prima oară. Dar banda cealaltă – şi Raimond arată către magnetofonul singular – am să o audiez dacă vreţi numai eu singur. Dacă v-aţi jena de ceva . . .

— N-avem de ce să ne jenăm – răspunse Victor – am prevăzut asta şi am comunicat numai prin scris.

— Ehei! – exclamă Raimond – conspiraţia a funcţionat destul de bine.

— Adică – adăugă precipitat Robert, – odată Victor s-a repezit la mine, m-a bruftuluit şi m-a acuzat pe mine de toate. Nici eu nu m-am lăsat atunci, ţipînd, el l-a chemat în ajutor pe căpitan. Dar toate astea le-a făcut, continuă observînd mirarea colonelului, ca să-l atragă în cursă pe căpitan şi să vedem dacă sîntem supravegheat! continuu sau nu.

— Bine că-mi spui, deşi după cum îl cunosc eu pe Victor, nici pe el, nici pe mine nu ne-aţi fi păcălit astfel.

— Şi cînd te gîndeşti ce verosimil a ieşit totul – adăugă Victor, pipăindu-şi cu un zîmbet mucalit gîtlejul.

Ieşiră din încăpere şi merseră pe coridorul drept pînă cînd ajunseră la locul unde se presupunea că sînt piramidele.

Ceilalţi terminaseră cercetarea şi îi ghidau

acum.

Chiar după ce citiseră scrisoarea lui Gerhardt, dimensiunile depozitului de armament îi surprinse. La fel şi bogăţia depozitului alimentar. Dar găsiră aici şi un cabinet medical, bucătărie, staţie de radioemisie, un apartament ultraluxos pregătit pentru o persoană foarte sus pusă, dacă nu pentru fiihrer însuşi.. .

Dură o jumătate de oră pînă văzură totul.

— Dacă faceţi abstracţie de scopul iniţial al acestor lucruri azi fără rost – observă Raimond – şi de senzaţia pe care destăinuirea acestui cartier general o va face, ca şi de faptul că deasupra oraşului -— dacă mi-e permis să spun aşa – plana o mare primejdie, rămîne de subliniat că aţi descoperit valori care se cifrează la milioane... şi minirachetele astea despre care nu se ştia nimic pentru că, într-adevăr, n-au avut cînd să le mai lanseze . ..

— Am mai găsit o plăcuţă de bronz. Era în apartamentul comandantului, pe birou, sub mapă.

Colonelul o examina, apoi i-o întinse lui Victor:

— Poftim, asta e specialitatea ta. O vom copia şi pe urmă, chiar dacă nu e reglementar, poţi să o păstrezi ca amintire . . .

Pe plăcuţa de bronz era scris:

THOMAS MAIL
BECKEN
MARIA THALAN
SCHIEBE

Cu toate astea Victor citi:

— ... 606

— ... 391 adăugă colonelul – am învăţat destul de repede, domnule profesor?

Dar la cochetăria asta Victor nu răspunse zîmbind şi socoti fulgerător de iute:

— Mai mult de jumătate de milion ... o lună şi jumătate . . .

-—■ Adică, ce o lună şi jumătate? se interesă Raimond.

■— Neavînd altă soluţie am vrut să încercăm toate posibilităţile pornind de la o cifră formată din 111111.

— Asta ar fi durat ceva, nu zic. Dealtfel, dinamită era aici suficientă şi frumoşii noştri candidaţi la inginerie ar fi putut arunca uşa în aer . ..

— Nu am îndrăznit să ne aventurăm pînă acolo – recunoscu Robert.

— Ei bine, să mergem – dispuse Raimond – trebuie să pun gărzi la intrare şi să cer instrucţiuni de la minister!

Cînd ajunseră la locul exploziei, unde îi aştepta o scară, Victor îl trase de mînecă pe Raimond:

— Unchiule, să încercăm şi cealaltă ieşire.

— Nu ţi-a fost destulă învăţătura de minte? Aceea o vom încerca după o amănunţită cercetare tehnică.

Victor, cu inima grea, îi făcu loc să treacă întîi Evei, apoi lui Robert şi urcă şi el urmat de colonel şi de ceilalţi.

Afară se înnsera.

Ultimele raze ale soarelui alunecau cu o lumina orbitoare pe spinarea muntelui din partea cealaltă a văii. Eva era sus. Privind-o, Victor îi văzu făptura învăluită în lumina de vrajă a azurului, părul blond deschis lumina în strălucirea soarelui ca o torţă aurie. Oare unde mai văzuse el imaginea asta. .. chiar aşa cum o vede acum? Cîndva, mult înaintea timpului fără de măsură petrecut în măruntaiele pămîntului.

Acum erau cu toţii la suprafaţă. Victor trase în piept aerul proaspăt şi răcoros, bucurîndu-se de redescoperirea acestui peisaj liniştit şi paşnic.

Lector: MANDICI GHEORGHE
Tehnoredactor: IANCU I. IO AN

Bun de tipar: 25. X. 1976. Apărut: 1976.
Coli tipar: 6,625. Tiraj: 33 700+90

întreprinderea poligrafică „Crişana“
Oradea, str. Moscovei nr. 5.
Comanda nr.: 369.
Republica Socialistă România